המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ד', פ' וירא י"ב מר־חשון תשמ"ח (4 בנובמבר 87)
דף היומי: בבלי — בבא בתרא קע"ב; ירושלמי — בבא קמא ג'

שנה ל"ט גל' 10932
65 אג"ח ב' מע"מ

עתון לבנוני: מובארק הבטיח לפתוח מחדש את משרדי אש"ף

בירות — העתון הלבנוני "אל־וטן אל־ערבי" מסר כי נשיא מצרים חוסני מובארק הבטיח בשיחה טלפונית עם יאסר ערפאת לפתוח מחדש את משרדי אש"ף בקהיר בזמן הקרוב.

יאסר ערפאת יגיע למצרים במהלך חודש נובמבר, כדי להשתתף בכנס הבינ"ל בנושא "הפלישה הציונית לפלסטין" לרגל מלאת חמישים שנה ל"מהפכה הפלסטינית" (ע"מ).

שיראק: אינני משוכנע ששכנותיה של ישראל רוצות במדינה פלסטינאית עצמאית

"אש"ף מציאות שאין להתעלם ממנה" ★ שיראק סיים אתמול את בקורו בישראל

מאת כופרנו המדיני וכתבי סוכנויות הידיעות

ראש־ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, אמר אתמול בירושלים כי אינו משוכנע שהמדינות הערביות הגובלות בשטחים המוחזקים בידי ישראל, אכן רוצות במדינה פלסטינאית עצמאית.

כאשר נשאל במסיבת עיתונאים, ביום האחרון לביקורו בישראל, האם הוא תומך בהקמת מדינה פלסטינאית, אם תיסוג ישראל מן השטחים שכבשה במלחמת ששת הימים, השיב שיראק: "זוהי בעיה מסובכת מאוד. אשר לגביה אין לי עמדה ברורה. אולם צריך להיחשב בראש ובראשונה ברצונן של המדינות הגובלות הקיימות. מדינות אלה חייבות להביע את דעתן בשאלה זו. אני בהחלט אינני משוכנע כי מדינות אלה אכן רוצות במדינה נוספת".

בהמשך דבריו אמר שיראק: "אחר־מכן, קיימת שאלת רצונם של הפלסטינאים... על כן רוצה צרפת כי־יתייעצו עימם וכי תוענק להם זכות להגדרה עצמית. הכל יודעים כי ישנם פתרונות אפשריים רבים, ולא רק הקמתה של מדינה נוספת".

עוד אמר שיראק במסיבת העיתונאים כי אש"ף הוא בבחינת "מציאות שאין להתעלם ממנה, אם כי אין לראות בו נציג יחיד של הפלסטינאים". הוא הוסיף כי יש למצוא פתרונות כדי לשלב את אש"ף בפתרון שלום אפשרי.

ראש ממשלת צרפת, שנועד אתמול עם נכבדים פלשתנאים במשרדי הקונסוליה הצרפתית בירושלים, הסביר להם את מדיניותה של צרפת המעוניינת להמשיך את המסורת שלה, לקיים קשרים קרובים עם מדינות ערב, מדיניות שהיא שומרת זה 150 שנה והיא משתדלת לקיים אותה גם לעתיד. במסגרת זו הבטיח לעשות לשיתופו של אש"ף בועידה הבין לאומית.

עם זאת הסביר שיראק כי ממשלת צרפת אינה יכולה להשלים עם תופעות בלתי דמוקרטיות, והיא מוצאת חובתה להגנת הנרדפים, ללא הבדל עדה ומוצא. עמדה זאת — טען מעניקה לה סמכות מסויימת לשמש כמתווכת לקירוב הצדדים, והיא מנסה להפעיל את יכולתה זאת לקידום השלום בין ישראל ומדינות ערב.

בהזכירו את הצורך בועידה בין לאומית, בהשתתפות כל הגורמים לקידום השלום באזור, חזר על תביעתה של צרפת בשיתופו של אש"ף "אין להעלות על הדעת הסדר כל שהוא ללא אש"ף".

עם זאת עמד על כך שאש"ף אינו הנציג הבלעדי של מדינות ערב, ורמז בדבריו שהנכבדים צריכים לנקוט יוזמה ליצור גוף מייצג שלא יהא כפוף לחלוטין לאש"ף, אם כי אין בהכרח שהוא צריך להיות אנטי אש"ף.

בתשובה לשאלות שהופנו אליו במסיבת העיתונאים אמר שיראק כי לא ניפגש עד־כה עם מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, וכי אין בכוונתו להיפגש עמו בעתיד. אולם חנא סניורא, עורכו של עיתון ערבי בירושלים, סיפר אחר־מכן לעיתונאים כי שיראק אמר לאורחיו הפלסטינאים, כי יתכן שישנה את עמדתו, לגבי פגישה אפשרית עם ערפאת, לאחר הבחירות לנשיאות צרפת העומדות להיערך בחודש אפריל הקרוב, ואשר בהן יהיה שיראק אחד המועמדים.

שיראק אישר במסיבת העיתונאים כי אמר בשיחותיו עם מנהיגים ישראליים כי אין בדעתו לבקר בסוריה, אלא אם כן תשפר דמשק את תנאי חייהם של שלושת אלפים יהודי סוריה. שיראק הוסיף כי יתכן שייצא לסוריה אם זו תעניק אשרות־יציאה לכחמש מאות צעירות יהודיות — על פי בקשה שהוא־עצמו מעלה מזה עשר שנים, ללא הצלחה.

עם זאת הוסיף שיראק כי קשריה של צרפת עם סוריה טובים, וכי הוא מודע ל"תפקידה הכרוך של סוריה בלבנון".

טקס פרידה ממלכתי לז'אק שיראק

טקס הפרידה הממלכתי מראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק נערך אתמול אחה"צ בגן הורדים בירושלים, בתום ביקורו הרישמי בן 3 ימים בארץ.

ראש הממשלה הצרפתי הגיע אל רחבת הטקס מלווה באופנועי המשטרה. את פניו קיבל רוה"מ יצחק שמיר. ראש הממשלה יצחק שמיר ועמיתו הצרפתי פנו אל עבר שורת האישים שבאה להיפרד ממנו וביניהם יו"ר הכנסת שלמה הילל. מ"מ רוה"מ שמעון פרס. שרי ממשלה, ראש עיריית ירושלים טדי קולק ונציגי הסיעות הדתיות.

בדרכו אל מכוניתו הודה מר שיראק לכל האנשים שעמדו סביבו על קבלת הפנים החמה לה זכה בארץ.

סוריה תפעל בפסגת ירדן נגד ניתוק בין העולם הערבי לאירן

ועידת הפסגה תפתח ביום ראשון ותעסוק במלחמת אירן־עירק והועידה הבינלאומית ★ פאהד לא ישתתף בועידה

דמשק, — סוריה נחושה בהחלטתה להתנגד לכל נסיון שייעשה בועידת הפיסגה הערבית שתיפתח ביום ראשון ברבת־עמון, להביא לניתוק יחסים בין מדינות ערב לאיראן — אמר אתמול פקיד סורי בכיר בדמשק.

הוא אמר כי סוריה, בעלת בריתה הערבית העיקרית של אירן במלחמתה נגד עירק, גורסת שהדרך הטובה ביותר להפגת המתיחות באזור המפרץ היא יציאת הכוחות הימיים האמריקאיים.

האפשרות של חרם ערבי על איראן הועלתה לראשונה בועידה של שרי חוץ ערביים שנערכה באוגוסט, אך נתקלה בהתנגדות מצד סוריה, לוב ואלג'יריה.

סגן ראש ממשלת עירק יאסין ראמאדאן אמר ביום שני בכוויית, כי עירק תקרא למנהיגים הערביים בפיסגה בירדן, לנתק את הקשרים עם טהראן וליישם את האמנה ההגנתית הערבית.

הפקיד הסורי הבכיר הדגיש "סוריה תמשיך להתנגד למהלכים כאלה. הגורמים נזק רק לאינטרסים הערביים. אם אלה המצדדים בהצעה זו באמת רוצים לשים קץ בדרכי שלום למלחמה במפרץ. עליהם לדרוש תחילה כי הכוחות הימיים המערביים יסתלקו מן האזור".

הפיסגה זומנה במקורה כדי לדון במלחמת איראן־עיראק, אך הוחלט לדון בהסתייגויות של סוריה באחריות למהומות שהיו לפני שלושה חודשים בעיר מכה, אשר הובילו למותם של יותר מ־400 עולי רגל מוסלמים.

מתגברים המגעים בין אש"ף לסוריה

לונדון, — המגעים הגוברים בין סוריה לאש"ף עשויים להשפיע על דיוני הפיסגה הערבית ברבת־עמון בעניין הייצוג הפלסטיני והשתתפות אש"ף בועידה.

העתון הלבנוני "אל־חוואדאת" כותב כי ככל שהולכים וגדלים הסיכויים לכינוסה של הועידה הבינלאומית, כך הופכת בעיית הייצוג הפלסטיני לבולטת יותר. ניתן לומר כי המגמה הכללית הקיימת עתה לפני כינוסה של הפיסגה ברבת־עמון, היא שהפלסטינים ייוצגו בועידה הבינלאומית ע"י משלחת ירדנית־פלסטינית משותפת. קיימת תמימות־דעים בין מצרים לירדן על כך שאש"ף הוא זה שיקבע את שמות הנציגים הפלסטינים (ולכך מתנגדים שמיר ופרס גם יחד).

אולם בעתיד עשוים לחול שינויים בעמדות בדבר השתתפות אש"ף בועידה הבינלאומית, ובפרט בעקבות התגברות המגעים בין סוריה ואש"ף מחד ולאחר שגדלו הסיכויים להחייאת ההסכם הירדני־פלסטיני מאידך. זאת נוסף למגעים שהתקיימו ושיתקיימו במהלך השבועיים הקרובים בין בריה"מ לבין סוריה, ירדן ואש"ף.

אם קיימים חילוקי דעות בנוגע להכרת אש"ף בהחלטה 242, הרי שאש"ף והסורים תמימי דעים שכל החלטות האו"ם בעניין הבעייה הפלסטינית צריכות לשים בסיס לועידה הבינלאומית. הסכמה זו עשוייה לשמש נושא למו"מ בדיוני הפיסגה הערבית החופה ברבת־עמון.

תוצאות הפיסגה ברבת־עמון יביאו ככל הנראה לגיבושה של עמדה ערבית חשובה כלפי הבעיה הפלסטינית והמלחמה במפרץ. תוצאותיה של פיסגה זו יענו, בסופו של דבר, על השאלה האם הועידה הבינלאומית תשמש מסגרת לדיון בשתי הבעיות הנ"ל כמיקשה אחת או שתעשה הפרדה ביניהן.

קשה להתנבא לגבי תוצאות דיוני הפיסגה ברבת־עמון אולם יש לציין כי התנאים בזירה הבינלאומית מתאימים עתה לפיסגה זו, ובפרט לאחר שארה"ב ובריה"מ הגיעו להסכם בדבר סילוק הטילים בעלי טווח בינוני ולאחר שחלה התקדמות בשיחות לפירוק הנשק הגרעיני. אולם הדבר החשוב ביותר בנוגע לעולם הערבי הוא הסכמה בין שתי המעצמות לגבי פתרון הבעיות האזוריות.

מלך סעודיה לא ישתתף בפיסגה הערבית

בחריין, — פהאד מלך סעודיה לא ישתתף בועידת הפיסגה הערבית שתפתח ביום ראשון ברבת־עמון, מסרה אתמול סוכנות הידיעות הסעודית.

היא ציינה כי סעודיה תיוצג על ידי יורש־העצר. הנסיך עבד־אללה.

הסוכנות לא מסרה נימוק להיעדרותו של המלך.

המלך פהאד הוא המנהיג הערבי השני שהודיע כי לא ישתתף בפיסגה, שזומנה על ידי חוסיין מלך ירדן, כדי לגבש עמדה ערבית מאוחדת לגבי הדרכים לשים קץ למלחמת איראן־עירק וכדי לקדם את תהליך השלום במזרח התיכון.

שליט לוב מועמר קדאפי אמר ביום שני, כי הוא יחרים את הפיסגה "משום שהוכתבה על ידי אמריקה וזומנה כדי להלחם נגד איראן וכדי להגן על אינטרסים אמריקאיים במפרץ".

סעודיה, לעומת זאת, קראה לפיסגה לנקוט עמדה קשוחה כלפי איראן, והניחה כי היא תדרוש ניתוק דיפלומטי עם טהראן. סעודיה גם האשימה את איראן

תחזית מזג האויר

בהיר עד מעונן חלקית. תחול עליה קלה בטמפרטורות.

ירושלים 8 עד 17, צפת 12 עד 17, חיפה 16 עד 22, טבריה 11 עד 26, תל אביב 15 עד 24, באר שבע 7 עד 22.

הדולר הגיע לשפל חדש מול המרק הגרמני והיין היפני

ירידת הדולר סייעה לירידת שערי המניות באירופה

הטבלה שלהלן משקפת את ירידת ערכו של הדולר לעומת המארק הגרמני והיין היפאני:

תאריך	מרק	יין
02.01.1985	3.1730	251.75
20.09.1985	2.8440	240.05
20.02.1987	1.8275	153.55
20.10.1987	1.8090	143.85
03.11.1987	1.7000	136.00

פראנקפורט — שער הדולר הוסיף להידרדר אתמול, והגיע לשפל הרשמי הנמוך ביותר לעומת המארק הגרמני שנרשם מאז נקבע המטבע המערב גרמני בשנת 1948.

כן ירד הדולר לשפל שלא היה כמותו מאז מלחמת העולם השניה, לעומת היין היפאני.

ירידת הדולר סייעה לירידת שערי המניות באירופה, והמניות בבורסה הלונדונית ירדו כדי 67 נקודות עד שעות אחר־הצהרים המוקדמות.

במערב גרמניה נקבע אתמול ערך הדולר ל־1.7050 אולם סוחרים דיווחו כי מאוחר יותר נערכו עסקות בדולר כשערכו ירד ל־1.7005 מארק גרמני ו־136 ין.

נקודת שפל חמורה קודמת נירשמה באורח רשמי בבורסה של פרנקפורט ב־3 בינואר 1980, כאשר ירד ערך הדולר ל־1.7062 מארק גרמני. העסקות בשער הנמוך ביותר שעליהן נודע בוצעו בתחילת 1980, כאשר ירד ערך הדולר עד־כדי 1.6995 מארק, בתקופה של מיתון בארה"ב, ובשעת משבר בני הערובה האמריקאיים בטהראן.

מתוך כך נמסר כי הבנק המרכזי הגרמני, ה"בונדסבנק" רכש אתמול קרוב ל־26 מיליון דולר. כידוע נוהג הבונדסבנק לרכוש כמויות גדולות של דולרים, כאשר הוא מבקש למנוע הידרדרות נוספת של המטבע האמריקאי.

משקיעים מסרו מתוך־כך כי ערך הזהב עלה אתמול לכדי 470.55 דולר האונקיה.

מאז נקודת שיא שאליה הגיע בתחילת שנת 1985 ירד ערך הדולר בארבעים ושישה אחוז. הידרדרותו הוחשה במידה ניכרת מאז התמוטטות הוול סטריט ב"יום השני השחור", 19 באוקטובר השנה.

המדינות המתועשות הגדולות הסכימו ביניהן ב־1985 כי שער הדולר גבוה מדי. ואילו מאז חודש פברואר השנה הן אומרות כי הדולר ירד די הצורך. וכי ירידה נוספת של המטבע האמריקאי תיפגע בכלכלת העולם (ע"ר).

כווית הפסידה כ־5 מיליארד דולר בהתמוטטות שערי המניות

כווית — בלכלן כוויתי בכיר אמר כאן כי הנסיכות איבדה כפי הנראה סכום של 5 מיליארד דולר כאשר התמוטטו שערי המניות בחודש שעבר.

ג'אסם סעדון, המנהל הכללי של קבוצת יועצים כלכליים, אמר לכתב רויטר הפסד זה מרוכז בקרן הדורות, שנועד לשרת את הדורות הבאים לאחר שיאזלו מקורות הנפט של הנסיכות.

מידי שנה מעבירה כווית 10 אחוז מהכנסות הנפט שלה לקרן, שצברה לפני התמוטטות המניות סכום הנאמד בכ־50 מיליארד דולר.

לפי נתונים של הבנק הממלכתי של כווית שווי הנכסים המוחזקים בקרן הגיע בסוף חודש יוני ל־55 מיליארד דולר.

לפי אומדן של סעדון כ־80 אחוז מכספי הקרן הושקעו בעולם התעשייתי, מזה 40 אחוז בניירות ערך.

"אם אנו לוקחים בחשבון ירידה ממוצעת של ניירות ערך אלה בשיעור של 30 אחוז, אזי ההפסד עשוי להסתכם בכ־5 מיליארד דולר", הטעים. (רדיו עת"ם).

מפגינים הרגו שני שוטרים בפרנקפורט

בהפגנה נגד הקמת מסלול המראה חדש

פרנקפורט, — מפגינים, שביקשו למחות נגד הקמת מסלול המראה חדש בשדה התעופה של פרנקפורט, הרגו ביריות שני שוטרים ופצעו 9 שוטרים נוספים ביום ב' בלילה. היתה זו התקרית החמורה ביותר מסוגה בגרמניה המערבית מאז תום מלחמת העולם השניה.

מפקד משטרת פרנקפורט קארל היינץ גמר אמר במסיבת עיתונאים שנערכה בשדה התעופה "זו הפעם הראשונה ששני שוטרים נהרגו במהלך הפגנה כביכול".

הקרבנות היו המפקד ושוטר פשוט של אחת מבין שתי פלוגות המשטרה שנשלחו למקום כדי לפזר את המפגינים.

יריות נפתחו לאחר שכ־200 מפגינים, כמה מהם רעולי פנים ערכו מצעד אבוקות.

גמר אמר כי המשטרה, שביקשה להימנע מהתנגשות אלימה, הורתה למפגינים להתפזר. בתגובה על כך הוטלו לעבר השוטרים פצצות תבערה. המשטרה הפעילה תותחי־מים נגד המפגינים ושיגרה 200 שוטרים עליהם הוטל לפזר את המפגינים, ציין גמר.

"לפתע נורו יריות" ושני שוטרים נהרגו.

מפקד המשטרה הודיע, כי עתה נערך מירדף אינטנסיבי כדי לעצור את האנשים שהשתתפו בהפגנה, אם כי יתכן שהם באו מאיזורים שונים של גרמניה המערבית.

מתיחות רבה השתררה בשדה התעופה של פרנקפורט לאחר שנודע על הכוונה להקים את מסלול ההמראה המערבי, כדי להקל על העומס הרב בשדה התעופה הזה, אחד הגדולים ביותר באירופה. (רדיו עת"ם וע"צ).

לוחמים מוסלמים: הרגנו ופצענו יותר מ־10 חיילים ישראלים

ביירות — לוחמים מוסלמים טענו אתמול כי הרגו ופצעו "למעלה מ־10" חיילים ישראלים במהלך התקפות שנערכו בלילה האחרון על שתי עמדות השוכנות ברצועת הבטחון בדרום לבנון.

בהודעה שהופצה בביירות מטעם "ההתנגדות המוסלמית": הזרוע הצבאית של תנועת הקנאים השיעים הפרו־איראנים, נאמר כי "שתי יחידות קומנדו תקפו בלילה מיום ב' ליום ג' שתי עמדות ישראליות בבית יהון וטאלה־הדשה. "נהרגו ונפצעו למעלה מ־10 חיילים והושמדו טנק מרכבה ונגמ"ש מדגם מ־113".

עוד נאמר בהודעה כי הלוחמים המוסלמים הפגיזו את שתי העמדות לאחר נסיגת הכוחות התוקפים (ע"צ).

גורבאצ'וב בירך את מנהיג המפלגה הקומוניסטית הסינית

מוסקבה — מנהיג בריה"מ מיכאל גורבאצ'וב בירך את מנהיג המפלגה הקומוניסטית הסינית זאו זיאנג, על היבחרו להנהגה הבכירה בארצו.

יחסי הסחר בין בריה"מ וסין השתפרו בשנים האחרונות. אך עדיין לא חודשו מלוא הקשרים בין שתי המפלגות, דבר שבא לידי ביטוי בכך שסין לא שלחה משלחת לחגיגות הנערכות השבוע במוסקבה.

בברקו של גורבאצ'וב נאמר "בשם הועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ובשמי, אני מברך אותך על בחירתך לכהונה הרמה של מזכיר כללי של הועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסינית.

"אני בטוח כי יחסי בריה"מ סין יפתחו בדרך לשכנות טובה ולשיתוף פעולה מועיל לשני הצדדים, לטובת העמים של ארצותינו, לטובת הסוציאליזם והשלום" (רדיו־עת"ם).

פיצוץ ליד משרד הפנים של כוויית

כוויית — פצצה התפוצצה אתמול מתחת למכונית שיפור, בקירבת משרד הפנים של כוויית, אך לא היו נפגעים.

הרכב חנה במרחק של פחות מ־100 מטר ממשרד הפנים בשכונת אל־שאמיה בלב העיר. הפיצוץ גרם לניפוץ חלונות של מספר מכוניות.

תשע פצצות אחרות התפוצצו השנה בעיר ובמיתקני נפט סמוכים.

דיפלומטים וכלי התיקשורת המקומיים הטילו את האחריות לפיצוצים אלה על פעילים פרו־איראנים. (רויטר עת"ם).

סין לארה"ב נשתדל למנוע נשק סיני מאיראן

פקינג — סין הודיעה לארה"ב כי היא תמנע מנשק מתוצרת סין מלהגיע לאיראן, לאחר שארה"ב האשימה כי טיל "סילקוורם" פגע באניה בעלת דגל אמריקאי במפרץ, אמר אתמול פקיד אמריקאי בכיר בפקינג.

מייקל ארמאקוסט, תת שר החוץ לעניינים מדיניים. אמר במסיבת עיתונאים לאחר שיחות בפקינג, כי שלטונות סין ממשיכים להכחיש האשמות אמריקאיות, לפיהן סיפקה פקינג לאיראן טילי "סילקוורם" קרקע־ים.

ארמאקוסט הוסיף עם זאת, כי הסינים הביעו את "כוונתם למנוע הגעת נשק מתוצרת סין לאיראן".

הוא אמר כי וושינגטון מקדמת בברכה את הצהרת הכוונות של סין, אך הוא אינו יודע אלו צעדים תנקוט פקינג.

היתה זו הפגישה הרמה ביותר בין נציגים אמריקאים וסינים, מאז נפגעה המכלית "סי אייל סיטי" על ידי טיל בחופי כוויית לפני שבועיים.

הן ארה"ב והן כוויית האשימו את איראן כי ירתה טילי "סילקוורם" לעבר יעדים בים וביבשה בכוויית.

שלטונות סין הודו כי יתכן שנשק מתוצרת סין הגיע שלא בכוונה לאיראן, באמצעות שוק הנשק הבינלאומי (רדיו־עת"ם).

טילי נ.מ. נתגלו באוניה בעלת צוות אירי

סבורים שהטילים והנשק נועדו למחתרת האירית

ברסט, צרפת, — טילי סאם־7 נגד מטוסים, כתוצרת בריה"מ, נתגלו באוניה בעלת צוות אירי, שנעצרה בסוף השבוע שעבר בקירבת החוף הצרפתי, מסרו אתמול מקורות במכס הצרפתי.

המקורות אמרו כי הטילים, אותם ביקש הצבא הרפובליקאי האירי להשיג זה זמן רב, כדי להלחם בשלטון הבריטי בצפון אירלנד, נתגלו בתוך 150 טונות של כלי נשק ותחמושת בספינת־החוף "אקסונד".

20 טילים כאלה בלי משגריהם — ואלפי רובים נמצאו במטען של האוניה, אשר נועד לדעת מקורות ממשלתיים צרפתיים לצפון אירלנד.

עוד נמסר כי במטען האוניה "אקסונד" נמצאו כמויות גדולות של פגזי ארטילריה, מקלעים ואלפי כלי־ירי אחרים.

מקורות צבאיים בפאריס הביעו את הדעה כי בריטניה חוששת ש"הצבא האירי הרפובליקאי" מנסה לרכוש טילי "סאם־7", כדי לתקוף בהם מטוסים בריטים הפועלים בצפון אירלנד. הם ציינו, עם זאת, כי טילי־כתף אלה אינם יפים לשמש ללא משגריהם. אולם הם הוסיפו כי קל יותר להשיג משגרים מסוחרי נשק פרטיים מאשר את הטילים עצמם.

בדאבלין נמסר ביום א' מפי מקורות המשטרה האירית, כי נתגלה קשר בין הדרכונים הגנובים שבהם השתמשו חמשת אנשי הצוות של ה"אקסונד" ובין הצבא האירי הרפובליקאי.

נשיא המדינה יצא לביקור ממלכתי בדנמרק

טקס פרידה ממלכתי מנשיא המדינה חיים הרצוג לרגל צאתו לביקור ממלכתי בדנמרק, נערך אתמול בבוקר בגן הורדים בירושלים.

הנשיא הרצוג, מלווה ברעייתו ושלישו הצבאי עמי גלוסקא הגיעו לרחבת הטקס שם הנשיא ע"י ראש הממשלה יצחק שמיר שליווה אותו אל שורת האישים שנפרדו ממנו ובהם מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, חברי ממשלה, יו"ר הכנסת שלמה הלל, הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון, מפכ"ל המשטרה דוד קראוס, נציגי הסיעות הדתיות והנציגות הדיפלומטית הזרה. (עתי"ם).

שר ההגנה האמריקני וינברגר עשוי להתפטר תוך שבוע ימים

בשל מחלת אשתו ★ יועץ הנשיא לבטחון לאומי יבוא כנראה במקומו

ואשינגטון — שר ההגנה האמריקני קאספר ויינברגר עשוי להתפטר מתפקידו תוך שבוע ימים, בפני שאשתו חולה — כך דיווחה רשת אנ.בי.סי. ביום ב'.

הרשת הודיעה כי היא מבססת את הידיעה על מקורות בכירים במימשל ובקונגרס. גם תחנת הרדיו של סי.בי.אס. פירסמה דו"ח דומה.

במונטריי, שבקליפורניה, שם השתתף ויינברגר בכנס החצי־שנתי של שרי־ההגנה של נאט"ו, סירב דובר משרד ההגנה פרד הופמן להגיב על ידיעות אלה.

יצוין, כי כאשר דיווחים דומים פורסמו לפני כמה שבועות, הכחיש אותם הופמן ואמר לכתבים שויינברגר הודיע לעורכי כתב־העת "טיים" בניו־יורק שאין בכוונתו להתפטר.

גם דובר הבית הלבן לסלי ארשט סירב אף הוא להגיב על ידיעות אלה.

בדיווחים נאמר, כי ויינברגר בן ה־70 הודיע לנשיא רייגן שברצונו להתפטר בגלל מחלת רעייתו. עוד נאמר בדיווחים שהתפטרותו של שר ההגנה לא באה על רקע חילוקי דעות מדיניים עם רייגן.

מצפים שיועץ הנשיא לענייני בטחון לאומי פרנק קארלוצ'י יתמנה כיורשו של ויינברגר. מבינים סבורים שסגנו של קארלוצ'י לדיפנס גנרל קולין פאול יקבל על עצמו את התפקיד שיתפנה עם פרישתו קארלוצ'י.

ויינברגר הוא אחד מבין שני חברי הקבינט של רייגן משנת 1981 שנותרו בתפקידיהם במהלך 9 השנים האחרונות. השני הוא סמואל פירס, השר לשיכון ופיתוח עירוני.

ויינברגר שירת גם בתקופות כהונותיהם של הנשיאים ריצ'רד ניקסון וג'רלד פורד.

הוא מילא תפקיד כמנהל התקציב של ידידו רונלד רייגן כאשר זה היה מושל קליפורניה בשנים 1968 — 1969.

ויינברגר מצדד במדיניות הגנה נוקשה. הוא יזם חיזוק הכוחות הצבאיים של ארה"ב בממדים שלא היו כדוגמתם בעבר והוכן ללא הסתייגות ביוזמת ההגנה האיסטרטגית של הנשיא רייגן שזכתה לכינוי "מלחמת הכוכבים". (רדיו עת"ם וע"צ).

הדי פיצוצים בלילה שעבר באצבע הגליל

חילופי אש בין צד"ל למחבלים

הדי התפוצצויות, כנראה הדי נפילה של קטיושה, נשמעו ביום ב' אחר חצות בשני יישובים באצבע הגליל.

כתב עתי"ם בצפון מוסר, כי באחד הישובים נשמעה ההתפוצצות בשעה 3.10 לפנות בוקר ובישוב השני בשעה 3.30. רבים מהתושבים ירדו ללון בחדרי הביטחון ודיווחו למשטרה.

בסריקות שקיימו כוחות צה"ל במשך יום אתמול כדי לאתר את מקום נפילת הטילים, לא נמצאו כל סימנים שאכן נפלו קטיושות באותם ישובים וההערכה היא כי הדי ההתפוצצויות היו בתוך שטח לבנון.

ביום ב' בלילה ואתמול לפנות בוקר היו חילופי אש במושבים בין כוחות צד"ל לבין המחבלים. כוחות צד"ל השיבו אש. בכפר הולה נהרס בנין דו־קומתי מפגיעה ישירה של טיל קטיושה, אך לא היו נפגעים בנפש.

אתמול אחה"צ נפצעו שני חיילי צד"ל באורח קל בעלות נגמ"ש שבו נסעו על מוקש. באיזור הכפר קנטרה שבגזרה המרכזית של איזור הביטחון. הפצועים פונו לטיפול בבית החולים במרג' עיון (עתי"ם).

הקונסוליות הסובייטיות נפתחו במצרים

קהיר — הקונסוליות הסובייטיות במצרים נפתחו מחדש — כך מסר יו"ר מנהלת אירופה המזרחית במשרד החוץ המצרי השגריר מוחמד פתחי.

נפתחו מחדש הקונסוליות הסובייטיות באלכסנדריה ובפורט סעיד בהתאם לבקשת השלטונות הסובייטים. הקונסוליה הסובייטית באסואן לא נפתחה מחדש, כאחר שהסובייטים לא ביקשו זאת.

פתחי הוסיף כי כל בקשה דומה של המדינות הנכללות בהחלטה מדצמבר 1977 בדבר סגירת הקונסוליות שלהן ומרכזיהן התרבותיים תזכה להתשובה לב חיובית.

המדינות הנוגעות בדבר הן: צ'כוסלובקיה, הונגריה, גרמניה המזרחית ופולין. את דברי פתחי הביא "אלהארם" (ע"מ).

אמל והנאצריסטים הציגו תנאים לאש"ף להסדר בצידון

ביירות, — תנועת אמל והארגון העממי הנאצריסטי הציגו מספר תביעות לגבי הסדר עם אש"ף בצידון. באיזון הנהגה אש"ף תנאים להסכמתו ובשל התביעות והתנאים התעכב הסדר בין הצדדים.

חבר בכיר בועדה העליונה של המחנות מסר לשבועון הלבנוני "אכבאר ערבי" כי ישנן עדיין חילוקי דעות המעכבים הסכם. הבעיות העיקריות הן: הארגון העממי הנאצריסטי מתנגד לכך שכח פלסטיני כלשהו יתפרס בחוית כפר פאלוס מסיבות בטחוניות וצבאיות הקשורות בצידון.

כמו כן הוא תובע שיוסכם כי לא יועבר כח פלסטיני ממזרח צידון להר ולצ'הור אלשרה משיקולים פנימיים ומחשש לתקריות בין הכוח החדש לבין הכוח שכבר נמצא באיזור. תנועת אמל עומדת על כך שהיא בלבד תתפוס את העמדות שמהן יסוגו הפלסטינים. לעומת זאת מתנגד אש"ף שאמל תשוב לאיזור הפרישה מאחר שצעד זה יביא למצור מחודש על מחנה עין הילוה. (ע"מ).

מזכיר האו"ם פרז דה קוייאר:

תקוה ליוזמת האו"ם לשלום לאור תשובות אירן ועירק

מרכז האו"ם — מזכיר האו"ם פרז דה קוייאר נועד אתמול עם נציגים מאיראן ועיראק וקיבל מהם "תגובות חיוביות" ליוזמת השלום האחרונה שלו — על כך דיווח מקור באו"ם.

המקור הוסיף ואמר כי התגובות שנתקבלו מאיראן ועיראק להצעותיו של פרז דה קוייאר לובשות צורה של הערות פרלמנטוריות ואינן תשובות סופיות.

אך מאחר ששתי המדינות הבהירו את עמדותיהן בכתב יהיה זה קשה לצדדים לחזור בהם ממה שהצהירו ועתה יש מקום למו"מ, הטעים המקור.

פרז דה קוייאר קיים שיחות נפרדות עם השגריר האיראני האג'אי חורסאני ועם השגריר העיראקי איסמאת קיטאני וצפויים לפגישות נוספות בין מזכיר האו"ם לבין שתי המדינות.

לדברי דיפלומט באו"ם שביקש לא לפרסם את שמו ברבים, עדיין חלוקות הדעות בין האירנאים והעיראקים באשר לדרך הפתרון השאלה — מי אחראי למלחמה הנמשכת מזה שבע שנים.

קיטאני אמר לכתבים כי הפסקת אש חייבת להיות הצעד הראשון ואחריה יש להבטיח נסיגת כוחות צבאיים. "לאחר מכן נוכל לשוחח על הצעדים השני, השלישי, הרביעי והחמישי".

חוראסני הביע מורת רוח נוכח הקצב האיטי של שיחות השלום ואמר כי פרז דה קוייאר שותף למורת הרוח שלו.

האו"ם ושני הצדדים סירבו לפרסם פרטים על התשובות שנתקבלו ליוזמת פרז דה קוייאר.

בון הפשירה 300 מיליון מרק נוספים לקרבנות הנאצים

בון — ראשי הקואליציה השלטת בגרמניה המערבית הסכימו ביום ב' להקציב סכום נוסף של 300 מיליון מרקים (173 מיליון דולר) לקרבנות תקופת השלטון הנאצי, בלי אלה שנפגעו בכוח.

חברי 3 מפלגות הקואליציה הודיעו במסיבת עיתונאים כי ההחלטה, אשר תוגש לאישור בית־הנבחרים במהלך שבוע זה, תבטיח פיצויים גם לשבטי הצוענים שנרדפו על ידי הנאצים.

פיצויים ישולמו גם לאלה שסבלו מתוכנית "המתת החסד" שהופעלה על ידי הנאצים בעיקר נגד חולי־הנפש תכים.

הם הוסיפו ואמרו, כי עד שנת 2000 תשלם בון כפי הנראה תשלומים המסתכמים בכ־103 מיליארד מרקים (60 מיליארד דולר) בפיצויי מלחמה (רדיו עתי"ם).

יושבים שבעה
על בכלי אבינו וזקנו היקר
ה"ה
ר' שאול דוד
ישראלובין ז"ל
בית: יהודה המכבי 1
עד יום ראשון
ט"ז חשון תשמ"ח

ברוך דיין האמת
בצער רב וביגון קודר הננו להודיע שארונו של הילד
אלעזר כהן ז"ל
בן הרב פנחס כהן שליט"א
מארמונטייר־צרפת
יגיע הערב בשעה 8 להר המנוחות ירושלים.
יושבים שבעה אצל משפ' הרב יחי' קוסטר 1 ברכו בעלי מלאכה בני ברק
בוגרי ישיבת "אור יוסף"

אנטוורפיה

מבחר גדול
של כל סוגי
עוגות ועוגיות
טבעוניות ודיאבטיות
בהשגחת הבד"ץ של אגודת ישראל
להשיג בחנויות המזון רשתות השיווק ובתי הטבע בירושלים, בני ברק ובכל חלקי הארץ
כתובת המפעל
רח' הבדד 5 איזור תעשי' ישן 053־331896
חנות המפעל שד' בנימין 1 נתניה

שלמה חיים אטלס — ישיבת חסידי גור חיפה — חיפה
הניה פרקל — עמנואל
מאורשים
בס"ד, אור ליום ד' י"ב מר־חשון תשמ"ח

יצחק אייזיק בלומנפלד — ירושלים־ניו יורק
מינדי וינברגר — ברוקלין־ניו־יורק
מאורשים
בס"ד, אור ליום שנכפל בו כי טוב י"א חשון תשמ"ח

ירוחם פישל ליכטשיין — ירושלים
שרה גולומב — בני ברק
מאורשים
בס"ד, אור לי"ב חשון תשמ"ח

יעקב יוסף לב — ישיבת שפת אמת בורו־פארק
רבקה שטיינהרט — לונדון
מאורשים
בס"ד, אור ליום רביעי י"ב חשון תשמ"ח

מנחם חיים יעקב פליישר — ירושלים
ולי רוט — ירושלים
מאורשים
בס"ד, אור ליום י"ג חשון תשמ"ח

בקשו רחמים
עבור הגאון
הר' שלום
בן מרים הלוי
אלוזן שליט"א
הזקוק לרחמי שמים
מרובים בתשרי

הזדמנות אחרונה
סריגים יפיפיים במבחר עצום
ובשלל גוונים לנשים ונערות
רק
הערב בשעות 10.00 — 7.00
ברח' הרצל 58 ב"ב
כניסה א' ק.ג.

הסתדרות אגודת ישראל העולמית
הועד הפועל
ישיבת חברי ההנהלה העולמית של אגו"י, בא"י
תתקיים אי"ה מחר, יום חמישי פ' וירא
י"ג במר חשון, בשעה 4.30 אחה"צ בדיוק
בבית אגודת ישראל העולמית ירושלים
עקב חשיבות הנושאים בסדר היום, מתבקשים החברים
להופיע לישיבה בשעה הקבועה

הד היום

תל אביב, לא תהיה עיר נידחת

מ/ה. נציגי הסיעה של החזית הדתית במועצת עיריית תל אביב, עומדים לפרוש מן הקואליציה העירונית, צעד זה בא בעקבות התרחבות הפירצות בחומת השבת ברשות הרבים בעיר גדולה זו. עיר זו משמשת לדוגמא, שאחריה באות ערים אחרות לנהוג כמותה, ולכן אין זו שאלה מקומית בלבד. הנציגים הדתיים עומדים להביא את הענין לידיעתם של חברי הכנסת מן הסיעות הדתיות, מתוך תקוה, כי התערבות מצד אישי הממשל המרכזיים, יש בה כדי לתרום לריסון המגמה להרוס לגמרי את חומת השבת.

למרבית הצער, מנצח על מלאכת הרס זו, מי שנבחר בבחירות ישירות ואישיות למלא את תפקיד ראש העיר. בהנהלת העיריה משתתפים גם נציגים ממפלגות שונות, אך בולטת העובדה, ששלמה להט שייך למפלגה הליברלית, מפלגה שהיא חלק מסיעת הליכוד בכנסת, שהסכים גם להשתתף באירוע, שיש בו חילול שבת פומבי, ובכך הוא מעניק לו גושפנקא רשמית.

ואין זה המקרה היחיד שבו נעשים נסיונות לפרוץ פירצות המורות בשרידי חומת השבת בעיר ואם בישראל זו, עיר שיש בה גם ציבור דתי גדול שנפגע מריבוי חילולי השבת. המצב שהולך ומצר בעיר תל אביב, עלול להכביד על תושבים רבים, תושבים שומרי שבת שנפשם מתפלצת לראות כיצד הורסים את חומת השבת, דמותה של העיר תל־אביב־יפו מקבלת צביון של עיר החטאים. וכבר לפני זמן הדביק לה דוקא סופר יהודי, את השם, נינוה המודרנית.

בקצב זה של פעילות אנטי דתית, שמקבלת את הגושפנקא של ראש העיר, עלולים להביא את העיר למצב של עיר הנידחת. לאחרונה נעשים מאמצים מצד יהודים חרדים לעצור את הנשירה מן העיר לבצר בה את כוחה של היהדות הדתית. פעילות זו ספגה מהלומה נוכח התרחבות הפירצות, והיא מספחת את הרצון להסתגר בריכוזים שבהן נשמרת השבת. אולי נהיה חושדים בכשרים, אם נאמר, כי זוהי מגמתו של שלמה להט, לגרום לגרושו של הציבור הדתי. ציבור זה מטריד את מנוחתו.

תל אביב שהיא הכרך הגדול ביותר, עמוסה בעוות, מהן פליליות, ומהן חברתיות ומוסריות עד לצייפה. בעיר זו מתרכז מוקד גדול של עבריינות מכל הסוגים. די להציץ בכרוניקה הפלילית שבה עוסקת משטרת תל־אביב, כדי להבין לאיזה מצב נקלעה העיר. ראש העיר אינו עוסק בביעור הנגעים האלה, נגעים המכבידים על תושבים שלהיים שיש להם נפש יפה הסולדת מן המראה המכוער שקבלה עיר זו.

ראש העיר מבקש להעניק לתושבים, "תרבות". תרבות המטפחת את תרבות הרעה בנוסח סרטי הקולנוע המציגים את כל הסחי. הרפש והמיאוס, שמשרישים בלב אדם נטיות אלימות, אלימות שפוגעת בתושבים רבים, גם שאינם שומרי שבת. רב מאוד מספר הפגיעות בנפש שנגרמו על ידי גורמים אלימים השורצים ברחבי העיר. כאן מגלה ראש העיר את חוסר הכח שלו. והוא מנסה לרכוש לעצמו אהדה על ידי טיפוח אותה תרבות רעה.

הציבור הדתי ניסה בכל הדרכים לשכנע את שלמה להט, שבלהיטותו זו הוא גורם רק נזק חינוכי לתושבי העיר שהן הנפגעים הראשונים מגל זה של אלימות, אלימות שאינה רק מילולית. נבחרי הציבור הדתי בתל אביב, אינם יכולים ואינם גם רשאים להבליג יותר, נוצרה הרגשה, כי להט מתיחס אל הנבחרים הדתיים, שמייצגים ציבור ניכר כאל בנים חורגים, ומתנכל להם בתחומים שונים. פרשת בחירת הרב הראשי האשכנזי וקיפוחה המכוון של מוסדות חינוך דתיים וחרדיים, הגדישה את הסאה. הפגישות עם חברי הכנסת מן הסיעות הדתיות בכנסת, ופגישות עם חברי מועצת העיריה מסיעות העבודה והליכוד, נועדו להבהיר את חומרת המצב שבגללה דנים הנציגים הדתיים לפרוש מן הקואליציה וראויים הם להשיג גיבוי פרלמנטרי למאבק, מאבק שהוא, כאמור, לא רק ענין מקומי והוא עלול לגרום השלכות שליליות על ערים שונות בארץ.

גורבאצ'וב מזהיר מפני התחזקות הכוחות השמרנים בבריה"מ

מוסקבה, מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב חזר והכריז כי "הפרסטרויקה" (שידוד המערכות) מהווה "מיפנה בכרייה" והזהיר מפני התחזקות של הכוחות השמרניים במדינה.

בדו"ח שהגיש לרגל יום השנה ה־70 למהפכה הבולשביקית קרא גורבצ'וב "לנטרל ולהסיר את המכשול מפניהם של מתנגדי הפרסטרויקה". עם זאת הזהיר מפני קצב מהיר ביותר של ביצוע הרפורמות בציינו כי אין לוותר על השלבים ואי אפשר לעשות הכל בבת אחת.

בדבור על ההתנגדות לרפורמה שלו, אמר גורבצ'וב כי השנתיים או שלוש השנים הקרובות — תהיינה מכריעות בנושא זה. "הכוחות השמרנים ינסו לעשות כמיטב יכולתם כדי להכשיל את רוחה של הפרסטרויקה ולהחריף את אי שביעות הרצון בקרב הפועלים". עוד אמר כי "הכוחות השמרנים סבורים שהדמוקרטיזציה מעמידה בסכנה את האינטרסים האגואיסטים שלהם.

המנהיג הסובייטי קרא גם לדמוקרטיזציה בברה"מ וציין כי הדמוקרטיזציה היא "נפש שידוד המערכות". חייבים להרחיב ולבצר את זכויות האדם, ויש ללמוד וללמד דמוקרטיה".

מנהיג ברה"מ הודיע כי בקרוב תתכנס מליאה של הועד המרכזי, שתוקדש לרפורמה במערכת החינוך במדינה. יצויין כי גורבצ'וב כבר הודיע לפני כמה שבועות על כינוס מליאה של הועד המרכזי לדיון בבעיות החקלאות. גורבצ'וב גינה בצורה חריפה ביותר את "הטרוצקיזם" באומרו כי שיטת טרוצקי היא "התקפה לאורך כל החזית על הלניניזם". הוא מתח גם ביקורת על בוכארין, אחד המנהיגים הסובייטים שטוהר על ידי סטאלין, באומרו כי הוא טעה באשר להערכת המצב בשנות ה־30.

באשר לבוכארין ותומכיו סבור גורבצ'וב כי תפקידם לא הוערך כהלכה כגורמים שפעלו למען בניין הסוציאליזם בשנות ה־30, במיוחד בקשר עם קצב התיעוש.

גורבצ'וב הודיע כי עתה מכינים גירסה חדשה של תולדות המפלגה הקומוניסטית הסובייטית בפיקוח הועד המרכזי.(ע"צ וע"ר)

גורבצ'וב: סטאלין ידע על הפשעים שבוצעו בתקופתו

מוסקבה — המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב אמר ביום שני כי יוסף סטאלין ידע על הפשעים שבוצעו תחת שלטונו בשנות ה־30 והכריז כי הוקמה ועדה חדשה כדי לבדוק אפשרות של טיהור קרבנות הדיקטטור.

בעת ובעונה אחת הוא אמר בישיבה בקרמלין כי מסע הקולקטיביזציה של החקלאות הסובייטית שביצע סטאלין היה מוצדק. כמו כן טען גורבאצ'וב שיריבו של הדיקטטור סטאלין, ליאון טרוצקי, הפיץ "רעיונות אנטי סוציאליסטיים וחתר להפיל את המשטר".

נאומו של גורבצ'וב פתח את חגיגות מלאת 70 שנה למהפיכת אוקטובר 1917 שמנהיגיה היו ולאדימיר לנין וליאון טרוצקי.

"מן המסמכים שישנם בידינו ברור שסטאלין ידע על הפשעים שבוצעו", אמר גורבצ'וב.

אולם הוא הוסיף: "אלפי חברי מפלגה ושאינם חברים היו קורבנות של רדיפות המוניות". המספר שהזכיר הוא הרבה יותר קטן ממספר הקורבנות שמונים היסטוריונים סובייטים רבים והיסטוריונים ממדינות המערב. (ע"ר ע"צ)

מחוקקים דמוקרטים בסנט:

הבית הלבן טעה לאורך כל הדרך בהערכת המצב במפרץ

וושינגטון, הבית הלבן העריך בצורה מוטעית היבטים גורליים של המבצע האמריקני להגנת אניות כוויתיות במפרץ ועד היום לא ברור לו מתי יסתיים המבצע — זאת אומרים מחוקקים דמוקרטים.

מאותו יום שבו הסכים הנשיא רייגן לסייע לכווית בחודשי האביב, העריך הממשל שלו בצורה מוטעית בעיות שונות. כולל ממדי הכוח הדרוש לצרכי המבצע והתגובה הצפויה של אירן לריכוז הכוחות הצבאיים האמריקנים במפרץ.

גם מאמציו האחרונים להביא להטלת אמברגו בינלאומי להפסקת משלוחי הנשק לאיראן לא יוכתרו כפי הנראה בהצלחה בזמן הקרוב.

"אנשי הממשל לא אחראים לחישוב מוטעה אחד בלבד" ציין ציר הקונגרס רוברט טוריצ'לי, דמוקרט מניו ג'רסי בשיחה עם כתב רויטר. "יש לקבוע שהם טעו בכל צומת שנקראה להם בדרך. הם קיבלו על עצמם התחייבות לא מוגבלת, ועתה אין הם יודעים כיצד לקיימה והם אפילו לא מתחילים להבין כיצד אפשר להסתלק ממנה".

חבר בית הנבחרים הדמוקרטי מוסיף וקובע כי בעתיד יאלץ הממשל לקבל החלטות קשות ולא יוכל להימנע מהן. הממשל חייב ללמוד שאין "לקפוץ תחילה ולהתחיל לחשוב לאחר מכן".

על פי המדיניות שקבע רייגן במפרץ, נרשמו מחדש 11 אניות כוויתיות כנושאות דגל ארה"ב. אניות אלה מלוות במפרץ על ידי אניות מלחמה אמריקניות. 14 שיירות מעין אלה השלימו את מסען מאז התחלת המבצע בחודש יולי.

רייגן הסכים לסייע לכווית במפרץ, לאחר שנסיכות זו פנתה גם למוסקבה בבקשה שתעזור לה להגן על אניותיה מפני התקפות איראניות.

באותה שעה היה רייגן שקוע בשערוריה שפרצה בקשר עם מכירת הנשק הסודית לאיראן. פרשה זו גרמה לכך שידידי ארה"ב במפרץ חששו כי הנשיא נוטה עתה לצד האיראני.

טעה בממדי הצי

טוריצ'לי ומחוקקים אמריקנים אחרים סבורים שרייגן עשה חשבון מוטעה באשר לממדי הצי הדרוש להגן על המיכליות הכוויתיות.

הבית הלבן הודיע תחילה לקונגרס כי לא דרושים כוחות נוספים מעל ומעבר ל־6 עד 9 אניות מלחמה המוצבות באיזור לשיירות סדיר. לאחרונה הודיע שר ההגנה קספר ויינברגר שעתה שוהות במפרץ עד 32 אניות מלחמה אמריקניות. "זה היה חישוב מוטעה בממדים מזעזעים". אומר ציר בית הנבחרים טום לנטוס, דמוקרט מקליפורניה.

הבית הלבן טעה גם באשר לתגובה האיראנית למיבצע ליווי המיכליות על ידי הצי האמריקני, קובע גארי סיק, מי שכתב את הספר "כולם להשתטה" על המהפכה האיראנית בשנת 1979.

הבית הלבן הודיע תחילה כי אין הוא מצפה שאיראן תתקוף כוחות אמריקנים או אניות המגנות מהגנת ארה"ב — יחסי העויינות בין שתי המדינות מאז הדחתו של השאה ועלייתו לשלטון של חומייני.

"היתה הערכה מוגזמת של השפעת כוח ההרתעה" אומר, מי שהיה בעבר פקיד ממשלה והמועסק עתה בקרן פורד בניו־יורק.

איראן, מציין סיק, הגיבה בצורה חכמה מאד. אף פעם לא ירתה ישירות לעבר אניית מלחמה אמריקנית אך במקום זאת היא מיקשה את המים הבינלאומיים וירתה טילי "תולעת משי" לעבר כווית ולעבר מיכלית כוויתית שהניפה דגל ארה"ב שעה שזו לא היתה מוגנת על ידי כוחות אמריקנים.

יצויין כי מחוקקים אמריקנים, החוששים שעלולה לפרוץ התלקחות רבתי במפרץ בין הכוחות האמריקנים והאירנים מנסים להביא לסיום המבצע, אם כי מוסכם על הכל כפי הנראה שפינוי מוחלט של האמריקנים מהמפרץ עלול לפגוע בצורה הרסנית באינטרסים הבטחוניים של ארה"ב.

הדרך היחידה לפתרון הבעיה המסתמנת באופק — מאמצי האו"ם להביא להפסקת אש במפרץ, אף איש אינו מצפה שמאמצים אלה יוכתרו בקרוב בהצלחה, מציין סיק.(ע"צ ורויטר עתי"ם)

צרפת במקום השלישי בעולם בין המדינות הסוחרות בנשק

פאריס — צרפת, שבה מואשמת חברה באספקה בלתי חוקית של 450.000 פגזים לאיראן, תופסת את המקום השלישי בין המדינות הסוחרות נשק בעולם. בשנת 1986 מכרה צרפת נשק בסכום כולל של 4,196 מיליארד דולר. את המקום הראשון תופסת ארה"ב עם היקף סחר נשק של 10,462 מיליארד דולר ואחריה צועדת ברה"מ שמכרה עסקי נשק בסכום כולל של 9,88 מיליארד דולר באותה שנה.

לפי דו"ח של המכון הבינלאומי למחקר השלום בשטוקהולם השתתפותה של צרפת בסחר נשק העולמי מגיעה ליותר מ־13 אחוז, שעה שארה"ב וברה"מ ביחד שולטות על 70 אחוז משוק זה. צרפת מקדימה את בריטניה (1,947 מיליארד דולר) את סין (1,208 מיליארד דולר), את גרמניה המערבית (870 מיליון דולר) ואת איטליה (327 מיליון דולר) בשווקי הנשק הבינלאומיים. (ע"צ)

קדאפי לא ישתתף בפסגת רבת עמון

ניקוסיה — קולונל מועמר קדאפי, מנהיג לוב, הודיע ביום ב' כי הוא מסרב להשתתף בועידת הפיסגה הערבית ברבת עמון, שאמורה להיפתח ב־8 בנובמבר — על כך מסרה סוכנות הידיעות הלובית הרשמית.

"כיצד אוכל להשתתף בועידת פיסגה הנערכת לפי הזמנת ארה"ב כדי להלחם באירן וכדי שהערבים יגנו על האינטרסים האמריקנים, הנתונים בסכנה חמורה זו הפעם הראשונה בעקבות מלחמת המפרץ?" אמר קדאפי.

בינתיים נודע כי המדינות הערביות בראשות ערב הסעודית וכווית יתבעו שועידת הפיסגה תקבל החלטה המגנה את איראן. אך לא ידרשו ניתוק היחסים עם מדינה זו.

המדינות המשתתפות במועצת שיתוף הפעולה של מדינות המפרץ ידרשו להטיל על איראן סנקציות גלובאליות, אם תסרב טהראן להיענות להוראת האו"ם בעניין הפסקת אש.

ועידת הפיסגה הערבית עומדת להיפתח ברבת עמון ביום א' הקרוב.

מצפים שבועידת הפיסגה יבואו לידי ביטוי חילוקי הדעות בין המדינות הערביות המתונות לבין המדינות הקיצוניות וביניהן סוריה, בקשר עם הדרך הטובה ביותר לטפל באיראן ובריכוז הכוחות הימיים האמריקניים במפרץ. (ע"ר)

● ז'נבה — הדיפלומט הדרום קוריאני דו שאה־סונג, מי ששוחרר בשבוע שעבר לאחר שהיה כלוא במשך 21 חדשים כבן ערובה בביירות, המריא לדרום קוריאה.

הציבור בברה"מ דוגל בהגירה חופשית

פאריס, סקר דעת קהל במתכונת המקובלת במערב שנערך במוסקבה מגלה שאזרחי ברה"מ מצדדים בפינוי החיילים מאפגניסטן ובמתן אשרות יציאה לאנשים המבקשים להגר — על כך דיווח כתב העת הצרפתי "לה פואן".

במסגרת הסקר נתבקשו אלף תושבי איזור מוסקבה בגילים בין 18־65 להביע את דעתם על נושאים שונים. הסקר נוהל על ידי המכון הסובייטי ללימודים סוציולוגים ביוזמת כתב העת "לה פואן" ורדיו "פראנס־אינטר" הערוץ 1 של הטלויזיה הצרפתית ומכון לסקרים "איפסוס".

53 אחוז מהנשאלים צידדו "בפינוי טוטאלי של החיילים הסובייטים מאפגניסטאן" לעומת 27 אחוז שהתנגדו לפינוי מעין זה.

73 אחוז צידדו ב"מתן אשרות יציאה לאזרחים סובייטים ובני משפחותיהם המבקשים לעזוב את ברה"מ לצמיתות". רק 18 אחוז התנגדו לחופש ההגירה.

בין 79 ל־88 אחוז מהנשאלים תמכו בהצגת מועמדים רבים בבחירות מקומיות, בבחירת ההנהלה במפעלים על ידי הפועלים ובצמצום מכירת המשקאות החריפים.

המשתתפים בסקר נבחרו באקראי ורואיינו באמצעות הטלפון מה־1 עד ה־12 באוקטובר.

יצויין כי 85 מהנשאלים התנגדו לביטול עונש המוות.

בתשובה על השאלה מי הם ארבעת האזרחים הסובייטים החשובים ביותר, זכה לנין ב־64 אחוז, גורבצ'וב ב־31, סטאלין ב־25 ויורי אנדרופוב ב־16 אחוז.

על השאלה מי הן האויבות המושבעות של ברה"מ, השיבו 52 אחוז — ארה"ב, 22 אחוז גרמניה המערבית, 12 אחוז — בריטניה ו־3 אחוז — צרפת.(רויטר עתי"ם)

עד ההגנה הרוזן טולסטוי: מסמך טרוניקי מעורר אצלי חשד גדול

"מסמך טרוניקי" מעורר חשד באשר לאמינותו הן בשל צורת הצגתו לשלטונות האמריקנים בושינגטון והן לגבי נסיבות הבאתו לישראל — אמר הרוזן ניקולאי טולסטוי סופר והיסטוריון שהעיד מטעם הסניגוריה במשפט דמיאניוק בירושלים.

העד הזכיר, כי לראשונה הגיע "מסמך טרוניקי" (תעודת השרות שהוצאה לאיוואן דמיאניוק בטרווניקי, מחנה האימונים של כוחות העזר הגרמנים בפולין ב־1942) לידי השלטונות האמריקנים דרך השגרירות הסובייטית בושינגטון בשנת 1981. העד אמר, כי המסמך הגיע ממשרדו של התובע הסובייטי רודיינקו לאחר שחוקר של המשרד האמריקני לחקירות מיוחדות או.אס.איי. ריין נפגש עמו וביקש את המסמך ממנו.

העד הזכיר, כי רודיינקו היה בעבר התובע בתקופת הטיהורים ובמשפט נגד ראשי המהפכה הסובייטית תחת התובע הראשי וישינסקי. כאן הביא העד קטע מזכרונותיו של חרושצ'וב בקשר לרודיינקו. חרושצ'וב מספר בזכרונות לפי ציטוט העד, כי "לפני הועידה ה־20 של המפלגה (בה חשף חרושצ'וב את פשעי סטאלין) הזמנתי לשיחה את החבר רודיינקו. שאלתי אותו מה היתה האמת בהאשמות נגד בוכרין וכל חבריו במשפט הטיהורים. רודיינקו השיב לי כי לא היתה שום עדות משפטית נגדם ולא היה כל נימוק להגיש נגדם כתב־אישום להעמידם לדין. מה שהיה בידי התביעה היו הוידויים שהוצאו מהם לאחר מכות ועינויים קשים.

"האשמות נגד בוחרין וחבריו התבססו על וידויים אישיים שהוצאו בכוח תחת לחץ פיסי ופסיכולוגי כאחד", ציטט העד מזכרונות חרושצ'וב.

הסניגור יורם שפטל: כל האנשים שהועמדו אז לדין ביחד עם בוחרין הורשעו והוצאו להורג? העד השיב בחיוב ואמר, כי היה מקרה נוסף ב־1945 כאשר חקר רודיינקו 16 פועלים שגילו התנגדות להשתלטות ברית־המועצות על פולין ונחקרו על ידי האנ.ק.ו.ד. שירות הבטחון הסובייטי.

אחד מן הפולנים האלה, סטרפולסקי, שוחרר לאחר שקודם לכן התוודה. על פשעיו המדומים. סטופולסקי זה סיפר לאחר מכן, כי נאמר לו על ידי רודיינקו: "אילו סרבת להתוודות היית הראשון בהיסטוריה שעשה כן".

העד הוסיף ואמר, כי במשפטי הטיהור של 1938 נגד בוחרין וחבריו הוגשו מיסמכים מזוייפים רבים אשר הפלילו את הנאשמים.

העד סיפר, כי רודיינקו הופיע גם לאחר מכן כתובע סובייטי במשפטי נירנברג נגד הפושעים הנאצים. הוא ניסה שם להביא מיסמכים לפיהם ביצעו הגרמנים את רצח 20 אלף הקצינים הפולנים בקאטין. הוא הגיש לבית־המשפט בנירנברג מיסמכים מזוייפים שהושתלו על גופם של הפולנים הנרצחים. העד סיפר, כי השופטים הבריטים והאמריקנים רמזו לו שהתוצאה לא תהיה כפי שהוא סבור ולכן נסוג רודיינקו מן האשמה. העד טען, כי רודיינקו התמחה בהגשת חומר מזוייף נגד חפים מפשע והוא אחד המומחים הגדולים בימינו בענין זה.

עו"ד שפטל: נחזור עכשיו לקשר שבין רודיינקו לבין "מיסמך טרוניקי". האם אתה יודע על קשר כזה?

כאן סיפר העד כיצד חוקר האו.אס.איי. נפגש עם רודיינקו וביקש את המיסמך ב־1980 ואמנם ב־1981 סיפק משרדו של רודיינקו את המיסמך לארה"ב.

השופט דב לוין: מניין נודע הדבר הזה לך?

העד: מתוך עותקי המכתבים בין החוקר ריין לבין רודיינקו.

לאחר מכן התעוררה מחלוקת בין התביעה לסניגוריה בקשר לנסיבות הגעתו של "מיסמך טרוניקי" לישראל ב־1986. באמצעות מר ארמנד האמר. התובע יונה בלטמן טען, כי שפטל מתכוון גם הפעם להטיל ספק במהימנותו של מר האמר ולהוציא עליו דיבה.

השופט דב לוין: לא נרשה גם הפעם להעמיד את מר המר לדין במשפט. הוא לא עומד כאן ולא יהיו שאלות בקשר אליו, לא ישירות ולא עקיפות.

השופט הירשה בענין זה רק את השאלה הבאה של שפטל: האם העובדה שהממשלה לא קיבלה מיסמך, במשך שנים רבות, לאחר שביקשה אותו והנה, באמצעות אדם המקיים קשר עם ממשלה זו ועם ממשלה אחרת, המיסמך מגיע. האם זה משפיע על האותנטיות שלו.

(הכוונה כאן לעובדה שממשלת ישראל ביקשה לא אחת מן השלטונות הסובייטיים, כנראה בדרך עקיפה, לקבל את תעודת טרוניקי לידיה אולם הבקשה נידחתה והמיסמך הובא, כידוע, בסופו של דבר ב־1986 על ידי מר האמר לישראל).

העד אמר בתשובה לאותה שאלה, כי במידה מסויימת יש השפעה על הערכת האותנטיות של המיסמך כאשר הוא מגיע בנסיבות מיוחדות ועל ידי אדם מסויים.

העד אמר כי כאשר מסרה לראשונה השגרירות הסובייטית בואשינגטון את המיסמך לידי השלטונות האמריקנים ב־1981 בואשינגטון, נעשה הדבר מתוך רתיעה רבה והאמריקנים נתבקשו להחזירו לאחר עיון, מבלי שניתנה להם הזדמנות לבדוק אותו ביסודיות. המיסמך הגיע, חזר וטען העד, ממשרדו של אותו רודיינקו, בעל העבר בזיוף מיסמכים.

האמריקנים אמנם החזירו את המיסמך לשגרירות מבלי שבדקו אותו בצורה יסודית.

העד אמר, כי עובדה זו והעובדה, כי ניתן להתחקות אחר המיסמך אל משרדו של רודיינקו מעוררות חשדות כבדים לגבי מהימנותו.

בתחילת העדות נשאל הרוזן טולסטוי על ידי הסניגור יורם שפטל: אומרים לנו כי מופיעים חתימות של שטרייבל וטויפל על "מיסמך טרוניקי" וכן יש עליו פרטים רבים ושונים. האם אין זה מראה כי המיסמך הוא אותנטי?

העד השיב, כי תעודת השירות של דמיאניוק הגיעה לידי השלטונות הסובייטים בעת שכבשו את טרווניקי. החומר הזה, אמר, היה זמין. הם מצאו שם מיסמכים שונים, ביניהם גם טפסים ותעודות

"יאלטה" ובעיקר לרפטריאציה הכפויה של הקוזאקים בבריה"מ, מן העיירה סבן באוסטריה.

בספר צוטט דיווח בריטי רשמי, שלפיו מתו בשעת הפעולה הזאת ב־1945 12 קוזאקים, ואילו לפי מקור אחר (החוקרת אולגה רד־טובה) מתו בהתנגשויות בין הקוזאקים לבין החיילים הבריטים, שכפו עליהם לחזור לבריה"מ, 700 קוזאקים.

בלטמן: ובכן כהיסטוריון מה אתה אומר המספר הנכון — 12 או 700? העד השיב, כי יש עדויות נוספות המאשרות, כי מספר ההרוגים בהחזרתם הכפויה של הקוזאקים לבריה"מ היה יותר גבוה מ־12. רבים מהם נמחצו למוות, הוטבעו, רבים אחרים מהם איבדו עצמם לדעת מרוב יאוש. הוא ביקר בחלקה מיוחדת בבית קברות בעיירה שם טמונים 20 קוזאקים. אבל, לטענתו, מספר הנספים היה יותר גבוה. יחד עם זאת לא יכול היה העד לאשר את המספר של 700 ההרוגים והוא אמר, כי הביא מספר זה מפני שכך נכתב באחד המקורות.

לאחר מכן הוא נשאל על מעשי היחידה הקוזאקית ביוגוסלביה ופשעי המלחמה שהם ביצעו שם. התובע ציטט מספר של מומחה אחר שכתב כי במלחמתם נגד הפרטיזנים הקומוניסטים ביצעו הקוזאקים מעשי זוועה, שרפו כפרים, ורצחו אזרחים.

העד אמר כי הזכיר בספרו בקיצור מעשים כאלה מצד הקוזאקים ביוגוסלביה אבל לא האריך בכך משום שהנושא שלו היה החזרתם בכפיה לבריה"מ. הוא גם אמר, כי את מעשה הזוועה ביצעה יחידה מקומית ולא הקוזאקים.

התובע בלטמן שאל את העד

(המשך בעמוד ה')

משרד המשפטים נתבקש לאשר מכירת משפט דמיאניוק לאוקראינים

קהילת האוקראינים בקנדה פנתה לרכישת סט הפיענוח של משפט מדינת ישראל נגד איוון ג'ון דמיאניוק.

רון גולדמן (29) מנהל השיווק של חבר המתרגמים האחראי על פיענוח המשפט לפי הזמנת משרד המשפטים, מגלה, כי האוקראינים פנו אליו באמצעות הקהילה היהודית במונטריאול. האוקראינים יוכלו לרכוש את הסט, לא לפני הסכמת משרד המשפטים בישראל לצעד זה.

גולדמן מציין, כי פיענוח המשפט נעשה פעמיים ביום, לסט פרוטוקולים מתורגם וערוך. הסט מועבר לאחר כל ישיבה לגנזך המדינה בו שמורים כל המשפטים ההיסטוריים כדוגמת איכמן, רוהן (מצית מסגד "אקצה") ועוד. פרט לגנזך המדינה, מקבלים את הסט לפני כל ישיבה — השופטים, ההגנה והתביעה.

בית המדרש חניכי הישיבות — צעירי אגודת ישראל
"חזון יוסף"
ע"ש מרן רבי ש. יוסף כהנמן גאב"ד פוניבז' זצוק"ל
קרית הרב אברמסקי — אשדוד

בליל ש"ק פר' וירא ט"ו מרחשון תשמ"ח בשעה 8 בבית הכנסת קרית הרב אברמסקי אשדוד

כנס זכרון והתעוררות
לזכרו של מרן בעל ה"חזון איש" זצוק"ל
במלאות שלושים וארבעה שנים להסתלקותו
ישאו דברים:
מורנו הגאון ר' צבי דרבקין שליט"א
ראש ישיבת "גרודנא"
מורנו הגאון ר' צבי דב קרלנשטין שליט"א
ראש ישיבת "גרודנא"
ציבור בני תורה והציבור הרחב מוזמנים

הסתדרות צעירי אגודת ישראל בארץ ישראל
איחוד בתי כנסת של צעירי אגודת ישראל בני ברק
בס"ד
שבת חזון איש
ביום השנה השלושים וארבע להסתלקות מרן הצדיק בעל החזון איש זצוק"ל יתקיימו בשבת קודש פרשת וירא תשמ"ח בבתי הכנסת של צא"י מסיבות בהן ישמעו דברים לזכרו
בליל ש"ק בשעה 8 בבית הכנסת "דברי שיר" רח' ר' עקיבא מול רח' חזון איש
מסיבת ליל שבת
בהשתתפות הרב הגאון ר' מאיר שפירא
הרב הגאון ר' נתן זוכובסקי
בשבת בבוקר אחרי התפילה
בליל שבת
בביהכנ"ס המרכזי, רמת אהרן, רח' רזנהיים 20
בבית הכנסת המרכזי, רמת־אלחנן
הרב הגאון ר' נסים קרליץ
הרב הגאון ר' יצחק זילברשטיין

בליל שבת קודש אחרי קבלת שבת
בביהכנ"ס עדה ספרדית חניכי הישיבות רמת אלחנן
הרב הגאון ר' מסעוד בן־שמעון
בביהכנ"ס העדה התימנית רמת־אלחנן
הרב מנחם יהודה
בביהכנ"ס העדה הספרדית רח' אביעד ק. הרצוג
הרב משה חזקיהו
בביהכנ"ס "חניכי הישיבות קרית צא"י "נחלת סירוקה"
הרב הגאון ר' יהודה אריה שווארץ
בביהכנ"ס לעדה הספרדית קרית צא"י "נחלת סירוקה"
הרב דניאל גסיה

בשבת בבקר אחרי התפילה יערכו מסיבות קידושא רבא בבתי כנסת דלהלן:
בביהכנ"ס חניכי הישיבות בן־זכאי 50
הרה"ג ר' זלמן דרזרי
הרה"ג ר' יצחק הלברשטם
בביהכנ"ס חניכי הישיבות צא"י קרית הרצוג
בביהכנ"ס צא"י מרכזי קרית הרצוג
ר' חיים ברזלנס
הרב ישראל הלברשטין
בביהכנ"ס ספרדי מרכזי, רח' רזנהיים 20, רמת אהרן
בביהכנ"ס הרי"ף ספרדים רמת־אלחנן
הרב יהושע ברכץ
הרב שלום עזרא

בשבת בשעה 4.30 אחה"צ תפילת מנחה ומסיבה סעוה"ש שלישית בבתי כנסת דלהלן:
בביהכנ"ס קהל חסידים רמת אלחנן
בימ"ד קהל חסידים רח' הרב סורוצקין רמת אהרן
הרב הגאון ר' יצחק זילברשטיין
הרב הגאון ר' חיים צבי שפירא
בביהכנ"ס "שבט אחים" רח' קאליש 8
בביהכנ"ס המרכזי "תפארת שמעון" רח' ר' עקיבא 79
הרב דן דרבקין ר' חיים ברזלנס
הרב יצחק זייבסקי
בביהכנ"ס "בית אברהם" רח' סוקולוב 15
בביהכנ"ס "בית אליהו" רח' שפירא שכון ה'
הרב צבי צבואלי ר' יעקב ויבלדר
הרב אלעזר שולזינגר

מיום ליום

☆ על מה הרוגז?

השר עזר ויצמן מנסה שוב לערער את השקט הפנימי בממשלה, באמצעות הרגיל של "ברוגז", שממנו ממהר לחזור ולהתחנן. וכל זאת משום שראש הממשלה טרם השתכנע לקבל את עמדותיו המדיניות. מר ויצמן מגלה לפתע "מחדל" נורא, שגם לאחר שראש ממשלה צרפת נועד לשיחות עם ראש הממשלה, נשאר מר שמיר בעמדה המתנגדת לועידה בינלאומית, ומכאן מקום לצייר תמונה שחורה על סיכול השלום ואולי התקרבות "סכנת מלחמה".

לראש ממשלת צרפת, מר שיראק, ברור היה לפני בואו שמר שמיר מתנגד בתוקף לדרך זו של ועידה בינלאומית והוא רוצה דוקא בניהול מו"מ ישיר. זו היתה מדיניות כל הממשלות בישראל, וכבל הזכור, גם המו"מ לשלום עם מצרים, שמר ויצמן היה שותף פעיל בו, התנהל בצורה ישירה. סאדאת בא לירושלים, ראש הממשלה בגין נסע למצרים, ואחרי זה נסעו ביחד לקמפ דיויד, שם סיימו את המו"מ בהצלחה ובחתימת חוזה שלום, בלי ועידה בינלאומית, בלי "מסודרי" ובלי לשתף את בריה"מ בפרטו.

על מה, איפוא, הרוגז הזה של מר ויצמן? האמנם חייב ראש הממשלה לקבל עמדה שהוא דוגל בה? יכול להיות מקום לויכוח בנושא הזה, אבל אין מקום לתכתיבים. מר ויצמן הוא שותף לממשלה זו בהרכבה המיוחד. על תנאי זה הוא הצטרף אליה, ואין הוא יכול להמשיך להיות בה ולנהל מסע קטרוגים מבחוץ. מר פרס כבר הבין זאת וחדל מלנהל מסע נגד קיום הממשלה. מר ויצמן ממשיך בהתנגדותו הפומבית, בלי שיעשה מה שעשה בזמנו ח"כ מוטה גור, שבהעדר הסכמה מצדו לממשלה, קם ופרש...

☆ גורבאצ'וב: ביקורת סלקטיבית

מלאות שבעים שנה למהפיכה הקומוניסטית ברוסיה, עברה בלי ציון חגיגי רועש, והמנהיגות הסובייטית הסתפקה בכינוס מרכזי גדול, שבו השמיע המנהיג הנוכחי, מיכאיל גורבאצ'וב את הנאום המרכזי, שכבר ניכרו בו סימנים של ריחה של רפורמות מרחיקות־לכת, עליהם בישר בתחילת כניסתו לתפקידו. הוא העדיף להדגיש הפעם יותר את הצורך בסבלנות מאשר הצורך בשינויים, אף כי לא פסח עליהם.

נאומו לא דמה בכלל לנאום ההיסטורי הרועם של ניקיטה כרושצ'וב בועידה ה־20 של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, בו ניתץ לחלוטין את דמותו של הרודן סטאלין וגרם בכך לסנסציה עולמית. אכן גורבאצ'וב לא נמנע מלהזכיר את סטאלין ולגנותו על "שורה של שגיאות פוליטיות גסות". אבל לא הזכיר בין "שגיאותיו" את ההוצאות להורג של מליוני אנשים כדי לכפות את מדיניותו ורצונו. הוא הסתפק בכך שהצדיק את עמדותיו של כרושצ'וב נגד סטאלין, בלי לפרש במה המדובר כאן.

נאומים של מנהיגים סובייטיים בהזדמנויות פומביות, משמשים תמיד נושא לפרשנות רחבה, ויש כבר בעולם מספר גדול של "סובייטולוגים" המומחים לנתח כל מלה שנאמרה וגם מה שלא נאמר. נראה עתה, כי גורבאצ'וב, שהתחיל את מהדורתו בנסיונות לשינויים נועזים, נרתע עתה וצינן במקצת את התלהבותו. הוא חושש בכלל הנראה מיריביו האורבים לו בפינה, ומכאן הזהירות היתירה עתה...

☆ הוכחה חותכת...

משקלם של כלי התקשורת האלקטרוניים בהחרפת היחסים בין חלקי הציבור, הדתי והחילוני, מוכח עתה בצורה חותכת, לעת שביתתם הממושכת. דומה שלא היתה תקופה בה שקטה ביחסים הללו, כפי שהיא עתה, מזה מספר שבועות, כאשר נדם הקול המסית והמשסה הזה. כשהיו בפעולה, לא עבר יום אחד בלי שישלחו עוד חץ מורעל לעבר ציבור שומרי התורה, ואלו עתה — הנושא הזה כמעט אינו בחדשות.

המדינה לא יוצאת נפגעת בכלל מכל השביתה הזו. הציבור שבע רצון מהפסקת התחרות הפרועה בשידורי חדשות. יש אולי קטע אחד שבו יש נזק, בהעדר שידורים ערביים, כפי שטוענים בכמה משרדי ממשלה הנוגעים בדבר, אבל באופן כללי — לא איכפת עתה לאף אחד שרשות השידור תמשיך להיות מושבתת או תיסגר לחלוטין. המסקנה היא, כי הדבר המשמעותי היחיד שקורה בשביתה זו הוא, כי שותק המכשיר הפעיל המרכזי ביותר ב"מלחמת התרבות", מכפישם של הדתיים.

ואולי גם לקח מסויים כלפי פנים, וזאת עם כל הכאב, יודע הדבר, כי חלק ניכר מן השידורים המכפישים בדרך נגד הציבור הדתי, ניזון ממדליפים שהתחברו למרבה הבושה בציבור הזה. השביתה גם השאירה את אלה באפס מעשה. אין להם למי להדליף והם גם לא יכולים ליזום מעשים מתגרים כדי לקנות תשומת לב ופרסומת. ברור, איפוא, שעוד לא היתה שביתה טובה לישראל כשביתה הזו...

☆ עיצומים בשירותי הבריאות

מערכת הבריאות במדינה עוברת משבר עמוק, ובמיוחד אמור הדבר בבתיה"ח ובמרפאות קופ"ח הכללית. נערכים בהם עיצומים הפוקדים מדי פעם מוסדות רפואה אחרים, ושוב בולטת התופעה שעל גבם של החולים פועלים רופאים ושאר עובדים בשירותי הבריאות כדי להשיג את דרישותיהם לקידום שכרם.

למרבה הצער, משרד הבריאות מהווה כיום החוליה החלשה ביותר בכל המערכת הזאת. אמנם, לפני שבוע מצאה שרת הבריאות כתובת להאשמה, במי שהיה שר הבריאות לפני השר שקדם לה, והוא ח"כ אליעזר שוסטק, שכיהן בתפקיד לפני ח"כ מוטה גור, אלא שמציאת כתובת כזו אינה מקלה מאומה על סבל החולים הנפגעים ובודאי אינה פוטרת את המשרד, עם השרה העומדת כיום בראשו, מן האחריות המוטלת עליו, אין שום ספק שהוא כושל בתפקידו, שכן הוא שצריך לדאוג לפעילות התקינה של מערכת הבריאות, ואם רואה שרת הבריאות שאינה מסוגלת להתגבר על הקשיים. כי אז עליה להגיש התפטרות. לא רק כדי להמחיש את אוזלת היד, אלא להוכיח שהיא מגלה אחריות כלפי המערכת שהיא עומדת בראשה.

שירותי רפואה תקינים, הם יסוד חשוב לתקינותה של המדינה. יתכן שישנם ליקויים יסודיים בכל המערך הקיים, ואולי הגיע הזמן לשוב לרעיון הישן נושן על הלאמת שירותי הבריאות והנהגת ביטוח בריאות ממלכתי, כדי לחסל כפילויות שונות הגורמות להוצאות מיותרות. אולי על ידי זה ניתן יהיה לשפר את רמת השכר לעובדים, בלי שיצטרכו לגייס לכך תקציבים נוספים.

☆ עבירות שבין מפ"ם לר"ץ...

בטאונה של מפ"ם נוזף בלשון ידידותית רכה את מפלגת ר"ץ, וזאת לאחר שנתפסה בעבירה חמורה ביותר. נוער של מפלגה זו קיים מפגש עם נוער של "כך" וערכו ויכוח בנחת, ו"כן לא יעשה במקומנו". להיפגש עם ערבים, עם אש"פיסטים — זה כן, זה אפילו רצוי ומועיל, אבל חו"ו לקיים מפגש עם מה שהם מכנים "שרץ מתועב", ולא רק של נוער מפ"ם אסור הדבר, אלא אסור הוא גם לנוער של ר"ץ...

אין לבנו יוצא לכך שנוער משתי תנועות אלה יפגשו וישוחחו ביניהם. אלא שביקורת זו של בטאון מפ"ם פותח צוהר לעולם הנעול של מפ"ם. שם מכירים רק באידיאולוגיה אחת. הם מלהזכיר משהו שונה, וכדאי לציין שבאותה נימה גסה של גינויים וביזויים מדברים אנשי מפ"ם על אנשים דתיים וחרדים. אלה מפגשים אסורים, אסור שדיעות כאלה תישמענה. אבל בנשימה אחת הם מדברים על "פתיחות" ועל "נאורות", אבל הכל כלפי חוץ לגמרי, עם ערבים ועם גויים בכלל, אבל רק לא עם יהודים אחרים.

"על המשמר" מנסה אפילו לגלות הבנה לסטיה הנוראה הזו של ר"ץ. זהו "כשלון שיכול לקרות לכל אחד מכוחותינו", וכמה ר"ץ הוא מ"כוחותינו"? מפ"ם היא מפלגה פועלית סוציאליסטית קיצונית, בעוד שר"ץ משתייכת במובן הזה לבורגנות השנואה. במה היא מכפרת על אופיה המכשיל הזה? אכן, בדבר אחד. בהיותה כמו מפ"ם שונאת את הדתיים, ועל כל פשעים תכסה שנאה משותפת זו...

☆ ליצנות רפורמית

כמעט בכל העולה לסדר היום, טורחים הליצנים הרפורמים "להשחיל" את עצמם כדי להוכיח את יתרונם בפני הציבור הישראלי. כך עושה עתה גם מי שקורא לעצמו "מוביל התנועה ליהדות מתקדמת בישראל", שמעיז לטעון, לא פחות ולא יותר, כי "האלטרנטיבה היהודית הליבראלית" מהווה "מחסום בפני התבוללות"!...

איש זה מנסה לטעון ל"הוכחה" לטענה שלו, כי בקונגרס לדמוגרפיה יהודית שנערך בירושלים "התבררה שוב העובדה, שאחוזי נישואי התערובת הגבוהים קיימים דוקא בארצות בהן היהדות המתקדמת אינה פעילה... לעומת זאת, בארצות בהן קיימת האלטרנטיבה היהודית הליבראלית — מספר נישואי התערובת קטן יותר". הוא, כמובן, נמנע מלפרט את הארצות. שהרי על כן הוא מסתמך על כתובת שהיא עתה אנונימית. קונגרס שהיה והתפזר, אלא שאין הוא יכול להתפלמס עם עובדות במציאות ובשטח, ובארה"ב, שהיא מוקד פעולות מרכזי לרפורמים — אחוזי ההתבוללות מבהילים ונוראים, וזאת בסיועם הפעיל של אלה. שגם מחתנים גויים עם יהודים וגם הרחיקו לכת ב"הכרה" במי שנולד לאם לא יהודיה — כ"יהודי".

מסתבר כי העיקר אצל איש זה אינו דוקא ה"הוכחה" הזו, כמו הסיום שיש במכתבו שפורסם ב"מעריב". ש"היהדות הליבראלית" מהווה גם מחסום "בפני ההתחרדות בישראל". המרצע יצא מיד מן השק...

דיווחים / י. גושן

דיווחים אמיתיים...

מיד ידעתי שהחרדים יבואו להתקיף את משרד החינוך שכבר "משרבותר" התרבות לאהרהנה להוכיח שישנה ירידה בהיקף החוזרה בתשובה, או לנסות להוכיח שמי שחוזר בתשובה הוא מפורק. ואכן, מיד הגיעו התגובות. אפילו ב"המודיע". תוקפים את משרד החינוך, מנסים להסביר לו, בשפה ברורה, קולחת ואינה משתמעת לשתי פנים איפה מונח הטעין ואצל מי ממון ובריחה המדויקת...

אלו פני הדברים, כאשר "התוקפים", היינו: החרדים, לא מודעים לכלל ההודעות שמוציא משרד החינוך והתרבות ולכן הם חושדים מיד שהוא נגד החרדים. נגד החזרה בתשובה, וכו' וכו'. למען האמת — משרד החינוך הוא בכלל לא כזה. אני למשל, ראיתי הודעה אחרת שלו ומיד הבנתי שהענין של החזרה בתשובה והירידה בהיקף — זהו אולי משהו אמיתי, מבחינתו של המשרד הזה.

אתם כנראה שואלים מה ראיתי? — ובכן: אני ראיתי הודעה של משרד החינוך המספר על ריבוי המקרים של צעירים, חניכי המערכת החינוכית, הדוקרים אחד את זולתו בסכינים. ראיתי את ההודעה שלו עד כמה זה מסוכן, עד כמה זה מתרבה ועד כמה זה מעורר דאגה...

אז תגידו לבד: אם יש יותר דוקרים בסכינים — זה לבד לא סימן שיש פחות בעלי תשובה... אם יש יותר פושעים, זה לא סימן שיש פחות שחוזרו למוטב... רבותי, זה ההגיון של משרד החינוך ומי שנתכחש לו — שיקום!...

שוד ושבר - ממש...

אין לי ספק שאתם לא תאמינו. גם אני לא האמנתי — אבל השמועה ההמורה התרחשה במציאות — ואוי לה לאותה בושה, אוי לה לאותה כלימה... מלון "היאט" בירושלים מתכונן לקיים חנוכת הבית והוא עשה זאת בדיוק באותו מועד שבו השר שריר מתכונן להיות בחו"ל...

והו זה. השר רוגז. אנשי המלון מבולבלים. השר כועס כי הוא עזר להם הרבה — ואיך זה שהם פתאום מחזרים עליו בטקס החגיגי. אנשי המלון מבולבלים. מתי אחרי הכל הם יכולים לקבוע בבירור שהשר שריר יהיה בארץ... ויש להם בעיה של תיאום. המנכ"ל של הרשת שלהם צריך להגיע מחו"ל... בקיצור, ממש שוד ושבר.

מי יודע אם החלטתו של יצחק שמיר לאסור שהייתם של יותר משלושה שרים בחו"ל בעת ובעונה אחת לא באה כדי לפתור את הסבך הזה... אתם ב"היאט" תעקבו טוב אחרי היוצאים את הארץ. מצאתם שלושה שרים בחו"ל ושריר בארץ? — תעשו מהר חגיגה...

אגב, אתם חושבים שעיני צרה בנסיעותיו לחו"ל של השר שריר? — לא ולא. הלוואי והוא היה שוהה בחו"ל ביום בו ועדת השרים לענין המורמונים הריצה את ידה בעד או נגד המשך הבניה המורמונית...

כורת את האילן...

כמנין לאיזו קטגוריה יש לייחס במשרד החינוך את הפרופ' שלמה אבינרי, כי שהיה בעבר מנכ"ל משרד החוץ. הנ"ל השתתף בכנס ציוני שהתקיים בלוס אנג'לס בהשתתפות השר גד יעקובי, שם דיבר על לבם של המשתתפים המרימים תרומותיהם למדינת ישראל שיתערבו גם בעניינים הפנימיים, כגון: מדיניות במוקן, ועידה בינל־אומית וכו'.

כשהגיע תורו של אבינרי לדבר. הוא הציע לנוכחים שהם עוד מסוגלים להענות לה, ואילו יעקובי ועמיתיו אנשי המגבית חשבו שהם כורעים תחתיהם: אולי הגיע הזמן להפסיק את המגבית היהודית עבור הסוכנות ומדינת ישראל. צריכים למצוא דרך אחרת וחלופית למעורבותם של יהודי אמריקה לנפשה בארץ...

אני באמת לא מבין? מה רוצה אבינרי, למכור את המדינה סתם בלי כסף? זה הרי היפך המדיניות הגאונית השנודריסטית של הקברניטים כאן...

איזו דרך אחרת מציע אבינרי? כך מרבים? ועוד בכנס ציוני בלוס אנג'לס?...

תמונת מצב

הפרות הסדר שהיו ביום שני ברחבי יו"ש לרגל ציון יום מלאות 70 שנה להצהרת בלפור. דרשו פעילות מתוגברת של כוחות הבטחון, שאף נדרשו להטיל עוצר בכמה מחנות פליטים, עוצר שנמשך עד שעות הלילה המאוחרות. בתמונה שקלט צלם סי־ע — נראים חיילי צה"ל המסיירים בקסבה של שכם, הריקה מאדם.

י. שפיגל

ההמשך בא...

כאשר שמעו אתמול קציני צה"ל בכירים את קולו של קצין החינוך הראשי שלהם, תא"ל נחמיה דגן, מדבר בגלי צה"ל על עניני חינוך, הם בוודאי הרימו גבותיהם בתמיהה: ממתי זה מדבר דגן על ענייני חינוך? זה דבר חריג, וכנראה שקרה לו משהו...

כי על כן, אם שמו של דגן נקשר בתודעת הציבור ואם שמעו אותו עד כה, הרי זה יכול היה להיות בכל ענין שהוא, במיוחד בהתבטאויות אנטי־דתיות, אבל לא זכור שדיבר אי־פעם בעניני חינוך. אכן תפקידו המוגדר הוא בתחום החינוך, אבל בעולם הפוליטי של ישראל התרגלו מזמן למציאות ששרי ממשלה, למשל, מדברים על כל דבר שבעולם, פרט לתחום שהם מופקדים עליו, אלא אם כן הוא יוקרתי כל כך שהוא מקנה כבוד לבעליו, ואם לא כן — מי שצריך לעסוק בבריאות מטפל בשלום, ומי שצריך לדאוג לתחבורה תקינה — דואג למו"מ מדיני, וקצין החינוך של צה"ל למד מהם את המנהג הזה, אלא שיש, כמובן, הבדל עצום, הם פוליטיקאים ולכל היותר הם מבצעים פגם אסתטי. בעוד שהוא קצין במדים, שהפוליטיקה אסורה עליו.

והנה קרה הדבר המיוחד הזה, תא"ל דגן דיבר אתמול ברדיו על חינוך.. הצלה אפילו טענה שלא מקצים לנושא הזה את מה שצריך להקצות, וזאת הן במגזר האזרחי והן במגזר הצה"לי. איננו יודעים אמנם מה לא נראה מספיק מבחינתו, האם הוא רוטן על כך שילדי ישראל אינם זוכים במסגרות החינוכיות למספיק חינוך יהודי, לידע מספיק על מורשתם ועברם, או שמא אינם יודעים מספיק על הוויות העולם. יש לשער, כי עוד "נחכים" ונדע במה הכתוב מדבר, ולא איש כדגן שישאיר אותנו תוהים בערפל של הבלתי־נודע.

אבל אין גם מקום לטעויות, כאילו קצין החינוך הראשי הפעלתן הזה חזר לפתע בתשובה וחדל מהעיסוק האהוב עליו: הפוליטיקה, אדרבא, מתברר כי צדקנו בזמנו כאשר כתבנו כי "הוא יגיע רחוק". ומן ההתקפה הפרועה שערך בזמנו על לומדי הישיבות הוא יגיע לנושאים פוליטיים אחרים, בהבדל היחיד, שאם בנושא בני הישיבות הוא הרגיז רק את שוחרי ומוקירי התורה, הרי בהמשך דרכו הוא ירגיז עליו רבים, אלא שאז יוכלו רק אלה שלא מצאו לנכון להגביל אותו ולהעמידו במקומו — לבוא בטענות רק על עצמם...

★

והנה אנו מוצאים בעתון מקומי ירושלמי כתבה המתארת זירת־פעילות חדשה של קצין חינוך ראשי. ובפי המתנגדים למה שעשה אותה הטענה: יש לו מניעים פוליטיים, ומאשימים אותו בלשון המורה שאינה משתמעת לשתי פנים: "הדרך שדגן בחר בה היא דבר חמור מאין כמוהו ועשויה להעיד על מגמה של פוליטיזציה בצבא".

הנושא שונה לגמרי ורחוק התכלית מנושא בני הישיבה ובעלי־התשובה. הוא נוגע לאחת הפרשיות השנויות במחלוקת. במלחמת תש"ח. המדובר במה שידוע לכל המכירים את התקופה ההיא כ"קרב לטרון". בזירה הזו לחמה חטיבה שבע, שמפקדה היה אז האלוף (מיל.) שלמה שמיר. באותם קרבות נהרגו מאות חיילים, ובשני הקרבות שחטיבה 7 נטלה בהם חלק, נהרגו 104 חיילים, כשביניהם נהרגו שלושים חיילים נוספים.

הנסיונות לכבוש את אזור לטרון בתש"ח משמשים לא רק נושא למחקר, אלא נושא לניגוח והאשמות בין גורמים שונים. אין זה נושא חדש וכבר נכתב עליו הרבה. אלא שמה שקרה עתה הוא, כי תא"ל דגן מינה בחשאי קצין ביחידת מורשת קרב כדי שיב־דוק מחדש את פרשת קרבות לטרון. אותו חוקר נפגש עם האלוף שמיר והגיש לדגן חוות־דעת חיובית, הדבר זה מעורר עתה ביקורת רבה בקרב חוקרים צבאיים. אלה טוענים כי דגן חרג מסמכותו והדבר בכלל איננו נמצא בתחום תפקידו.

אחד מהם הוא אריה יצחקי. המשמש כמרצה למורשת קרב בבית־הספר המרכזי לחינוך של צה"ל. הוא פירסם בזמנו ספר מחקרי בשם "לטרון", ובו הוא מעלה טענות על שורה של מחדלים שלדבריו מפקדת החטיבה, בראשות שמיר, אחראית להם, כמו מחדל מודיעיני חמור שבא לביטוי בהסתמכות על חוסר מודיעיני כירשן, אי ציוד החטיבה כיאות וכן בשליחת חיילים. חלק עולים חדשים, אל מותם באור היום. כשכל זה היה פרי תכנון כושל.

לאחר שתא"ל דגן מינה בחשאי, כאמור, חוקר כדי לבדוק מחדש את הנושא, והוא הגיש את עבודתו לדגן, טוען מר יצחקי: "החלטתו של תא"ל דגן היא תחילתו של קשר ששורשיו כנראה פוליטיים. יש כאן מין מגמה לשכתב את ההיסטוריה על בסיס יחסים אישיים. קצין חינוך ראשי אינו רשאי לשלוח אנשים לחקור קרבות במסגרת היחידה למורשת קרב. המחקר אינו בסמכותו, אלא בסמכות מחלקת היסטוריה במטכ"ל"...

★

יש כמובן ענין רב בעצם הנושא, שכן הוא נוגע לאחת הפרשיות העגומות והעקובות מדם במלחמת תש"ח, ובמשך שנים ארוכות ניסו להשתיק ולטשטש זאת. אבל, עיקר ענייננו הוא בפעלתנות המיוחדת של קצין חינוך ראשי לצה"ל. שלאחר שיעבר בשלום את הטיפוס לפוליטיקה, חרף היותו לובש מדים, בלי שיוסקו לגביו המסקנות המתאי־מות, כשהוא בוחר לעצמו, כדבר טבעי, את הנושא הדתי לניגוח — הוא שולח עתה ידיו לתחומים יותר רחבים, והוא כבר גולש, כפי שמאשימים אותו, לשכתוב היסטוריה, וזאת מתוך מניעים פוליטיים.

הצבענו בעבר על כך, כי כל אלה שהת־חילו במסע־הכפשה לעבר הציבור החרדי והתקבלו על כך בתשואות, עברו מהר מאוד לגיזרה רחבה יותר של ניפוץ ערכים, כפי שראינו זאת במקרים רבים, ואכן נראה שכך "מתקדם" הענין גם אצל הקצין הזה, אלא אם במקרים אחרים מדובר בפרופסורים או מי שהפוליטיקה היא העיסוק האזרחי שלהם, הנה דגן עודנו קצין במדי צה"ל, והוא כלל לא מראה רתיעה כלשהי מבחישה בנושא היסטורי־פוליטי השנוי במחלוקת קשה, כשהוא ממנה על דעת עצמו חוקר, כאשר הנושא אינו שייך לתחום תפקידו הצבאי כל עיקר.

ראש הממשלה, מר יצחק שמיר, יצא לאחרונה בדיבורים בוטים על מעורבות אנשי צבא בעניינים מדיניים. זה היה לעת הויכוח הלוהט מסביב למטוס ה"לביא". באותו מקרה היה בלי ספק מעין "שטח־בינים". שקשה היה להבחין בו מתי מסתיימת המ־עורבות המדינית. המטוס עצמו נגע לתחום צבאי טהור. שהרי מדובר היה במטוס־הקרב שצריך לשרת את צה"ל, ובכל זאת מצא מר שמיר לנכון להעיר את הערותיו במלוא התקיפות. כאן, במקרה הזה של קצין חינוך ראשי, אין שום ספק בנימה הפוליטית הבולטת והברורה. למה כאן לא נשמע קולו של ראש הממשלה? ואיפה שר הבטחון, המופקד על המערכת, למה הוא עובר לסדר־היום על כך?

אמנם, "לזכותו" של דגן עומדת העובדה, שהתחיל את מעורבותו הפוליטית בהיטפלות לנושאים דתיים, אך בעליל נראה כמה מסוכן הדבר. לא רק בנושא הדתי, אלא בשמירת ההרחקה הקפדנית בין צה"ל לכל ענין פו־ליטי. למה, איפוא, שותקים על כך?

מבט מדיני / י. דביר

סיכוי קלוש לפשרה בטאבה

מה שהיה היום שאלת "הועידה הבי־נלאומית" למפולת הפוליטית בארץ, היתה לפני כשנתיים "שאלת טאבה". על רקע שאלה זו כמעט קרסו תחתיהן היחסים בין מדינת ישראל למצרים ולא פחות מכך בין יצחק שמיר לשמעון פרס, בין המערך לליכוד ובין ממשלת האחדות הלאומית לבין מרכיביה השונים.

מאז — חלפו עברו ימים רבים ושקט מוחלט שורר מבחינת הכותרות. יתכן שזהו מה שצפוי לועידה בינלאומית גם־כן. הזמן, הוא חזק יותר מכל גורם אחר. למי שלא זוכר, סלע המחלוקת היה האם יובא נושא טאבה, אותה פיסת ארץ שמצרים וישראל טוענות לבעלות עליה להכרעת בוררים, או שמא זו תוכרע בתהליך של פישור.

מצרים עמדה בתוקף על בוררות. פרס הסכים לכך. שמיר דרש פישור. הפשרה היתה: הוחלט על בוררות, כאשר התהליך המוקדם יהיה הקדשת מספר חודשים לצורך נסיון פישור.

בשבוע הבא, יכנס השופט הצרפתי פייר בלה. הבורר הבינלאומי את נציגי ישראל ומצרים בקהיר שם יבקש מהם לשמוע את הצעותיהן לפשרה בטאבה. עד כה, דחתה ישראל הצעת פשרה אותה גיבשו האמריקנים, לפיה הריבונות על טאבה תינתן למצרים, אך ניהול המלון שהקימה ישראל במקום ושאר המתקנים יהיה במשותף.

הפורום המדיני בירושלים חלוק זה זמן בהערכותיו לגבי סיכוייה של מדינת ישראל על שטח טאבה. ישנם בקרב היועצים המ־שפטיים הטוענים כי טוב תעשה ישראל אם תענה להצעת פשרה, מאחר ואם לא היא עתידה למצוא עצמה ללא ריבונות על השטח וללא כל זכות לניהול או שמוש במתקניו. אחרים סבורים שיש לישראל טיעונים משפטיים שעמם תוכל להרוויח הרבה יותר.

בכל מקרה, הליך הפישור אמור להסתיים בי"ג בשבט. אם עד אז לא תושג פשרה — הנחה שככל הנראה תתממש, יגיעו הבוררים שנבחרו לשטח עצמו, יעסקו במדידות תוך כדי העזרותם במתקני הכח הרב לאומי. חודש לאחר מכן, ישמעו הבוררים את טי־עוניהם של שני הצדדים לבעלות על השטח.

בנקודה זו יש "ריווח" מסויים לישראל. בהגרלה שכבר נערכה ע"י הבוררים נקבע כי מצרים תשמיע ראשונה את טיעוניה ואילו ישראל תתבקש להגיב עליהן. מצב זה הוא עדיף, שכן קל יותר להגיב לטיעונים שכבר נשמעו, מאשר להיוותר חשופים לת־גובות בלתי צפויות.

עיקר הטיעונים יסובו על משמעות עמודי הגבול במקום. ישראל טוענת כי בהסכם שנכנס לתוקף ב־1986 נקבע כי שטח טאבה שייך לפלשתינה, דבר המלמד כי הוא כיום בבעלותה של ישראל. מצרים טוענת שעמודי הגבול מתקופת המנדט מעידים שהשטח שייך למצרים.

על הבוררים יהא להחליט מה עדיף: אם המסמכים המשפטיים — ואז השטח שייך למדינת ישראל, או אם להסתמך על עמודי הגבול — ואז השטח שייך למצרים. לישראל יש גם מערכת טיעונים משלה מדוע נקבעו עמודי הגבול בתקופת המנדט כפי שנקבעו — וטיעוניה אלו מצביעים על כך שמדובר בטעות.

בעיית טאבה, כך נראה כיום, אינה עומדת על סף פתרון מהיר. אבל בהחלט שהיא "איבדה גובה" ממימד האיום שהיה לה בשעתו. דיוני הבוררות בג'נבה יתקיימו בר־ציפות, בימי שני, שלישי, רביעי וחמישי בכל שבוע. הבוררות תעלה לצדדים בערך חמשה מיליון דולרים.

הבוררים אמורים לסיים את שמיעת הטיעונים עד ערב פסח השנה. לאחר מכן, עד שלושה חודשים עליהם להגיש את מסקנותיהם. האמריקנים עודם סבורים שע־דיפה פשרה על כל אפשרות אחרת. אך הסיכויים לכך הם כיום קלושים ביותר...

האמנם אין מודעות

השבוע, באמצע ישיבתה השבועית של הממשלה ביום ראשון, קם השר עזר ויצמן ועזב את חדר הישיבות. נסע לביתו שב־קיסריה, שם לדבריו החל לערוך "הפסקת חשבון נפש". ויצמן בטוח שהוא ממורמר לחלוטין. הממשלה, על כל מרכיביה, פשוט אינה דנה בדברים שבהם היא צריכה לדון ולאורם עליה לקבוע מהלכים ולהסיק מסקנות.

ויצמן טוען שבעולם מתרחשים אירועים כבדי משקל שיש להם השלכות על מדינת ישראל. למשל? — הכלכלה האמריקנית. זו עוברת תקופה קשה. המשבר ב"וול סט־ריט". החלשותו הכללית של הדולר — לכל אלו יש מה להגיד לגביה של מדינת ישראל. אם בתחום הסיוע הכספי, או אם בתחום מידת המעורבות שאמריקה תהיה מסוגלת להמשיך ולגלות...

ישנה תזוזה בינלאומית ובינגושית בכיוון אחר. כל הסימנים מעידים שהגיע עידן של הסכמים חדשים בין ארה"ב לבריה"מ. אין ספק שההסכמים הללו — יש בהם כדי לקבוע לגבי המזרח התיכון בכלל ומצבנו בו בפרט. אולם, כך טוען ויצמן, הממשלה אינה עוסקת בדברים הללו. אין דיונים רצי־ניים, אין החלטות רציניות. במחלוקת הציונים שלו. הוא לא מזכיר את שמיר לרעת פרס...

מי שכן רציני להערכתו של ויצמן הוא דווקא השר אריאל שרון. "אני מרבה לחלוק על דעתו ועל עמדותיו, אבל הוא איש רציני" — מספר ויצמן. "השבוע הוא סקר בפני הממשלה מדוע המדיניות הנוכחית מזיקה ליצוא. העלה טענות רבות־משמעות אבל איש לא התייחס"...

את המונולוג של ויצמן קוטעים שרים אחדים בתסכול אישי. ויצמן היום אינו בסוד העניינים. בקדנציה של פרס, לפחות הוא קרוב אל ראש הממשלה, הרי"ה טפל כל שהוא בנושא מדיני. היום גם המעט הזה איננו.

בין גירסת ויצמן לבין תשובת מתנגדיו — קיים מרחב גדול ונכבד. גם אם האמת נמצאת אי־שם באמצע, המצב אינו מחמיא לחלוטין...

איחועים פוליטיים / י. אברהם

הצעת השר שפירא יצרה מחלוקת קשה במפד"ל

ההצעה המיוחסת לשר שפירא מהמפד"ל, לפיה יש לעודד הגירתם של ערביי יו"ש והגליל לארצות ערב, זאת בתמריץ של מענק בסך 20 אלף דולר לכל צעיר ומשכיל שיחליט להגר — הביאה השבוע לכמעט קרב מהלומות בצמרת המפלגה וחילופי דברים קשים ביותר בין השר שפירא לשר זבולון המר, ששניהם מתעתדים, להערכתם, להתמודד על הנהגת המפד"ל בבחי־רות הבאות.

שפירא אמר את דבריו במסגרת הרצאתו בסניף מפלגתו באשקלון. עיתונאים שנדרשו לתגובתו של עמיתו למפלגה, זבולון המר, שמעו ממנו דברים קשים ביותר: "זו פשוט הצעתו של מאיר כהנא", אמר השר. "אני חייב לקבוע שהשר שפירא לא מייצג בדבריו את המפד"ל ואינני יודע מדוע הוא נתפס לדבר בלשונו של כהנא. הטראנספאר הוא רעיון זר לגבינו, גם אם לצידו יש מענק כספי ועדיף היה אם הדברים לא היו באים לעולם".

תגובתו זו של זבולון המר, "מבלי שישמע ויבין את מה שהשר שפירא אמר בדיוק", אומרים מקורבי שפירא, היו האות ל'עליהם' נגד שפירא: "כהנא עם כיפה סרוגה", "פאשיסט", "דבריו מתסיסים ומזיקים למפד"ל" ועוד.

בין שפירא להמר קיימת מתיחות בלתי נסתרת מאז תוצאות ועידת המפד"ל האחרונה. במהלך הועידה, שהדיחה לפינה את אנשי סיעת "למפנה" של בורג ובן־נתן, הפכו המר ושפירא ליריבים בפוטנציה על הנהגת המפלגה בעתיד.

אנשיו של המר טוענים כי המפלגה החליטה למעשה בועידתה ובבחירות שהתקיימו במהלכה כי היא מציבה את זבולון המר בראשה — ולכן רק מיותר הוא ששפירא יקרא תגר על מנהיגותו וכבר עכשיו יחזיר את המפלגה למערבולת של התמודדויות אישיות. אנשיו של שפירא טוענים כי עיקר הועידה היה כדי לבטל את הסיעות ולאפשר לכל חבר להתמודד באורח חופשי על כל תפקיד במפלגה. לדעתם, שפירא מתאים יותר מהמר להנהגה.

הקרע בין השניים — גבר בשבוע האחרון מאז הצהרת שפירא ותגובתו של המר. ביום שני השבוע זומנה סיעת המפד"ל בכנסת לישיבתה השבועית כשאליה מצטרף פורום נרחב של מזכירי המפלגה וראשי האגפים בה. בפתיחת הישיבה, ביקשו פעי־לים בה לפשר בין הניצים, למתן את הבקורות נגד שפירא, מה גם שלדברי המפרשים את האיש לא דיבר על טראנספאר. אלא על עידוד הגירתם של אלו המעוניינים להגר.

הדיון נפתח איפוא בדברי הרגעה לכתובתו של שפירא. הרב דרוקמן: ההתבטאויות נגד השר שפירא והשוואתו לכהנא גרמו לנזק עצום לתנועה. בן־נתן: יש לי דעה מוצקה בענין הרעיון שהעלה השר שפירא. אבל אסור להגיב בפומבי, חלוקי דעות יש ללבן בפנים. שאקי: יש הבדל בין טרא־נספר שכולנו שוללים לבין עידוד הגירתם, בדרכי נועם, של מי שמעוניינים בכך. על זה צריכים לדון.

המר עצמו אמר: אני מצטער שהפרשה נופחה. לא התכוונתי להבליט ריב בינינו, אבל הייתי מוכרח להגיב כאשר שמעתי את הדברים. אמרתי ליוסקה עצמו שדבריו הם בדיוק מה שכהנא מציע. אז הלך מישהו ואמר שאני אמרתי ששפירא הוא כמו כהנא...

שפירא לא נרגע ובנאום חריף מן הכתב, של־אחריו עזב את הישיבה בטריקת דלת, אמר בין השאר:

"כל אחד יודע שלהתקפה נגדי היו מניעים אחרים, לפני ראש השנה דיברתי ביהמהי עם זבולון (המר) בנושא הבחירות לכנסת והצעתי מאבק חברי הגון בלי השמצות והכפשות — שיטה שהוכנסה בידי קבוצה מסויימת לחיי התנועה ושמחה להביא לעיתונות את כל פנצי המשפחה". אמר שפירא.

"שום שינוי לא חל בלבבות. כשהגיע ענין הבחירות, מותרת אפילו שפיכות דמים. אלה שהיו בהנהגה והורידו את התנועה לארבעה מנדטים לא למדו שום דבר. מנחה אותו רק המחשבה מה עליו לעשות שישא את עצמו ויעזור לו בבחירתו בר־שימה לכנסת. הוא מוכן ליטול נושא פעוט וקטן שלי, ולנגח בו. מה שמציג את התנועה כעדת קאניבלים, כחבר פורעים האורבים איש לזולתו ומוכנים להכפיש את שמה של התנועה עד עפר, ובלבד להשיג את רצונך".

"אנו נמצאים בירידה בדור הצעיר וכל הקרדיט שהיה במיפקד הלך לאיבוד. הרי מישהו אחר היה מנסה לאחד את התנועה. ואתה עושה ההיפך הגמור. בחירת נציגים לקונגרס היא אחת הדוגמאות לדרך של הנהגת התנועה. לא נבחרו לא נציגי מושב ולא נציגי קיבוץ שמייצגים את הציונות רק סיעות.

"הרי מתגעגעים היום לד"ר בורג. לפחות היתה בו תרבות יהודית. להכפיש את חברך בתנועה זה לא מספיק, צריך גם להכפיש אותנו בשמאל. לעזור לו לעורר את יצריו כנגד הכיפה הסרוגה. להציג אותנו באור שלילי. האם זה בא לכפר על הצבעתך בעד חוקי החנינה לאסירי המחתרת?

"זה מה שיש לי לומר והציבור ישפוט אותך הן על דעותיך והן על התנהגותך. יותר נכון על חוסר התנהגותך. אני התחנכתי וחונכתי בדרך אחרת. לא אשפיל עצמי לרמה נלוזה זו של ביבי שופכין".

שפירא דחה נסיונות להרגיעו, ולהציג החלטה שהסיעה מביעה צערה על אי ההבנות וההתבטאויות הלא־חבריות. לדבריו, היו ההתבטאויות מתוך רשעות ונבזות.

במפד"ל, יש הטוענים כי הם עייפו מההתנצחות והמחלוקות בין השניים. לדעתם, גם המר וגם שפירא מיצו את עצמם ודינם אינו כדינו של הד"ר בורג. עליהם לקום, לקחת חבילות ולהניח את המפד"ל לנפשה. לאפשר לה לשקם את עצמה. בקיבוץ הדתי ובמטה הדור הצעיר אומרים את הדברים מפורשות, הם טוענים שיש להם שותפים רבים בכל חלקי התנועה.

ארבע כנפות תבל / מאת דף

מידע צבאי לטהרן בחסות האו"ם

"מניעים אידיאולוגיים" ו"תמימות" גרמו לפרשה מוזרה ומסוכנת.

פקידים באו"ם הקריב עתה את האשמותיו של נשיא חברת "אושן ארט קומפיוטר" ואנד דיבלופמנט". הבהרה. המתמחה בניתוח מידע המגיע מחלליות. נשיא החברה, פיטר פנד, מודה שמסר לאחרונה לאירן מידע צבאי בעל ערך רב, באשליה שהוא מעביר אותו לידי האו"ם.

פנד מודה שהיתה זו "תמימות" מצידו, אך לדבריו התקשר עם האו"ם ממניעים אידאולוגים, וכי חתר לעשות עסקים חיוביים ומועילים. לדבריו סבורים היו הוא ועמיתיו בחברה, שהמידע שחברתו יכולה לספק תשמש לאו"ם כאמצעי לפיקוח על שביתת נשק אפשרית במפרץ הפרסי והשמירה עליה.

תחת זאת, סיפר, ערך לו אחד הפקידים הבכירים באו"ם, אדם מפקיסטן בשם איקבל ריזה. פגישה במרכז האו"ם עם שני פקידים ממשרד החוץ האיראני. שכתוחים היו, כך התברר, מוסיבה כיהודי, סגן השר לעניינים משפטיים, ומוחמד מחלטי, מנהל המחלקה לענינים בינלאומיים. מר פנד איננו מכחיש כלל שהוא עומד להפגש עם אירנים, אך טוען שסבור היה שאלה הם נציגי האו"ם, וכי הם נפגשים אתו בתוקף הפקידים זה. הוא חשב גם שאלה יתלוו פקידים נוספים של האו"ם.

דובר האו"ם, ג'ו סילס, מסר בתשובה שהארגון החל בבדיקת ההאשמות שהשמיע פנד. "כל ענין ההתקשרות הזו בין האו"ם לבין חברת "אושן ארט" נחקר עתה ביסודיות", אמר סילס.

מר ריזה, מנהל המשרד לענינים פוליטיים מיוחדים, אישר שאכן יצר קשר בין נציג חברת "אושן ארט" ובין האירנים. "נכון שארגנתי פגישה אשר כזו", אמר בשיחת טלפון. "האו"ם הוא מקום ציבורי ומותר לערוך בו פגישות משותפות". מר ריזה הוסיף שהקשר בין אושן ארט ובין אירן, עד כמה שידוע לו, הוא מסחרי גרידא, ו"זה ענין שבינם לבין האירנים".

מר סילס מסר שאושן ארט כבר התקשרה עם האו"ם לפני שנים מספר והציעה את שירותיה הטובים בעיקוב אחר ביצוע הסכמי שביתת נשק באמצעות מידע וצילומים המגיעים מחלליות. "בדקנו אז את הנושא ולא השתכנענו ביעילות השיטה", אמר. "ואילו השנה הגיעו אלינו נציגי אושן ארט עם שיטות וטכנולוגיה חדשה. ואף ביקשו שנקשר אותם עם האירנים. עשינו כבקשתם הסדרנו. שיוכלו אף להציג סרט וידאו לאירנים. ואף לעשות שימוש במיתקני ההסרטה של האו"ם".

"פקידים מבכן משלחת אירן לאו"ם הם שביקשו אותנו להסדיר את ענין ההסרטה", מוסיף סילס. "והנוהג המקובל פה בארגון האו"ם הוא להענות לבקשות מעין אלה כאשר הן באות מצד המשלחות עצמן, אלא אם כן התעוררה סיבה מיוחדת לסרב לבקשה. לא התבקש כלל שאת הנציגים האירנים ילוו פקידי או"ם נוספים. מה שקורה בין אירן לבין חברה זו הוא עניינם בלבד".

מר פנד מוסר שהפקידים האירניים ביקשו מחברת אושן ארט להגיש סרט וידאו בן 30 דקות המכיל תמונות מנתיב המים שאט־אל־ערב, הנמצא בקו החזית עם עירק, ומוסיף שהאירנים אכן הסכימו שהם מעוניינים בתמונות לצרכים צבאיים.

"הודענו לאירנים שלא באנו כדי לעשות עסקים עם אירן אלא עם האו"ם בלבד", מוסר הוא את גרסתו, "וכי שום דבר לא ימכר לאף אחד אלא באמצעות האו"ם, ופירושו של דבר שלעירק ולכל מדינה אחרת החברה באו"ם תהיה גישה למידע זה".

אף על פי כן מניח פנד שהמידע שהועבר לאירנים היה משמעותי, וכלל גם פרטים על הבי־צורים שמקימים העירקים. "מידע זה יכול להיות לעזר רב בידי טייסים אל מטרות מבוצרות ובבסי־סים צבאיים אחרים", אומר פנד. "הפגישה היתה אם כן, בעצם העברת אינפורמציה לאירנים — באדיבות האו"ם".

התמונות שהועברו, מוסר פנד היו אלה שהגיעו מחלליות אמריקאיות. וביניהן החללית "לנדסט" וכן ב"ספוט" איכזי ס.א." סוכנות צרפתית המשכירה חלליות לצרכים אזרחיים. הוא הוסיף וסיפר שניתוח המידע המגיע מהחלליות בידי חברתו. אושן ארט מגלה בין השאר שהעירקים חופרים תעלה חדשה העוקפת את "אגם הדגים". קו גבול אסטרטגי בגבול אירן־עירק שבו מרוכזים מרבית קרבות הקרקע בין שני הצבאות.

אושן ארט קלטה צילומי קרקע חשובים וכו־נהם איזורי קרבות ואתרים שבחדישות. כפי המכיר בצידעובל, ומוכרה את המידע תיתוהו לאמצעי התקשורת ולמכוני מחקר בלבד. והלילה לא יכ־בשלוה.

ה"גוורדיה הוותיקה" הסינית פורשת בתום ועידה היסטורית

— מאת כתב היובר בפקין —

המזדקנים הותיקים בשבד ביום ראשון את מרכז הוועדה המפלגה הסינית, במסגרת סילוף גברי צרהבים בצמרת המפלגה הקומוניסטית בת 46 מיליון חברים.

דנג סיאופינג, שהנהיג רפורמות כלכליות רדיקא־ליות וטיפח את דור המנהיגים הבא, היה אחד ביותר מ־90 חברים שפרשו מהועד המרכזי המבנה

הוועד המרכזי החדש בן 175 החברים, עליו נכסו בתום ועידת המפלגה הארצית, נעשה הרבה יותר צעיר, וכולל עתה 34 חברים פחות מהועד הקודם, ביניהם יותר מ־60 פנים חדשות.

דיפלומטים אמרו כי דנג בן ה־83 אמנם יישאר המנהיג רב העוצמה ביותר של סין עד יום מותו. אולם עמיתיו הקשישים ייצלמו למעשה מן הזירה.

"יוקרתו והוכנתו יבטיחו לו תפקיד מרכזי הן במפלגה והן בכבסלל", אמר דובר של הועידה במסיבת עתונאים שנערכה ב"אולם העם הגדול", כאשר נתבקש להגיב על עתידו של דנג.

ניראה כי השינויים השאירו את בן חסותו של דנג, ראש הממשלה ומנהיג המפלגה בפועל ז'או זיאנג, 69, בעמדה חזקה כדי לרשת בבוא הזמן את דנג כמנהיג בלתי מעורער של הבירינה.

פרישתו של דנג מהועד המרכזי פירושה כי הוא יעזוב גם את הפוליט ביורו של המפלגה. אולם, הודות לשינוי בחוקה שאושר ביום ראשון, מצפים כי הוא ימשיך לעמוד בראש הוועדה הצבאית המרכזית של המפלגה, בעלת ההשפעה הרבה.

הנשיא לי סיאנאן וחברי הפוליט ביורו צין יתן ופנג דן, כולם מעל לגיל 80, שמושבו כבעלי קו תקיף במפלגה, נילוו אל דנג לפרישה — למחצה.

תשעה חברים בהפוליט ביורו בן 20 החברים, עזבו את הוועד המרכזי. צין קוקסי היה מסוגל להי־לך בכוחות עצמו עד לבמה ביום הראשון לוועידה בת שבוע הימים, ודובר מסר כי היה חולה מכדי להשתתף בטקס הנעילה. גם דנג, הנראה בדרך כלל בריא לגמרי, נזקק לעזרה כדי לקום מכיסאו כאשר נסתיימה הוועידה.

כתבים זרים הורשו להשתתף בישיבת הפתיחה של הועידה ובמהלך 20 דקות של טקס הנעילה. ברוב הזמן התנהלו הדיונים בדלתיים סגורות.

הוועד המרכזי החדש התכנס ביום שני לבחירת את חברי הפוליט ביורו וחברי ועדת הקבע וכן מזכיר כללי חדש ואת חברי הוועדה הצבאית המרכזית.

דיפלומטים אמרו כי פרישתו הבלתי צפויה של דנג מהוועד המרכזי מצביעה על כך שהוא בטוח שז'או אכן יוכל לתפוס את מקומו בראש ההנהגה.

כתב רויטר בפקין, אמרוז וזם, מוסר כי פרישתם של רבים מהמנהיגים הותיקים ביותר של המפלגה הקומוניסטית, מהווה נצחון מרשים לדנג סיאו פינג, שימשיך לכנעה לשלוט בנעשה בסין מאחורי הקלעים.

דיפלומט מערבי אמר כי פרישתם של מספר מנהיגים קיצוניים מהפוליט ביורו. "יחד עם האידיאולוג השמאלני הו קיאומו. היא מכה קשה לקיצוניים".

מנהיג המפלגה בפועל, ז'או זיאנג, מסר דו"ח לוועידה שיהווה מעתה את הבסיס למדיניות העתיד של סין.

בדו"ח זה קורא זאו לרפורמות כלכליות נוספות, לעידוד מערכות במפלגה ובביורוקרטיה הממשלתית. דו"ח זה מציין כי סין נמצאת עתה "בשלב הראשון של סוציאליזם".

מכתבים למערכת

תעשו משהו לפני שיהיה חלילה מאוחר

אני מבקש לפנות בזה בעת עתונו לכל הצבורים המבקשים הדתיים באשר הם, שיפעלו ויעשו כל שבידם כדי להביא סוף סוף פתרון למצוקת הדיור הקשה הפוגעת קשה בכל אדם, גם אם פרנסתו מצויה ברווחה אבל אינו מסוגל להשיג רכישת דירה עבור בניו ובנותיו, אלא אם כן שיעבד עצמו, מוחו ובריאותו להוצאת הלוואות קשות יסודיות, ההנבק שכל עם פקוח נפש ממש.

אני חש על בשרי בימים האלו את המצוקה הקשה הזו. הנני יהודי בעל פרנסה מכובד — שאינני יודע להשית עצות בנפשי. הנני מחפש דירה לבני החתן שיחי' — ואין ידי מסוגלות להושיע. בעוד שנה, בעזהי"ת, אצטרך שוב לחפש דירה, ואינני יודע מה אעשה...

אני פונה ומתחנן איפוא אליכם אל תרפו מן הנושא. למה ירדד מענין הדירות להשכרה? למה לא ממשיכים לעסוק במציאות ובניית דירות במחירים המסוגלים להיות שווים לכל נפש?

בלב כואב אני מבקש מכם — אנא, עשו משהו, מהר ובדחיפות, לפני שחלילה יהיה מאוחר... והשם הטוב ישלם שכרם ופעלם של כל מי שיעשו למען הקל מצוקת הדיור ועידוד בני הנעורים להתגורר גם במקומות מרוחקים יותר.

ג.א.
תל אביב
(השם שמור במערכת)

על התנועה ברח' מהרש"ל בבני־ברק

הרמזור בפינת הרחובות מהרש"ל — ר"ע נעשה בוודאי בכדי לחסוך בנפש אדם.

אולם מאז יש זרימה עצומה של כלי רכב לתוך וכמון מאיר. בכדי לחסוך את הרמזורים ועפ"י פנת ר"ע וההד"א פנת ר"ע.

ויתכן מאוד שמה שרצו לחסוך ע"י הרמזור, נהפוך הוא הרמזור דוקא הוא שיגרום ח"ו לתאונות מחרידות.

האם יש השתיה לאזור לכל כך הרבה הולכי רגל כתנועה מה סואנת?

רח' מהרש"ל כולו מצד ימין (מכוון לר"ע) מלא מכוניות חונות. בצד שמאל של הכביש מלא כביש הולכי הרגל יוחדיו — בלי ועם עגלות — לכביש. הרחוב חוסך כמעט כולו.

כל הפינה סמכה האר"י הלפרין היא מרכז לתאונות וכל יום שעובר בלי תאונה. זה נס גלוי בבעיית העורב יש באיזור שעורי תורה לרוב ב"ה. עם מכוניות חונות בשני הצדדים גם על המדרכות והתנועה הסואנה בינהם והולכי הרגל בין כל המכוניות, על המדרכה, על הכביש. האחד על השני.

מדוע לחכות עד שיהיה מהצדקים לשעבד ולא להקדים רפואה למכה.

הדרך הנכונה ביותר לסגור את התנועה מר"ע למהרש"ל. ולשפץ את האיזור בעקירת העצים ובעשיית מדרכות.

גרשון פריד
בני־ברק

כשירות וכשרות אנשי התקשורת

שביתת כלי התקשורת האלקטרוניים גרמה לתת את הדעת להחדיר בהם מעט שפיות ("המודיע" — כ"ג תשרי תשמ"ח — "שתיקה אלקטרונית יפה"). מרצעה אי אלה הצעות בנדון.

מימי קדם נדרשת מאנשי מקצוע הרפואה גם ידע רב גם רמה מוסרית (שבועת הרופ־אים) שהרי מופקדים בידיהם גופותינו.

מכל שכן יש לתבוע רמה מוסרית מאלה המשתלטים על נשמותינו באמצעות כלי התקשורת ההמוניים. כללי חופש הפרט מעניקים זכות לאדם להשתמש בידיו כל עוד אינו פוגע באפו של זולתו: מה גרעו העינים והאזניים שבהן מותר לפגוע ע"י שפיכת כל זוהמה אל תוכן?

יש לקבוע ולתבוע קריטר־יונים של מוסר מאת עובדי התקשורת, כגון: פעולה הת־נדבותית לשרות הזולת, בבתי הספר המקצועיים לתקשורת. יש להנהיג שאלונים (אנונימי־ים) בהם יעריכו התלמידים את מדות חבריהם. בתום חוק הלי־מודים יהיו לכל בוגר, פרט לציונים על מידע מקצועי, גם תדמיתו המוסרית.

יחיאל הירשטיין
בני ברק

לתשומת לב!

בסגל המכחדר המוטבע בביטנה (החלק הפנימי) של המגבעות מצויר בכמה מקומות הציור הטמא שתי וערב ובפרט מתוצרת מדינת איטליה. שאלתי למו"צ פה עירינו ים ההוב"ר ופסק לי שכן הדין לגרדם.

י.ע.
ירושלים
השם והכתובת שמורים במערכת.

חברת החשמל - בסדר גמור

אני מבקש להתיחס למכתבו של מר מרדכי אופיר, אשר התפרסם במדורכם השוזר סלופים ואי אמיתות למכביר, כפי שתוכלו להוכח מההערות כלהלן:

בנוגע לטענת מר אופיר, במשרדי החברה בירושלים היה מכאני תורן למקרי חרום. הדבר פורסם במודעות מאירות עיניים בעתונות וכמובן גם התקיים בפועל.

חובו "המקרי" כדבריו של מר אופיר, היה עבור ארבעה חודשי צריכה (2 חשבונות שלא שולמו). החשמל לדירתו הופסק ביום 17.9 הואיל הנ"ל פנה אל משרדי החברה כמעט חודש לאחר מכן ב־12.10 על אף הפרסומים בעתונות על סגירת המשרדים, באותו מועד.

ואם הרצו עדות נוספת לכוונותיו הטובות של צרכננו הרי שבבואו למשרדינו לא ביקש כלל ועיקר חידוש מידי של זרם החשמל! אילו היה עושה זאת היה נענה.

על רקע תאוריו "האובייקטיביים" של מר אופיר האם צריך עוד לציין, כי טענתו כאילו "צרכנים רבים נשארו בחשכה בימי החג" מצוצה מהאצבע כמו יתר טענותיו.

י. קדרון
דובר חברת החשמל
ומנהל המחלקה ליחסי ציבור

למו"ל ספרי הקריאה

משרד החינוך מוציא מפעם לפעם רשימת ספרים מומלצים לנוער, פניתי אליהם בשאלה מדוע אינם מכניסים את רשימת הספרים המוצאים לאור על ידי הוצאות הספרים שלנו אשר מקנים בין השיטים ערכים וחינוך למדות טובות.

וקבלתי את תשובתו של מר גרשון ברגסון ראש המדור לספרית ילדים במשרד החינוך "שהספרים שהזכרתי לא הגיעו למהדר".

חושבני שכל מו"ל מעונין שספריו יגיעו לציבור קוראים גדול יותר. ואם משרד החינוך יעניין את ציבור תלמידי הממ"ד והממ־לכתי ימליץ על ספרים מסוימים, הרי בצורה זו תגדל התפוצה. לבד מההתעלה הרוחנית שבדבר.

ולכן אנא שילחו למשרד החינוך ספרים המתאימים לנוער (ולא החרדי) והרי זה שכרכם כאשר ציבור גדול יקנה את הספרים הנ"ל.

א.ס.
מרום־הגליל

חומת מחנה שנלר העתיקה - סכנה

החומה העתיקה המקיפה את מחנה שנלר, אחת לכמה זמן לא קבוע ובלא הודעה מראש מתמוטטת ואשר רק נס הוא שעד היום לא התמוטטה על הולכי רגל העוברים על ידה מידי יום, אך המדינויות החלבאיה המטפלת בחומה "עתיקה" זו היא אחרי כל התמוטטות לגדור את הקטע במחסומים עד בוא ההחלטה לבנות מחדש את הקטע שהתמוטט.

במקום להרוס את כל החומה הבנויה בחול במקום מלט ושזקנה כבר אחזה בה מפני שנבנתה בימי הבריטים, ולבנותה מחדש בחוזק מתאים, מחכים שתפול (חסכון בהריסה) ואז מחליטים שיש לתקן את הקטע שנפל, במצב זה המעבר לילדי החדרים ובתי הספר העוברים שם לכאות בלתי אפשרי על המדרכה אלא לרדת לצד הכביש שהוא סכנה גמורה או לעבור לצד השני של הכביש וזה לא פחות סכנה לילדים קטנים.

מכאן פניה לעיריה ו/או לאחראים לתקן אחת להמיד את החומה ולא להמתין עד שח"ו יקרה משהו.

בהזדמנות זו יש להעיר לעיריה בקשר להודעה בעמוד פנימי בהמודיע לפני ר"ה על הצורך לסגור את הבורות של המים אחרי "תשליך", אנו מודים על עצם הקריאה למבוגרים לסגור את הבורות, אך סבורני כי בקריאה זו העיריה לא פטורה את עצמה. האם ילדים אינם יכולים לפתוח בור? והאם הבעיה קיימת רק ב"תשליך"? באותו מקום בו קרה האסון בשנה שעברה עומד כאז עד היום מקור אסור אין אפשרות לפותחו במים ואשר קרו כבר אסונות כאלו, קיימים בירושלים בורות שהיו בעבר מספקות מים ובעת אינם בשימוש ואינם סגורים כך שילדים לא יוכלו לפתחם, כל אלו הם רק חלק מהסכנות הקיימות ועל העיריה להפעיל צוות פיקוח שיסייר בכל שכונות ירושלים ויאתר את מקומות הסכנה ויאטום או ידאג ליציקת מכסה בטון על הבורות, ובכלל זה יגיע לאתרי הבניה שלא נוקטים בכל כללי הזהירות ויפעלו בהתאם.

ש. שמואל

هكذا من الأصل

בחיים התורניים

השבת - יום השנה לפטירתו של רבי ליב "בעל היסורים"

רבים יעלו בערב שבת וביום הראשון להשתטח ולהתפלל על קברו של החסיד רבי ליב "בעל היסורים" שנמצא בבית העלמין העתיק של צפת.
כידוע הבטיח רבי ליב "בעל היסורים" להשתדל לטובתם של העולים להתפלל ליד קברו, ורבים הם שנושעו.
רבים מבין הנוסעים לצפת ישבתו במקום את שבתם, חלקם במירון, ויקיימו את התפילות ליד הציון עד לכניסת שבת בהתאם למסורת המקובלת.

הרה"ג בנימין זילבער שליט"א מבקר במבחן שנערך בבני ברק ע"י מפעל הש"ס האורח שלווה ע"י הרב גרוסברד שליט"א עבר מחדר לחדר והתפעל מהציבור הגדול היושב ומרוכז בתשובות לשאלות על סוגיות הש"ס שנלמדים לפי תוכניות מפעל הש"ס. האורח איחל לכל הנבחנים הצלחה וברכם שיעלו מעלה מעלה בתורה ויראה, והוסיף שאם היה יותר צעיר היה הוא גם מצטרף לציבור הנבחנים כל חודש באומרו שזה דבר נפלא ועצום המגדיל תורה ומוסיף כבוד ללומדי התורה.

עובדי התעשיה האוירית ב"בר בי רב דחד יומא"

היה מרגשת ומרוממת עד מאוד היתה מחזה המחמם שהתקבצו באלפיהם עובדי התעשיה האוירית לכנס "בר בי רב" בהשתתפותם של יחד הדר מרן כ"ק האדמו"ר מקאליב שליט"א, הראשון לציון רבי מרדכי אליהו, רבה של רחובות הרה"ג רבי שמחה הכהן קוק, מגיד השיעורים הקבוע בתעשיה האוירית הרה"ג יחזקאל בויאר, נציגי ההנהלה וראשי ועדי העובדים.
במשא דבריו הנלהבים אמר האדמו"ר לקול תשואותיהם הרמות של המשתתפים. "ישראל בטח בה' — עם כל הכאב אסור לנו להכליך יהבנו על בשר ודם, אלא לבטוח בהקב"ה שישלח לנו פתרון. כי גם כשאנו מאמינים בצדקת פרויקט ה"לביא" צריכים אנו לשאת את עינינו כלפי שמיא.
בהמשך משאו אמר הרבי שליט"א: שגם דעתו היא נגד ביטול הפרויקט. באחד ואמר לנו להפקיר אלפי משפחות שיתהלכו בברירות ויגבירו את קצב הירידה מהארץ, שכבר כיום מגיע למספרים משתקים שאין אנו שמים לב אליהם. "איני נכנס לשיקולים כלכליים או ביטחוניים" — דאגתו נתונה ראשית כל לנפש האדם וכאן כהדבר באלפי נפשות. הרבי הציע לעובדים להקים מביניהם מספר ועדות שינסו לשכנע בדרכי נועם את הדרגים הקובעים בארץ ובחו"ל בצד המשך ה"לביא". אך בשום אופן לא באלימות. כי מקרוב בכירים אנו את הגישה — שרק באהבה ובדרכי שלום ניתן להשיג גדולות ונצורות.
הראשון לציון הגר"מ אליהו שליט"א ציין את גודל פועלו של האדמו"ר מקאליב, אותו הוא מכיר מקרוב ומעריכו עד כלי די, והסביר לקהל השומעים כי גדולה התשובה ישיבתם כאן לשמיעת דברי תורה יותר מאלף הפגנות, זהו מחזה מרגש! ומעורר זכות בשמים כשיהודים המודאגים מעתידם כאן, יש בהם הכח לשבת אחרי יום עבודה ולהאזין לדברי א' חיים, כי ידועה כחה של התשובה לקרוע כל גזירה רעה כפי שאנו רואים בכל ההיסטוריה שלנו, ואני שותף מלא לדבריו של הרבי מקאליב שליט"א, שתצליחו בדרככם בפרוס השנה החדשה מתוך שינוי דרך וקבלת עול מלכות שמים.
ראשי התעשיה האוירית ציינו את גודל המעמד עבורם ובפרט בחוסן הנפשי הניתן לעובדים המסורים, כל זאת מתוך אהבת ישראל יוקדת כפי שבאה לידי ביטוי נפלא בדרכה של חצר חסידות קאליב, הכנס הסתיים בשירה אדירה של הלחן לבית קאליב לפסוק "שמע ישראל" — כשכל עובד קיבל שי ספר "ידי שבת ומועד".

בתמונה למעלה: כ"ק האדמו"ר מקאליב — נושא דבריו, מימינו הראשל"צ הגר"מ אליהו שליט"א למטה: חלק מקהל המשתתפים בעמדו לקבל את פני הרבי שליט"א בהגיעו ל"בר בי רב".

מעמד פתיחת הזמן בישיבות "אמרי־שאול" מודז'יץ

עם התבססותם וההתרחבותם של מוסדות התורה "אמרי־שאול" של חסידי מודז'יץ בבני־ברק התקיים מעמד מרומם בר"ח חשון עם פתיחת זמן החורף. הישיבה הקטנה המוקמת בגבעת רוקח בבני־ברק קיבלה תנופה אדירה עם פתיחת הזמן כאשר ראש הישיבה הרה"ג רבי חיים שאול טאוב בנו של האדמו"ר ממודז'יץ שליט"א מסר את שיעור הפתיחה בנושא פילפול תורני נפלא במסכת הנלמדת בישיבה מסכת "קידושין" תוך שהוא מסר־ים בדברי חיזוק והתעוררות.
הישיבה הגדולה אשר בתקופה האחרונה התבססה בצורה מהודרת פתחה את הזמן בשיחה מוסרית כפי בהשגחה הרוחני של הישיבה הרב ר' יעקב פישר אשר קרא בדבריו לראות בזמן הנפתח היום תקופה של שאיפה לעליה

למרות הוראה מפורשת של משרד הבריאות

חולים נאלצים לעזוב את בתיה"ח בשבתות ובחגים

מאת משה מיכאל צורן

י.ב. (השם המלא שמור במערכת) אשה בת 40 הגיעה אל אחד מבתי החולים במרכז הארץ בערב שבת פרשת "נח" כשהיא סובלת מאיבוד נוזלים חמור, הקאות רבות וחולשה כללית כבידה. הרופאים חיוו דעתם שהיא זקוקה לאינפוזיה מלאה וטיפול זה יתקיים בשעה 10 למחרת, כלומר בשבת בבוקר.
"בתום הטיפול את תשוחררי מבית החולים". הודיעו הרופאים. "אך הרי מחר שבת, ואיך אשוב לביתי?" הקשתה החולה.
"אז תשקלי אם באמת כדאי לך להשאר כאן כדי לקבל את הטיפול", הגיעה התשובה.
מקורבי החולה הספיקו להודיע על המקרה לפני שבת להרב צ'ולק, באגודת "עזר מציון" שהגיע אל בית החולים ולהפתעתו גילה ליד השער חולה נוספת הממתינה לגואל שיקח אותה לביתה. התברר שגם חולה זו, שהיתה נצרכת לכסא גלגלים, "שוחררה" בעצם יום השבת, ואפילו הכסא נלקח ממנה.
מקרים אלה חוזרים על עצמם כדי כמה שבתות. הננו נמנעים לציין את שמותיהם של בתי החולים והרופאים האחראים לנושא באופן אישי, כדי לא להחריף את הפרשיות, אך למותר לציין עד כמה הציבור הדתי חייב למחות על בעיה מסוג זה.
עצם ההתייחסות של בתי החולים לנושא, מתמיהה מאד. וזאת עקב מכתב מפורש של שירותי האשפוז במשרד הבריאות בו הוא כותב במפורש שקיימת הוראה לא לשחרר חולים אשר מסיבות דתיות אינם יכולים לחזור לביתם בשבת. זאת ועוד, ד"ר משיח מציין בהוראתו ש"יש לדחות את הסדרת התשלום עד צאת השבת".
לאחר המקרים האחרונים בהם שוחררו חולים בשבתות, שלח הרב צ'ולק מכתב מחאה להנהלות בתי החולים וביקשם להקפיד על ההוראה שיצאה לא ממנו, אלא ממשרד הבריאות שהם כפופים אליו ישירות. בהוראת משרד הבריאות נאמר ש"אין לשחרר חולים שאין באפשרותם לחזור לביתם בשבת, ויש לעשות סידורים מתאימים לשהייתם בבית החולים עד צאת השבת".
הוא העלה בקשה נוספת בפני הנהלות בתי החולים. כל חולה הנזקק לאשפוז צריך להוציא ממחשב בית החולים 6 או יותר מדבקות עם כל הפרטים המזהים אודותיו. חולים המגיעים לבית החולים בשבת קודש נאלצים לחלל שבת בפעולה זו וללא צורך. נקודה נוספת מתייחסת לדלת האוטומטית במחלקת יולדות בביה"ח תל השומר הפועלת גם בשבתות ובחגים וגורמת חילול שבת שלא לצורך ליולדות ולמבקרין. ניתן למצוא, כותב הרב צ'ולק, פתרון שיניח את הדעת וישתקו את האוטומט בשבתות ובחגים ויאפשר נעילה ידנית.
הציבור הדתי, נאמר עוד במכתב, רגיש מטבע הדברים לכל חילול שבת, ובעיקר אם הדבר נגרם בעטיו. עם מעט רצון טוב, ניתן למנוע את אותם חילולי שבת שאינם הכרחיים.

בעולם היהודי

תנ"ך של גוטנברג נימכר ב־5.39 מיליון דולר

ניו־יורק — כרך אחד מהוצאה ראשונה נדירה של התנ"ך של גוטנברג — הספר הגדול הראשון שהודפס אי־פעם — נימכר בסוף השבוע במחיר־שיא של 5.39 מיליון דולר במכירות הפומביות "קריסטיס" בניו־יורק.
הספר, שהוא אחד מבין 48 עותקים קיימים שהודפסו על ידי יוהן גוטנברג בעיר מיינץ שבגרמניה בשנת 1455 — נימכר ליפני, באמצעות שיחה טלפונית.
זהו עותק ראשון של התנ"ך של גוטנברג שנימכר אי־פעם ליפן.
מומחים הביעו את הדעה, כי אין להניח שמחירו הגבוה של הספר הושפע במדה כלשהי על ידי התנודות בשוקי המניות בשבוע האחרון.
כיום נמצאים 14 ספרי תנ"ך של גוטנברג בגרמניה, 11 — בארה"ב, 8 — בבריטניה, 4 — בצרפת, 2 — באיטליה, ו־2 — בספרד. כן מוחזקים כרכים בודדים בכמה מדינות נוספות. (ע"ר)

עשרות בעלי עסקים ישראלים בסן פרנציסקו החליטו לסגור עסקיהם בשבת

עשרות בעלי עסקים ישראלים החליטו על סגירת מפעליהם ועסקיהם ביום השבת בסן פרנציסקו. החלטה זו וביצועה התקבלה בעקבות פעילותם של שלוחי חב"ד הפועלים בעיר זו.
ההחלטה על סגירת המפעלים לוותה בהתוועדות חסידית שארגנו חסידי חב"ד בסן פרנציסקו, שאליה באו גם אותם 40 הישראלים המתגוררים במקום שהחליטו לשמור שבת, ובה נשא דברים נלהבים הרב אריה הכט.
"בימים טרופים אלו כאשר בארץ ישראל — מדינת היהודים — הלכות השבת נרמסת עד לבלי הכר, מתעוררים צעירים ישראלים "רחוקים" אי שם בחוף המערבי, ומחליטים על שמירת השבת" — כך אמר ראובן ס., אחד מ־40 הישראלים שהחליטו לסגור את עסקו בשבת.

חבר "ועדת ההיסטוריונים":

אין הוכחות שולדהיים השתתף בחקירתם של שבויי מלחמה

וינה, בידי ועדת המומחים הבינלאומית שעליה הוטל לחקור את עברו הצבאי של נשיא אוסטריה קורט ולדהיים, אין שום מסמך המוכיח את השתתפותו האישית בחקירתם של שבויי מלחמה — הכריז בוינה מאנפרד מסרשמידט.
מסרשמידט, מומחה מערב־גרמני למלחמת העולם השניה חבר בועדה, הוסיף עם זאת בראיון ברדיו "כי אין ספק" שהיחידה א־סי של הכוחות הגרמנים בבלקנים — שבהן שירת ולדהיים — היתה בעלת סמכויות לחקור את שבויי המלחמה.
לדברי ההיסטוריון המערב גרמני, טיוטה ראשונה של הדו"ח הסופי שאותו תפרסם הועדה על דיוניה צפויה בסוף חודש נובמבר, מועד שבו ישובו ויתכנסו המומחים בוינה. עם זאת לא מסר מסרשמידט מתי יסתיימו דיוני הועדה.
בועדה, בראשותו של ההיסטוריון הצבאי השוויצרי האנס רודולף קורץ, חברים גם מומחים מישראל (יהודה וולך), בריטניה (ג'ראלד פלמינג), ארה"ב (ג'יימס קולינס) ובלגיה (ז'אן ואן ולקנהריון).
היא החליטה להתייעץ בעקביות עם מומחה יהודי האנס פליישר, פרופ' באוניברסיטת כרתים, אשר ישתתף מעתה בדיונים.(ע"צ)

סגנית יו"ר הפרלמנט המערב־גרמני

האנטישמיות מוסיפה "ללחוש מתחת לשטיח"

מערב ברלין — גם כיום, לאחר שחלפו יותר מ־40 שנה מאז התמוטטות הרייך הנאצי, מוסיפים עדיין חלק מן המערב גרמנים להביע בנושאי רגשות אנטישמיים — דעה זו הביעה מדינאית מערב גרמנית בכירה.
אנמארי רנגר, סגן יו"ר הפרלמנט המערב גרמני, אמרה באספה שכנסה לזכר פועלם של דנים ובולגרים שסייעו להגן על יהודי ארצם מפני כוחות הכיבוש הנאציים — כי אומנם אין נותנים כיום ביטוי לרגשות אנטישמיים בפומבי.
"אולם לא נוכל להכחיש שעקבות עדיין קיימות, בעיקרן לחוש השבר (הגחלים) מתחת לשטיח, ומזמן לזמן הוא צף ועולה גם בפומבי".
כזכור הצליחה כמעט כל האוכלוסיה היהודית של דניה לצאת מארץ זו, שהיתה בכיבוש גרמני, אל שבדיה הנייטראלית.
ואילו בבולגריה ניתן סיוע ליהודים רבים להימלט מסכנת הגירוש. (רויטר עתי"ם)

871 יהודים היגרו מברה"מ בחודש האחרון

וינה — 871 יהודים סוביטים עזבו את ברה"מ בדרכם לוינה בחודש האחרון — על כך נמסר בהודעה של הוועדה הבינמשלתית להגירה שמרכזה בז'ינבה.
מבין 871 המהגרים, 250 הודיעו להשתקע בישראל.

מדענים באוסטריה:

גירוש היהודים פגע במדע באוסטריה

וינה, גירושם של המשכילים היהודים מאוסטריה לאחר סיפוחה לגרמניה הנאצית גרם לבריחת־המוחות החמורה ביותר שידעה אוסטריה בכל תולדותיה — למסקנה זו הגיע סימפוזיון בשם "תבונה שגורשה: הגירת המדע האוסטרי", שנערך בוינה בהשתתפותם של חמישים מדענים "ידידי אוסטריה", כולם בשנות ה־70 וה־80 בחייהם, שהוזמנו לבוא ולהשתתף בסימפוזיון ממקומות מושבם בארצות־חוץ.
הסימפוזיון נערך על ידי ממשלת אוסטריה, מוסדות מדע אוסטרים ועירית וינה.
מארגנת הסימפוזיון, פרופ' אריקה וינצירל, שפירסמה ספרים על התקופה הנאצית, על השואה באוסטריה ועל הישרדות יהודית בוינה הנאצית — הביעה את התקוה כי איש לא יראה בסימפוזיון "נסיון לשמש אליבי" לגישה לא אוהדת למדענים יהודים.
פרופ' וינצירל סבורה כי הסיבה העיקרית לכך, שהמהגרים לא נקראו לשוב לוינה עם תום מלחמת העולם השניה, אינה נעוצה בגישה פוליטית, אלא בחששותיהם של אנשים שחשבו כי נשקפת סכנה למשרותיהם, אם ישובו המדענים היהודים.
אנטישמיות רווחה בוינה עוד לפני סיפוח אוסטריה לגרמניה הנאצית. אולם כאשר השתלטו הנאצים על העיר, הורחקו היהודים מכל העמדות האינטלקטואליות. בעיר וינה לבד פוטרו כשלושת אלפים רופאים יהודים — כ־65 אחוז מכלל הרופאים שבעיר. ואילו מבין מאתיים הפרופסורים המרצים בבית הספר לרפואה בעל המוניטין בוינה, פוטרו מאה ושישים ונאלצו להגר. פאקולטות שלמות של מרצים "נימחקו למעשה", למשל הפאקולטה לפסיכו־תראפיה והפאקולטה למדעי החברה.
לאחר המלחמה חזרו לאוסטריה לא יותר מחמישית מכלל המהגרים. כאמור הם לא נתבקשו לשוב, ואלה שאכן חזרו נתקלו לא־פעם במכשולים שהעמידה על דרכם הביורוקרטיה האוסטרית.
כמה נואמים בסימפוזיון הביעו את הדעה, כי למעשה לא התאוששה אוסטריה עד עצם היום הזה מתוצאות הגירתם של אנשי המדע היהודים. לעומת זאת זכו המדעים בארה"ב ובבריטניה לפריחה, לאחר שהמהגרים מאוסטריה נקלטו במוסדות המדע שם.
הפסיכיאטר הנודע פרופ' ברונו בטלהיים הביע את הדעה כי שטחי מדע לא מעטים בארה"ב הושפעו על ידי המהגרים מוינה, וביחוד המוסדות למדעי החברה הרוח, וכן הספרות.
בתחילת הסימפוזיון הוזמנו המשתתפים לקבלת פנים אצל קאנצלר אוסטריה, פראנץ וראניצקי. בדברי ברכתו הודה הקאנצלר בעובדה כי "הדור שקם באוסטריה לאחר המלחמה... לא שאל, או לא שאל בהדגשה מספקת, מה קרה לאותם מאה אלף אשר גורשו. הם לא שאלו כיצד הם הצליחו להישרד, והם לא שאלו האם יתכנו התפייסות והתחלה חדשה".(עסט"א)

תעופה תיירות נופש

עורך: ח. גבעון

150 אלף ישראלים צפויים לבקר עד סוף שנת 1987 בבריטניה

ובה יוציאו כ־102 מיליון ליש"ט ★ הסדר חדש להחזר מע"מ בבריטניה

השנה צפויים להגיע כ־150 אלף ישראלים לבריטניה. לעומת 136 אלף ב־1986. לפי התחזית, יוציאו הישראלים המבקרים בבריטניה 102 מיליון ליי"ש לעומת 95 מיליון ליי"ש ב־1986 ו־47 מיליון ליי"ש ב־1985. נתונים אלה מסרה הממונה על ישראל ברשות התיירות הבריטית גב' קרין שארפ במסיבת עתונאים במלון רמדה קונטיננטל בתל אביב.
במסיבה השתתפו 12 נציגים בריטיים, הממונים על משרדים המטפלים בתיירות. נציגים אלה ערכו סדנה עם סוכני נסיעות ישראליים בתל אביב. כן נפגשו עם סוכני נסיעות בחיפה ובירושלים.
התייר הישראלי מוציא בבריטניה בממוצע 1,430 ליי"ש לביקור אחד. הכולל את מחיר הטיסות. לפי התחזית, יגיעו ב־1988 לבריטניה 158 אלף תיירים מישראל אשר יוציאו כ־124 מיליון ליי"ש.
על שינויים בהסדר של החזרת מע"מ לתיירים על קניותיהם בבריטניה מסרה גב' פאמלה ווילסון מארגון "קניות פטורות ממכס לתיירים". היא מסרה, כי כל מי שיערוך קניות בכ־12,000 חנויות מסויימות ברחבי בריטניה. יוכל לקבל שובר להחזר מע"מ על הקנייה. את השוברים מחתימים אצל פקידי המכס בנמל התעופה, מניחים אותם במעטפה מיוחדת ומשלשלים למקום המיועד לכך בנמל התעופה. בעל התשלומים מקבל את החזר המע"מ. לפי הכתובת שציין במעטפה.
בקבוצה הבריטית משתתפים נציגים מחברות לארגון נסיעות וטיולים, חברה להזמנת כרטיסים בלונדון, חברה לתיור בלונדון, חברת "עולם השיאים של גינס", משרד התיירות בלונדון, סוכני נסיעות, רשת בתי מלון, וחברת התעופה בריטיש אירוויס. (עתי"ם)

תערוכה בינלאומית למלונאות ואירוח - בשבוע הבא בת"א

"מזון ומלון 87" תערוכה בינלאומית למלונאות ואירוח תתקיים בתאריכים י"ד־כ' חשון במלון הילטון, ת"א. התערוכה נערכת בחסות משרד התיירות התאחדות בתי המלון ומאורגנת ע"י צוות שטיר.
בתערוכת "מזון ומלון 87" יוכלו המלונאים, המסעדנים והעוסקים בתחום השירותים לתייר למצוא תחת קורת גג אחת מגוון של מוצרים וחידושים החל ממוצרי מזון כגון: מזון חלבי, מזון דל קלוריות, סוגי בשרים שונים, משקאות, חומרי אפיה, וכלה בציוד ומיכשור כגון: תאורה, חדרי שינה, שטיחים, מערכות אוכל, מערכות קשר פנימיות, תנורי אפיה, מקררים וכו'.
בין החידושים בתחום המיכשור למטבחים גדולים יוצג לראשונה תנור בישול מתוחכם שהשימוש בו מאפשר בצד חסכון של 20%־15% מעלות הבשר גם הגשת ארוחות חמות בשבת תוך שמירה על הכשרות, ניתן להשאיר את המזון בתנור בטמפרטורה הרצויה למשך 24 שעות מבלי לפגוע באיכות או בטעם.

עידן חדש בשדה התעופה עובדה

עידן חדש נפתח בראשית השבוע בשדה התעופה עובדה שבנגב. מטוס האירבוס של חברת "האפאג לויד" שהביא ארצה 320 תיירים מגרמניה, פתח תנועה סדירה של מטוסים גדולים מסוג זה לשדה התעופה הדרומי.

פורסם לוח זמני כניסת ויציאת השבת ב־26 בירות

מה יעשה תייר יהודי הנמצא בוושינגטון ומעוניין לטוס כרגע לסן־פאולו, כיצד ידע בדיוק מתי נכנסת השבת באותה מדינה כדי שלא יגיע חלילה לידי חילול שבת? ומה יעשה תייר במונטריאול שדרכו עתה עושה למלבורן או למדריד? לא כל אחד "חכם" מבדי שיוכל לחשב את זמני השבת בכל המדינות ברחבי העולם.
זאת ועוד: גם סוכני הנסיעות היהודיים ברחבי העולם ובארץ אינם יודעים אל־נכון את הזמנים המדוייקים ולעיתים קרובות למדי נכשלים במכירת כרטיסי־טיסה הכרוכים בחילול שבת של ממש, וכבר אירעו דברים לעולמים.
בעיה זו עמדה לנגד עיניו של בעלי חברת הנסיעות "לוקסנבורג טורס", שהוא יהודי חרדי, ועוד לפני 20 שנה הוא החל להנפיק לוח מיוחד ובו זמני כניסת השבת ויציאתה בירושלים ובבירות העולם. הר' משה לוקסנבורג למד זאת מנסיונו האישי כיוון שרוב הקליינטורה שלו הם יהודים דתיים והם דורשו במפגיע שכרטיס הטיסה יהיה בטוח לפחות מבחינה אחת: שלא יכנסו בו חלילה לחשש־דחשש של חילולי שבת באיזו שהיא מדינה ברחבי העולם.
בשנים הראשונות בהם הופיע הלוח הופיעו בו מספר מדינות בלבד, המרכזיות שבהן, דהיינו אנגליה, צרפת, ארה"ב, ובדומה להן. בשנתיים האחרונות הוציאה חברת לוקסנבורג־טורס לוח מורחב ומעודכן של זמני כניסת השבת ויציאתה ב־26 מדינות ברחבי העולם, בצורה גראפית מעולה ומושכת את העין.
כפי שנמסר קיימת בקרב סוכני הנסיעות דרישה חזקה ללוח זה וזאת לפי דרישת הלקוחות הדתיים המעוניינים ועומדים על כך בתוקף.
הוצאת הלוח היא ללא ספק יוזמה ברוכה של חברה חרדית אשר לבד מדאגה לצרכיהם הגשמיים של לקוחותיה, מקפידה על הפן הרוחני שבטיסות.

משה מיכאל צורן

עליה של 30% במספר התיירים מגרמניה

עד סוף השנה עשוי מספר התיירים מגרמניה המערבית לישראל להגיע לכ־200,000 כך סבורים גורמי תיירות ישראליים בפרנקפורט. המבססים הערכה זו על תוצאות חלקיות שהושגו במחצית השנה ועל היקף הזמנות לחודשים הקרובים.
על־פי נתונים סטטיסטיים, בחודשים ינואר־יולי 1987 באו מגרמניה המערבית לישראל 107,331 תיירים, 30% יותר ממספר התיירים שבאו בחודשים ינואר־יולי 1986.
גרמניה עדיין צועדת במקום ראשון במספר התיירים מאירופה המערבית. במקום שני נמצאת צרפת עם 96,441 תיירים באותה תקופה, 16% יותר לעומת אשתקד. בריטניה עומדת במקום שלישי, עם 86,853 תיירים, 15% יותר מהשנה שעברה.
מסה"כ התיירים שבאו מגרמניה בחודשים ינואר־יולי השנה, לופטהנזה של מערב גרמניה הובילה בשני הכיוונים 72,284 תיירים

תיירות חוץ

חצי אי גדול ו־500 איים בגדלים שונים הינם שטח המדינה הסקנדינבית דנמרק

על חצי אי גדול, יוטלנד, ועל 500 איים בגדלים שונים, שחלק מהם אינו מיושב — שוכנת המדינה הצפון־אירופית דנמרק.
יחס מיוחד שמור לעם הדני בלב העם היהודי. יהדות דנמרק, שמנתה ערב מלחמת העולם השניה כ־8,000 נפש, ניצלה כמעט כולה. הודות למבצע נפלא של פרטיזנים דניים, שנתמכו ע"י כל האוכלוסיה. מפשוטי העם ועד בית המלוכה. גרמני אנטי נאצי, ששירת בקונסוליה הגרמנית בקופנהאגן הזהיר את ההנהגה הדנית כי הגסטאפו מתכונן לאסוף את היהודים ולשלחם למחנות ריכוז במזרח. הדנים הזהירו את ראשי הקהילה היהודית. היהודים הוסתרו ע"י הדנים, עד שהפרטיזנים הצליחו לארגן את העברתם בספינות דייג לשוודיה הניטראלית. כאשר הגסטאפו יצא לפעולה, מצא ב־500 יהודים בלבד שהועברו למחנה טרייזנשטאט וגם הם ברובם נותרו בחיים.
בככר "ישראל" בקופנהאגן ניצבת אנדרטה עשויה אבן שהם ישראלית, לציון הצלת יהודי דנמרק.
על האי המזרחי זילאנד בנויה קופנהאגן. קופנהאגן נוסדה במאה ה־12 ומהמאה ה־15 היא בירתה של דנמרק. העיר של היום נבנתה מהמאה ה־17 ואילך. החלקים היותר עתיקים של העיר מצטיינים בבנייני עבר מאסיביים ורחובות צרים, עם בתי מגורים תיניים. אך קיימת גם קופנהאגן המודרנית — ושני הסגנונות משתלבים בהרמוניה נפלאה.
אחד הטיולים המומלצים להכרת קופנהאגן הוא טיול בספינה בתעלות. בטיול זה שטה הספינה בתעלות, עוברת תחת גשרים וחולפת על פני מספר נקודות מרכזיות בעיר.
כמו ברוב מדינות אירופה, גם בדנמרק ישנם מספר ארמונות המשמשים כאתרי תיירות. ארמון כזה הוא ארמון רוזנבורג. זהו ארמון מובהק של תקופת הרנסאנס, שנבנה בתחילת המאה ה־17 ע"י המלך כריסטיאן ה־4. בקומה השניה של הארמון ישנו אולם יפה, מעוטר במראות ומלאכת מחשבת, שיש בו אוסף של נשק עתיק. בקומה העליונה של הארמון ניצב כס המלוכה מוקף אריות. מחצר הארמון יורדים לכרתף בו שמורים אוצרות המלוכה הדנית, ביניהם כתרי המלכות.
ארמון אחר הוא ארמון אמאליינבורג וכיאה למשטר מלוכני, נערכים בחצות היום חילופי המשמר המלכותי בחצר ארמון זה. ליד פסל הפרש.
מול הארמון נמצא גן צ'רצ'יל ובתחילתו נמצא מוזיאון החרות, הוא מוזיאון המחתרת הדנית. המנציח את מאבק הדנים בכובש הנאצי. לאחר שחוצים את הגן מגיעים בעברו השני אל מבצר שהגן על הכניסה לנמל העיר לפני 300 שנה.
בית הכנסת הגדול של קופנהאגן הוא אחד היפים שנשתמרו באירופה ונבנה לפני 150 שנה. כדי לא להתגרות באוכלוסיה, לא פגעו בו הכובשים הגרמנים לרע.
בשטח המסחרי מצטיינת דנמרק בשני נושאים עיקריים ריהוט וכלי בית, והמבקר בקופנהאגן כדאי לו לערוך ביקור בכמה חנויות גדולות ומרכזיות. אף אם אין בכוונתו לערוך קניות, ולו רק כדי להנות ממראה עיניים. אחת החנויות שאסור להחמיצה היא דן פרמננטה, המשמשת חלון ראוה לתוצרת של בתי מלאכה ומפעלים קטנים. המייצרים מלאכת מחשבת מקורית. הדגש הוא על עיצוב הפנים של הבית. באולם הגדול שבקומת קרקע מוצגת המלה האחרונה בכל הנוגע לריהוט הדני. בקומה הראשונה מוצגים כלי בית. קישוטים דברי ני ותכשיטים. חנות מרשימה נוספת ומן המפורסמות בקופנהאגן היא אילומס בוליגיס. זוהי חנות אלגנטית מאוד, יפה מאוד ויקרה מאוד של כלי בית, המגלמת את המיטב שבעיצוב הביתי הדני. בסמוך לחנות זו ישנן שתי חנויות חרסינה בעלות שם, כשאחת מהן מייצרת את החרסינה הדנית הקלאסית.
מאתרי התיירות הנודעים של קופנהאגן, הם שני מפעלי הבירה הגדולים והנודעים, שעליהם גאות הדנים: "קארלסברג" ו"טובורג". שני המפעלים עורכים סיורים מודרכים מידי יום, חינם, וכל מבקר רשאי לשתות בירה כאוות נפשו מבלי לשלם.
בקופנהאגן קיימים מספר מוזיאונים. הראשון במעלה הוא ה"גליפטוטק". המוזיאון עשיר בציורות של העולם העתיק — מצרים, יון, רומי ובציורות קלאסיות עתיקות ועד ימינו. באוסף ההבראיקה היודאיקה של הספריה המלכותית, מכונסים 80,000 כרכים בעברית, ערבית, לאטינית, יידיש, לאדינו ושפות אחרות. זהו אחד האוספים החשובים של ספרות יהודית בעולם. הוא כולל את העותק המאוייר של מורה נבוכים לרמב"ם שעוטר בברצלונה בשנת 1348. הכניסה חינם. לא רחוק מה"גליפטוטק" נמצא מוזיאון השעוה של "לואי טוסו". אחד המוזיאונים הפחות ידועים והיותר מעניינים בקופנהאגן הוא "מוזיאון הנשק" המוקם בבנין בן 400 שנה בקרבת הפרלמנט. כאן ניתן לראות את אוסף הרובים הגדול ביותר בעולם, כ־5,000 רובים ואקדחים מ־500 השנים האחרונות.
אתר נוסף ידוע ביותר בקופנהאגן הוא הלונה פארק "טיבולי". זהו גן [illegible] ובו מתקנים מעניינים, מזרקה אומנותית מחליפה צבעים לצלילי מוסיקה ועוד.
מאתרי התיירות שמחוץ לקופנהאגן, נציין את הומלבק, כפר דייגים דני המכיל את אחד המוזיאונים היפים והחשובים לאומנות מודרנית בסקנדינביה. הכפר שימש גם כנמל אם להברחות יהודי דנמרק לשוודיה במלחמת העולם השניה. בפרדנסבורג נמצא ארמון של המלכה מרגריטה השניה, ובהילרוד ניתן לבקר בארמון פרדריקסבורג, שהוא כיום מוזיאון של ההיסטוריה הדנית.
תייר שירחיק לנסוע עד לאי יוטלנד, יוכל לבקר ב"לוגולאנד" שבעיירה בילונד. זהו עולם ומלואו שנבנה מ־20 מיליון אבני "לגו", על שטח של 50,000 מ"ר. בין היתר נמצאת כאן עיר אנגלית מתקופת אליזבת, דגם של אמסטרדם, ארמון אמא לינבורג בקופנהאגן וגם כלי תחבורה כמו ספינות או מסוק ולונה פארק — כשהכל בנוי מאבני "לגו".
כמו ביתר מדינות צפון אירופה, גם בדנמרק שורר מזג אויר קשה בחורף, ומטבע הדברים, עונת התיירות בדנמרק הינה בקיץ בלבד. מאותה סיבה, גם רוב אתרי התיירות, המוזיאונים ויתר האתרים שציינו, פתוחים בעונת הקיץ בלבד.

ארמון כריסטיאנסבורג ותעלת המים המקיפה את הארמון.

טיסות

גידול של 50% במספר הנוסעים בקו הישראלי בחברת התעופה האוסטרית

גידול של 50 אחוז במספר הנוסעים ושל 43 אחוז במטען בקו הישראלי נרשם בחברת־התעופה האוסטרית בשמונת החודשים הראשונים של השנה. בתנועת הנוסעים מאוסטריה לישראל היתה עליה של 20 אחוז ובתנועה מישראל לאוסטריה גידול של 70 אחוז.
מנהל החברה האוסטרית בארץ, אלי מסר, מסביר את הגידול הרב בתנועת הנוסעים מישראל לאוסטריה במספרם הרב של הישראלים, שיצאו להונגריה וליוגוסלאוויה, חלק גדול מהנוסעים לארצות אלה נעזרו בשירותיה של החברה האוסטרית. החברה הוסיפה 55 טיסות מיוחדות בתקופה זו, נוסף על ארבע הטיסות השבועיות הקבועות שלה.
גם בתנועת הנוסעים בקו הישראלי של החברה האוסטרית חלה עליה גדולה של 43 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הסכם תעופה תיירות כלכלי נחתם בין ישראל לספרד

שר התיירות והמשפטים מר אברהם שריר ושר התיירות התחבורה והתקשורת הספרדי, מר אבל קבייזה, חתמו בראשית השבוע על הסכם תיירות כלכלי בין שתי המדינות.
השר הספרדי אמר, כי הסכם התיירות עם ישראל הוא הסכם תיירות ראשון מסוגו, עליו חותמת מדינת ספרד. השר הספרדי אמר עוד, כי להסכם ראשון זה חשיבות לאומית רבה ביותר בין שתי המדינות. בהסכם סוכם כי שני הצדדים יפעלו בפירסום משותף של חברות התעופה ומשרדי התיירות בצפון אמריקה ובדרומה בספרד ובישראל.
ישנה המלצה לועדת התעופה של שתי המדינות לאפשרות נחיתה של "אל־על" בברצלונה ודרישה נגדית של הספרדים לאפשר ל"איבריה" להעלות נוסעים בצפון אמריקה לישראל. יעשה פירסום משותף בארצות אחרות. משלחות של עיתונאים וסוכנים יצאו לדרום אמריקה, דרך ארה"ב, לספרד ולישראל. (עתי"ם)

נמל תעופה חדש נפתח בלונדון

לונדון — נמל תעופה חדש המיועד בעיקר לאנשי עסקים נפתח רשמית בלונדון בשבוע שעבר, במרחק של 10 ק"מ מן ה"סיטי" המרכז המסחרי של הבירה האנגלית.
"נמל לונדון סיטי" בו הושקעו 50 מיליון דולר, הוקם באיזור רציפי הנמל המוזנחים. מנמל התעופה זה יבוצעו טיסות יומיות לפאריס ולונדון בעיקר במטוסים הממריאים ונוחתים במסלולים קצרים. מנהלי נמל התעופה החדש הביעו תקוה, כי תוך כמה שנים יעברו דרכו 200 אלף נוסעים בשנה, בעיקר לצרכי עסקים.
הנוסעים הראשונים נחתו בנמל התעופה החדש בטיסה מן העיר פלימות בדרום מערב אנגליה. מחיר טיסה מפאריס ל"נמל לונדון סיטי" הוא 336 הלוך וחזור. (רויטר עתי"ם וע"צ)

נמל התעופה של שיקגו — הנמל העמוס ביותר בארה"ב

בדו"ח השנתי של תעשיית התעופה בארה"ב לשנת 1986 שפורסם לא מכבר נקבע, כי נמל התעופה של שיקגו אוהרה הוא הנמל העסוק מכולם. עברו דרכו 54.7 מיליון נוסעים.
ברשימת 10 הגדולים, לפי הסדר, מופיעים: אטלנטה, דנוור, ניוארק, סן פרנסיסקו, ניו־יורק JFK, לה גוארדיה ומיאמי בין לאומי.
חברות התעופה האמריקאיות הובילו בשנת 1986 9 מיליארד טון מטען.
נמל התעופה העסוק ביותר במטענים בארה"ב ממשיך להיות ניו־יורק J.F.K שטפל ב־1.2 מיליארד טון מטען.

בית הארחה בלונדון
+ ארוחת בוקר, הדרכה לקניות ולטיולים
בשר למהדרין "בדהוא"
אצל
STOBIECK 57 FAIRHOLT ROAD 80
LONDON N.16 TL.: 00441 — 800 — 7068
פרטים בישראל: 953360

זכרון להולכים
מרת שרה רבי ע"ה
שלשים לפטירתה

שיהיה כתוב על אמא ע"ה בעתון?! — זה בכלל לא מתאים לה.

היא עם כל המעלות הרבות שהיו בה, רחמניה, ותרנית, רודפת שלום, בעלת אמונה תמימה בקב"ה שהכל שלו והוא כל יכול — היא שאפשר ללמוד ממנה כל כך הרבה... כן, כדי שנלמד ונלך בדרכיה לכן נכתבים הדברים.

היו בה דברים שמוצאים אותם אצל אנשים גדולים — אמא תמיד בטלה את עצמה, קשה היה לה לומר אני... אני יודעת... זה נשמע לה גאוה, אנוכי. במקום אני יודעת היתה אומרת זה בסדר...

כשהיו אומרים לה זה שלך הבית שלך מיד היתה עונה — של ה' — הרגישה שכל מה שיש לה הכל ממנו והכל שייך לו!

היא לא הרשתה לעצמה להנות מהעולם הזה, היא הסכימה לברך על פרי חדש לא בגלל שזה מגרה או טעים, אלא כי יש ברכת שהחינו.

כשהגישו לה דבר מאכל משובח מהרגיל — היתה תמהה, אני? זה בשבילי? — הפציר בה היא טעמה — אך לאחרים השתדלה שהם כן יאכלו זה כן בשבילם!

היתה מסתכלת על כל דבר מנקודת מבט של קדושה, של מצוה.

שנים רבות עבדה בתלמוד תורה "המסורה" עבדה שם במטבח ועיניה היו צופיות כל הזמן על ילדי החידר...

גב' רבי קראו לה, היא היתה כסבתא אוהבת לכל הילדים, היא באמת אהבה אותם אהבה ילדי ישראל שלומדים תורה.

היתה מסתכלת על הילדים ונהנית, מרגישים עליהם שיהיו תלמידי חכמים.

היתה נותנת לפעמים לילדים מנה נוספת אם בקשו, אח"כ חששה אולי יש בזה שאלה של גזל?! — כדי לברוח מהספקות היתה לוקחת לפעמים מהבית ביגלה או עוגיות שיהיו לה בתיק כדי לתת לילד עצוב, לילד מסכן...

אם שמעה על אדם חולה, היתה מבקשת לומר פרק תהלים עם הילדים לרפואת פלוני.

היא האמינה באמונה שלימה שפרק תהילים זה התרופה לכל במיוחד כשאומרים את הפרק ילדים טהורים.

היא אהבה את מקום העבודה — כי זה מקום של לימוד תורה.

תמיד אהבה ורצתה לשרת בקדש — תקופה מסוימת עבדה בבית הכנסת שליד ביתה, כיבסה את המגבות, שטפה במוצאי שבת כוסות שהשתמשו בהם בשעת למוד, סדרה, ניקתה מקום של קדושה, מקום של לימוד — מצוה!

ואכן מספר שנים עשתה זאת לשם שמים שלא על מנת לקבל פרס — להפך היא הרגישה זכות בעבודת קודש זו.

לפני המסורה עבדה בישיבת "[illegible]" גם שם נהנתה לשמוע את התפילות, הלמוד. היא היתה אומרת אני שומעת קול של תורה — אני מקבלת כח בלב האוד בעינים...

אכן היא היתה צנועה, נחבאת אל הכלים בשמחות היו מזמינים אותה לשבת בשלחן "המכובד" תמיד ניסתה להשתמט...

הצניעות, אפילו בבית החולים הקפידה על צניעותה. כשראתה נשים לא צנועות, הרבה פעמים העירה להן. היתה אומרת, אני לא מפחדת מהן... להיפך היתה מרחמת עליהן.

כמה רחמנות היה בליבה — כמה הצטערה בצערו של הזולת, פעמים רבות היתה בוכה כשהיתה שומעת על צרות רח"ל.

לשון נקיה היתה לה, לא אהבה להוציא מהפה דברים לא טובים.

כשנסעה באוטובוס או במונית לפני רדתה השתדלה לברך את הנהג בנסיעה טובה.

פעמים רבות כשחזרה מהעבודה הלכה קודם לבית הכנסת לשמוע תפילה, היא כולה היתה תפילה.

כשהיתה מדליקה נרות שבת, היתה מתפללת הרבה זמן, כי היא לא התפללה רק על משפחתה אלא גם על אחרים שהכירה, שצריכים ישועה. זה בבנים, זה ברפואה, זה בזווג וכו'.

כמה יראת שמים היתה בה — אני מפחדת רק מה' — כך אמרה.

היתה לה הכרת הטוב. כל דבר קטן שעשו לה כמה אסירת טובה היתה, כמה הודתה.

וכמה היא עזרה לאחרים...

היו מצלצלים אליה בשעות לא נוחות, מאוחר בלילה או מוקדם בבוקר, כדי לקרא לשכנה שלה לא היה טלפון, השכנה לא תמיד ניגשה לטלפון —

בקשנו ממנה תגידי שלא יצלצלו בשעות כאלו — לא! היא לא אמרה.

כמה אוכל היא שלחה לאנשים בודדים, מסכנים, היו אנשים שהיו רגילים למנה שצריכה להגיע מגב' רבי.

הרבה פעמים היתה מזרזת, תקנו מהר את האוכל הם בודאי מחכים...

היא הצטערה שלביתה לא מגיעים גבאים של צדקה!

לא רצתה להטריח אנשים — לפני שנכנסה לאשפוז בקשה מחילה מהחברות שעבדו איתה במטבח המסורה.

בבית החולים בקשה סליחות מהאחיות שמתעייפות בגללה... לפני שנכנסה לחדר נתוח בקשה שוב סליחה מכל האחיות שסבבו אותה...

כשרצינו לשמח אותה סיפרנו לה דברים שבקדושה.

הנכד הזה נכנס לישיבה... האחר התחיל ללמד גמרא, הקטן מתפלל עם אבא בבית הכנסת והיא באמת שמחה ובוכה — תמיד תלכו בדרך התורה והמצוות!

ברכה זו תמיד היתה שגורה בפיה תמיד תלכו בדרך התורה והמצוות — גם שם במרומים תתפללי עלינו אמא, ותהי מליצת יושר על כל ישראל.

המשפחה

במשק ובכלכלה

ההכנסות ממסים גדלו בחודש האחרון בשעור ממוצע של 36%

מאת סופרנו הכלכלי

הכנסות המדינה באוקטובר 1987 הסתכמו ב־1,702 מליון ש"ח עליה ראלית של 3.6 אחוזים לעומת החודש המקביל אשתקד. בכל התקופה אפריל — אוקטובר 1987 הסתכמו ההכנסות ב־11.6 מליארד ש"ח עליה ראלית של 1.9 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

אוקטובר אופיין ברמה ראלית גבוהה יחסית של הכנסות הן באגף מס הכנסה, הן במסי יבוא, רמה המבטאת היקף פעילות כלכלית גבוה יחסית לחודשים המקבילים אשתקד וגורם עונתיות הנובע מהחגים.

הכנסות אגף מס הכנסה ומס רכוש באוקטובר 1987 הסתכמו ב־855 מליון ש"ח עליה ראלית של 3.8 אחוזים לעומת החודש המקביל אשתקד.

בתקופה אפריל-אוקטובר 1987 הסתכמו ההכנסות ב־6,119 מליון ש"ח והן גבוהות ב־1.2 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

העליה הראלית בהכנסות היא למרות הרפורמה במס ההכנסה אשר הורידה את שיעורי המס על יחידים וחברות ואף הפחיתה את מס המעסיקים.

הכנסות המדינה ממס קניה יבוא, מכס והיטל יבוא הסתכמו ב־254 מליון ש"ח עליה ראלית של 15.5 אחוזים לעומת החודש המקביל אשתקד ורמה ראלית גבוהה גם בהשוואה לחודשים הקודמים.

גורמי הגידול הראלי הם:

1. עונתיות, בחודש חגים היקף הצריכה של מוצרי בני קיימא הוא גדול יחסית.

2. עונתיות ברכב פרטי, מודל 1988.

3. רמה גבוהה של רכישת וידאו טייפים (שביתה)

הרמה הגבוהה של יבוא באוקטובר היא לאחר מספר חודשים של רמה מתונה ביבוא מוצרי הצריכה ואולם כאמור בחודש האחרון היו מספר גורמים יחודיים.

ההכנסות ממע"מ נטו הסתכמו החודש ב־406 מליון ש"ח. בכל התקופה אפריל-אוקטובר הגיעו ההכנסות ל־2,804 מליון ש"ח רמה הגבוהה ראלית ב־5.8 אחוזים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

רמת ההכנסות הגבוהה יחסית מוסברת רובה ככולה בגדול התצרוכת הפרטית השנה בהשואה לשנה שעברה.

הכנסות המדינה באוקטובר 1987 היו גבוהות יחסית בס־עיף היטל מכירת מט"ח (היקף יבוא יחסית גדול). היטל נסיעות חוץ (מספר נוסעים גדול ב־80,000 וגבוה בכ־35% מהחודש המקביל אשתקד — ההסבר כולל גם גורם עונתיות — חגים).

הבנה בין האוצר לסוכנות על סיוע המושבים

בישיבה שהתקיימה במשרד של הממונה על אגף התקציבים מר דוד ברעם ובהשתתפות מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן מאיר, מנכ"ל המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית יהודה דקל ומנכ"ל המחלקה לכספים של הסוכנות היהודית צבי ברק הושגה הבנה בין הממשלה לסוכנות היהודית בדבר הפעלת הסדר החובות למושבים.

ההסכם בעניין זה בין הצדדים ייחתם בימים הקרובים.

בישיבה זו דיווח ראש מינהלת ההסדר מר אברהם סנפטר על תחילת עבודתם של 8 צוותים אי־זוריים שהחלו בימים אלה לאסוף נתונים ולהביא מספר מירבי של מושבים אל ההסדר שיהיה בין הממשלה, הסוכנות היהודית והב־נקים בדבר פריסת חובות ומ־חיקתם.

הממונה על התקציבים במשרד האוצר מסר בתום הישיבה כי כבר ביום חמישי הקרוב תחל מינהלת ההסדר בביצוע הסדר פריסת החובות עם 10 מושבים העומדים בקריטריונים של עקרונות ההסדר. (עתי"ם למ"מ)

נגיד בנק ישראל:
בנק ישראל אינו שבע רצון לחלוטין מהריבית הגבוהה על האשראי השקלי

מאת סופרנו הכלכלי

הריבית על האשראי השקלי הבנקאי החופשי גבוהה, ודעתנו לא נוחה מכך, אך מצב זה הוא תוצאה של אשראים מכוונים ומכוסדים בהיקף נרחב המהווים כ־80% מכמות האשראי הכולל במשק, עליו הריבית נמוכה מאוד ולפעמים אף שלילית. מצב זה הוא תוצאה לא רצויה של משרבות הממשלה על פני שנים רבות בשווקי הכספים.

הקטנת משקל האשראים המ־מוסדים תאפשר הפחתת הפערים בין הריבית על האשראי הבנקאי השיקלי לבין הריבית על מצרף האשראי הכולל במשק, כך אמר נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו בדיון בועדת הכספים של הכנסת.

הנגיד הוסיף כי עידוד הצמיחה יתאפשר אם הממשלה תמשוך פחות על גיוס מקורות בשוק ההון ובכך תביא להפחתת הריבית על אשראים לטווח ארוך דבר שיגביר את ההשקעות במשק.

בתשובה לשאלות בהקשר להצעת השינויים של בנק ישראל במשטר הנזילות בבנקים אמר ד"ר דוד קליין, מנהל בכיר בבנק ישר־אל, והממונה על המחלקה המו־ניטרית, שהצעה זו נועדה להקטין תנודות של גרעונות ועודפים בנ־זילות של הבנקים על פני החודש ובכך למנוע תנודות בשערי הרי־בית.

כמו כן יש בהצעה החדשה למנוע הרחבות אשראי בלתי מבוקרות ע"י לקיחת הלוואה מו־ניטרית של הבנקים מבנק ישראל, במחיר נתון. ללא מגבלה כפי שהיה עד כה. זו גם הסיבה שה־ריבית על כניסת הבנקים לגרעונות, מעבר לניצול מכסת חלון האשר־אי, תואמת לריבית שהבנקים גו־בים על חריגה מאשראים. המער־כת החדשה בנויה בצורה גמישה כך שניהול עסקי תקין של הבנקים יאפשר להם לפעול ללא כניסה לגרעונות חריגים בגדילות.

המפקח על מטבע חוץ בבנק ישראל מר עודד חצרוני, סקר בפני חברי ועדת הכספים את התיקונים החדשים בחוקי הפיקוח על מטבע חוץ אשר נועדו לפשט ולהקל על פעילות הגורמים השונים במשק שעוסקים במטבע חוץ בתחומי היצוא, ההשקעות והיבוא.

עד ההגנה טולסטוי

(המשך בעמוד ב')

שטרם מולאו בפרטים כלשהם.

המקור של המיסמך מעורר לכן חשד כלפי מהימנותו, טען העד.

בהמשך החקירה הנגדית התי־יחס פרקליט המדינה יונה בלטמן לספר של טולסטוי "קורבנות יאלטה", אחד המקורות שהוא מביא בספרו, ספרו של ריכארד לסדור על הדיביזיה האוקראינית.

הספר הזה מוקדש על ידי המחבר לזאפן ס.ס. דיביזיות ששרתו בצבא הנאצי במלחמה נגד בריה"מ. המחבר כותב, כי הרקורד של הזאפן ס.ס. היה נקי יותר מזה של חיילי הברית המו־עצות. המקורות של לספר הם: "אנחנו לצערנו נמצאים במצב שהפשעים שהם ביצעו נשארו ללא תגובה".

שאל בקשר לכך התובע: האם הנך מקבל את המיסמך ומהימן לתיאור המעשים של הדיביזיה האוקראינית?

העד השיב כי לא ייחס חשיבות רבה לספר של לגדור. אבל הוסיף אותו לביבליוגרפיה משום שיש להביא את כל המקורות על נושא. אם מתעלמים ממקורות, אי אפשר לכתוב היסטוריה, טען.

להלן התייחס התובע לעבודו האקדמי של העד וציין, כי בעבו־דה על ספרו נאמר כי הוא בשלבים אחרונים של סיום דוקטורט על נושא "הפאנגנים בבריטניה העתי־קה".

העד אמר, כי הוא לא אחראי למה שנכתב על מעטפת הספר ולא נשאל על כך.

השופט לוין: האם לא מחית על כך שהציגו אותך באור לא נכון?

העד: לא ייחסתי לכך חשיבות מיוחדת. נרשמתי לכתיבת דוק־טורט על התרבות הקלטית הע־תיקה בבריטניה, אבל הפסקתי בשלבים המוקדמים של המחקר, משום שהממונה שלי לא הבין דבר בנושא. לא כתבתי בסופו של דבר את הדוקטורט הזה. לא ראיתי צורך למחות על הצורה בה הצגתי בעטיפה מפני שאינני סבור שיש הבדל גדול אם אני בתחילת או בסוף דוקטורט, העיקר שלא הגשתי דוקטורט. (עתי"ם)

ראפסנג'ני תוקף את האו"ם

ניקוסיה — יו"ר הפרלמנט האיראני והדובר המועצה העליונה לביטחון הגנה עלי אכבר האשמי ראפסנג'ני תקף את האו"ם על קבלת ההחלטות מסובבות והש־ ביות בסכסוך האיראני־עיראקי.

הוא אמר את הדברים כמה שעות לאחר ששליח סובייטי יצא מטהרן למוסקבה בסיום ביקור באזור בנסיון להביא להפסקת אש. (ע"ר ע"צ)

מבט כלכלי

ירדן מגרשת פועלים זרים עם גבור האבטלה במדינה

רבת עמון — שלטונות ירדן מודאגים נוכח העליה באבטלה במדינה והם החלו לנקוט בצעדים נגד פועלים זרים, השוהים בירדן ללא רשיונות עבודה, מרביתם אזרחים מצרים.

האבטלה בירדן קיבלה מימדים מדאיגים מאחר שמספר הגדל ההולך של צעירים שזכו להשכלה טובה נתקל בצמצום הסיכויים לקבל עבודה, בעקבות ההאטה בצמיחה הכלכלית במדינה ושפל של הפעילות הכלכלית במדינות המפרץ.

"הינכנו את הילדים שלנו להיות מהנדסים ורופאים כדי שיוכלו לספק את הצרכים של המדינות במפרץ וכדי שיקבלו משכורות גבוהות. עתה נסגרה חלקית הדלת בפניהם ונוצר לחץ על שוק העבודה הירדני", אמר מוחמד עבדול האדי, מי שעומד בראש מחלקת המחקר של משרד העבודה.

הוא ציין כי מקבל שכר ירדני תומך בחמישה אנשים בממוצע, שיעור התלות הגבוה ביותר בעולם כולו. במדינות מתפתחות היחס הוא 1:3 ובמערב 1:2.

שר העבודה חאלד אל־חאג' חסאן גילה כי 40 אלף אזרחים ירדניים, וביניהם 16 אלף נשים, מובטלים. שלושה רבעים מהמובטלים סיימו קולג'ים או זכו בתארים אוניברסיטאים.

פקידים אמרו כי שליש מבין 2.8 תושבי ירדן מקבלים את השכלתם במערכת החינוך הממלכתי ולמעלה ממחצית מהם מתחת לגיל 15.

לדעת אי־אלה פקידים מספר המובטלים הגיע ל־55,000 שהם עשרה אחוז מכוח העבודה. מאחר שגידול האוכלוסיה הוא בשיעור 3.9 אחוז, מצטרפים מדי שנה 30 עד 35 אלף עובדים לשוק העבודה. בשנה זו רק 25,000 מהם יימצאו משרות.

"אלה אינם איכרים חסרי קרקע ובורים" ציין דיפלומט מערבי. "הם אנשים מיומנים וקיימת הסכנה שייתארגנו ויגרמו לתסיסה חברתית, על אף העובדה שתופעה זו לא קיימת עתה" הוסיף ואמר.

הוא התנבא ששיעור האבטלה עלול להגיע ל־14 אחוז תוך שנתיים ואפילו יותר מזה, אם לא ייעשה דבר כדי לייצר משרות על־ידי עידוד המגזר הפרטי. הממשלה והכוחות המזויינים כבר מעסיקים כמחצית מכוח העבודה, הוסיף ואמר.

שר העבודה הירדני אמר כי לפחות 80 אלף אזרחים זרים, וביניהם 70 אלף מצרים ו־10 אלפים סורים עובדים באורח בלתי־חוקי בירדן והם צפויים לגירוש. עוד גילה כי 4,000 עובדים זרים גורשו מן המדינה מאז ה־22 ביולי עד אמצע אוקטובר.

פועלים מצרים הציפו את שגרירותם בתלונות, אמר השגריר איהאב ואהבה לכתב רויטר. "קיבלנו תלונות רבות של אנשים שאמרו כי לא איפשרו להם לשהות במדינה כדי לקבל את השכר המגיע להם. אחרים אמרו כי ראו כיצד דוחפים את ידידיהם למשאיות ומגרשים אותם".

מפקד המשטרה אמר כי בעקבות האבטלה גדל אחוז הפשיעה. "הבחנו בעלייה בפשיעה בחודשים האחרונים. הדבר נבע מהימצאם במדינה של אנשים רבים מדי ללא עבודה, במיוחד מהגרים. אנו סבורים שאלה השודדים כאן, ללא רשיונות עבודה, ללא עבודה וללא כסף מהווים סיכון בטחוני חמור".

הבנק המרכזי של ירדן פירסם נתונים לפיהם שלחו אזרחים זרים העובדים בירדן לארצותיהם למעלה מ־250 מיליון דולר בשנה שעברה. לעומת 1.2 מיליארד דולר הנשלחים לירדן על־ידי אזרחי המדינה העובדים בחו"ל.

אצל המצרים המבקשים עבודה מקובל לחצות את ים סוף בהעברה מנואייבה לעקבה ואם אין הם מוצאים עבודה בירדן, הם עשויים להמשיך בדרכם לעירק ולמדינות המפרץ.

בית המשפט הורה לספק רהיטים לחלק מהקונים שרכשו מ"דניש"

בית המשפט המחוזי בתל־אביב דן אתמול בעשרות בקשות של נושי "דניש" שרכשו רהיטים אך לא הספיקו לקבלם, ומצא פתרון לגבי חלק מהם.

השופט ישי לויט הורה למפרק הזמני של "דניש" למסור את הר־היטים לכל אותם הקונים שמסי־בות אישיות, לא נטלו באופן פיסי את הרהיטים ממחסני "דניש" למרות שהוזמנו לבוא ולקחתם.

המפרק, עו"ד י. דרוקר אמר, כי ישנם עוד שני סוגים של קונים: קונים שהרהיטים שהוזמנו על ידם נמצאים במחסני "דניש" וניתן לזהותם, וקונים שהסחורה שרכ־שו, אינה נמצאת במחסני "דניש" מסיבות רבות. במקרה האחרון נראה לו, שהבעלות על הרהיטים אינה בבעלות "דניש", ולפיכך — היא אינה יכולה למסור מה שאין לה.

השופט לויט קבע בהחלטתו, שכל הקונים רכשו רהיטים לפי הסכם מכירה שניסוחו זהה, ומב־חינה זו יש ביניהם מכנה משותף. אין זה אומר שמצבם של כל הקונים שווה, משום שלא לגבי כולם מדובר ברהיטים שנמצאים במחסני "דניש". לגבי חלק מה־קונים, נמצאים הרהיטים במכס ויש לשלם מכס ודמי אכסון כדי לשחררם. לגבי חלק, הסחורה הגיע לארץ, אך כדי לשחררה יש צורך לשלם לבנק המחזיק בשטר מטען, או שיש לשלם לשולח תמורת שיחרור שטר המטען.

עוד הבחין השופט בין אלה ששלמו את מלוא הסכום תמורת הרהיטים לבין אלה ששלמו את חלקו.

השופט קבע, לגבי כל אותם הרהיטים שנמצאים במכס ויש לשלם כדי לשחררם, ש"ברור מאליו שהמפרק אינו חייב להש־תמש בכספי הפירוק, כדי לקיים את החוזים עם קוני הרהיטים". המפרק יכול להגיש בקשה להש־תחרר מחוזים מכבידים אלה או להילופין, לבדוק עם הקונים, כמה עליהם להוסיף למה שכבר שלמו, כדי לשחרר את הרהיטים מהנמל. פתרון זה אינו יכול לחול על אלה. שהרהיטים שהזמינו — נמצאים עדיין בחו"ל, קבע.

כל הקונים שיש למסור להם את הרהיטים, חייבים להשתתף בהוצאות הפירוק בסכום מסויים שייקבע בנפרד, לאחר שהמפרק יגיש לביהמ"ש דו"ח על הטרחה וההוצאות הכרוכות באיתור ובאספקת הרהיטים לכל קונה, אמר השופט לויט. אם ישנה חובה לשלם מע"מ עבור או כתוצאה משיחרור הסחורות לקונים או במסירתן להם, גם זה — יחול על הקונים, אף אם בעת שרכשו את הרהיטים. נכלל המע"מ במחיר ששלמו. אילו אושרה הוצאה זו מקופת הפירוק, היה בכך העדפת נושה, נימק השופט החלטתו זו.

עוד במהלך הדיון העלתה בפני ביהמ"ש בקשה של בעל הקרקע, שטען, כי אינו מקבל דמי שכירות מאז שהתמנו המפרקים. הוא אמר, כי הם אינם משלמים לו את שכר הדירה של חנות "דניש" ו"דניש פלוס". השופט הורה למפרק לשלם את שכר הדירה מן התקופה שמתה. (עתי"ם)

תזורז השלמת תחנת־הכוח באשקלון

מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי פנה אל חברי ההנהלה וביקש לתת עדיפות עליונה להשל־מת תחנת הכוח בדרומה של אשקלון, אשר הפעלתה מתוכננת לאוגוסט 1989, ואת לשבה הפעלה התחלה בצריכת החשמל.

בפנייתו של המנכ"ל אל הבכ־כירים בחברה צויין, כי בשנה האחרונה גוברת הדאגה בהנהלת חברת החשמל, בעקבות עליית הצריכה בארץ, וקיים חשש לקר־את השנתיים הבאות שנכנסו בבני מחסור באנרגיה. לפיכך פנה מר חופי לכל אגפי החברה, לעשות מאמץ עליון בשיתוף פעולה בע־בודות הקמת התחנה החדשה.

הודעות

הודעה
לפי סעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה1965
תיק עזבונות 505/87

[illegible]

בית משפט השלום ירושלים
הודעה לפי סעיף 149 לחוק הירושה תשכ"ה 1965

[illegible]

כלכלת חוץ

הממשלה הסורית החדשה חייבת לעשות מאמצים לשיפור החקלאות והתעשיה

דמשק, הממשלה הסורית החדשה "שהוקמה בנסיבות בלתי רגילות וקריטיות, חייבת לעשות מאמץ עליון כדי לשפר את כלכ־לתנו הלאומית ועליה לפעול במ־יוחד במישורים החקלאי והתע־שייתי" כתב היום העתון "אל־תאורה" בטאון מפלגת הבעת השלטת בסוריה.

יצויין כי 4 שרים מהקבינט הקודם, שהואשמו ב"אדישות" במילוי תפקידיהם הודחו במהלך מסע הבראת המשק, שנפתח בת־חילת השנה על ידי ראש הממשלה הקודם עבד אל ראוף אל קאסם.

הממשלה החדשה בראשות מחמוד אל זועבי מורכבת מ־36 חברים. משקיפים מציינים שבין חברי הממשלה החדשה 14 שר־עסקו בבעיות כלכליות, מה שמצביע על החשיבות שמייחס הנשיא חאפז אל אסד לבעיות אלה לאור העובדה שסוריה שרויה מזה כמה שנים במשבר כלכלי.

ראש הממשלה החדש הוא מהנדס אגרונום, מי שעמד בראש החברה הסורית לקידום אדמות אגן הפרת, לפני שנתמנה לתפקיד יו"ר בית הנבחרים ב־1981.

כמחצית מבין התפקידים הכ־לכליים בממשלה החדשה נמסרו לאנשים חדשים, שזכו לשם טוב לאור ידיעותיהם או הניהול התקין של משרדי ממשלה שאותם ניהלו בעבר.

שר האוצר חאלד אל מהיינו פרופ' לכלכלה וגם שר הנפט מטאניוס חביב הוא פרופסור.

הממשלה החדשה, כמו קוד־מותה, היא קואליציה של אנשי מפלגת הבעת ואנשי מפלגות סו־ציאליסטיות. בממשלה 24 חברי מפלגת הבעת, שני קומוניסטים, שני חברים באיחוד הסוציאליסטי, שני סוציאליסטים ערבים ו־4 בלתי תלויים.

3 סגני ראש ממשלה וביניהם שר ההגנה מוסטפה טלאס, שמרו על משרותיהם ו־11 שרים אחרים מתוך החדש בממשלה החדשה, וביניהם שר החוץ פארוק אל שא־רה.(ע"צ רויטר עתי"ם)

אזרח בריטי הפסיד 1.7 מיליון דולר בהתמוטטות שערי המניות

לונדון — חברת השקעות בריטית גדולה הודיעה על פתיחת חקירה, כדי לברר כיצד איפשרה למתמחה בחברה לראיית חשבונות לצבור חובות של למעלה ממיליון ליש"ט (1.7 מיליון דולר) במהלך התמוטטות שערי המניות בחודש שעבר.

דובר של "קאונטי נאטוסט קפיטל מרקט" אמר לכתב רויטר כי במהלך החקירה יעשה מאמץ לגלות אם חרגו מתקנות החברה כאשר איפשרו לאניל גופטה, בן 23, לקבל אשראי בלתי רגיל, על אף העובדה שהכנסותיו הן קטנות.

גופטה מרוויח 6,400 לירות שטרלינג (10,900 דולר) וחי יחד עם הוריו בבית שבמערב לונדון. הוא הפסיד סכום עצום זה ב־20 באוקטובר, כאשר שערי המניות התמוטטו בבורסות העולם. (רויטר עתי"ם)

הכנסות הנפט של מדינות אופ"ק ירדו אשתקד ב־50 אחוז

פאריס — הכנסות הנפט של מדינות אופ"ק ירדו למעשה ב־50 אחוז בין 1985 ו־1986 וירדו אשתקד ל־77 מיליארד דולר, לעומת 232 מיליארד בשנה הקודמת, בשל התמוטטות מחירי הנפט — מתברר מהמיספרים האחרונים של אופ"ק שפורסמו על־ידי סוכנות הידיעות של ארגון זה.

ייצוא הנפט העולמי של 13 המדינות החברות בארגון עלה ב־20.8 אחוז, והגיע מ־11 מיליון חביות ליום ל־13 מיליון חביות ליום.

המדינות שהכנסותיהן ירדו במידה רבה ביותר הן אלג'יריה (מינוס 59 אחוז), לוב 55 אחוז, קטאר 56, איחוד האמירויות הערביות 56, גאבון 49, איראן 49, אקוודור 48.9 וניגריה 48.9.

סעודיה, שהגדילה את יצוא הנפט שלה ב־66 אחוז, סובלת מירידה בהכנסותיה ב־15.5 אחוז בלבד.

12 שרים פוטרו מממשלת פולין לקראת משאל־עם בנושאי כלכלה

וארשה — שנים־עשר שרים פוטרו ו־16 מחלקות ממשלה צומצמו לשמונה, בשידוד המערכות הגדול ביותר שנעשה בכ־ממשלת פולין מאז מלחמת העולם השניה, במגמה להחיש הרפורמות למגזרים כלכליים ולצמצם את כוחו של הפיקוח המרכזי.

שינויים אלה, שאושרו על ידי הפרלמנט הפולני — הסיים — הם חלק מתוכנית שמטרתה להסיר רבים מנהלי הפיקוח שהנוקף את המשק הפולני ולהעניק יותר ליברליזציה ליוזמות כלכליות, תוך הדגשה על ניהול עצמי, יוזמה ויעילות הייצור.

לבד מחילופי הגברי בממשלה, גם אישרו צירי הפרלמנט נהלים לעריכת משאל־עם, אשר בו יוכל העם הפולני להביע את תמיכתו ברפורמות הכלכליות מרחיקות הלכת המוצעות על ידי הממשלה.

במשאל העם, שייערך ב־29 בנובמבר, יישאלו הפולנים האם יסכימו לשלוש שנים של צנע כלכלי, למען שגשוג כלכלי לטווח ארוך אחר מכן, תוך הנהגת ליברליזציה פוליטית מסויימת. (ע"ר)

צפוי יבוא דגנים של 210 מיליון טונות בבריה"מ

מוסקבה, יש לצפות השנה ליבול דגנים שיגלה של 210 מיליון טונות — על כך הודיע מנהיג בריה"מ מיכאל גורבצ'וב.

יצויין כי מספר זה נמוך בהרבה מהתחזיות הכלולות בתכנית לשנת 1987. שבה מופיעה מטרה של 232 מיליון טונות.

מכירה
(אוירבך)
מעילים, מעילי גשם, ז'קטים וחולצות וכדו' וגם כמות מצר מצמת של מעילים לילדים
היום משעה 6.00 באבן האזל 11 למסה ים

חברת ר"ר סי ספורט קלאב (ג.ב.) בע"מ
ח.פ. 51-101906
הודעה על שינוי מטרות החברה
[illegible]

מבצע
השכרת רכב
נץ הראל
החל מ־155$ לשבוע
מחירים ללא תחרות
רח' פינס 9 ירושלים
טל. 02-384261
מבצע

חנות המפעל

יצרני:
חליפות גברים
בד מצוה, בלייזרים
סוויד, מכנסיים
חליפות ארוכות
קפוטות, פראקים
מעילי גשם
לגברים ונוער
המכירה: בימים א'-ה'
15.00-8.00 –
ו' - 08.00-11.00
ת"א, רח' גרוזנברג 20
קומה ב' טל 03-656971
מקי מחשש שעטנז
מכבדים כרטיסי אשראי
מבחר בדים חדשים לחרף
OSTEX & OPUSIK

לוח המודיע

מוסדות "היכל אסתר"
ע"ש האשה הצדקת והחסידה מרת "אסתר מזרחי" ע"ה
בעיה"ק ירושלים תובב"א
HEICHAL ESTHER INSTITUTIONS
IN THE NAME OF THE STORK AND THE RIHTEONS
. WOMEN MRS. "ESTHER MIZRECI" O.B.M.
מודיעים בזה לכל קהל מחזיקי הדת על שירותי מצוה ללא כל תמורה
יש לפנות לגב' שמחה התו' טלפון: 02-247192
בימים א, ב, ג, בין השעות 17.00-19.00 ת.ד. 6828 ירושלים 91067
תרומות תתקבלנה בעין יפה

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ ברחוב 3 החדרית 3 + הול משופצת, מאבן, במ"ג בזכרון יעקב קרוב למטרסדורף. 3 החדרים משופצת 55,000; בשנהדריה המורחבת 4, מפוארת 86,000 (02)287174 (02)287886

★ בגוש 80 בנין בנוי 1200 כטר בבהיר בציאה "דוד נוף" (02)384421

ביקוש דירות

★ דרושה דירה בגאולה לקניה או בשכ"ת. צריך קוכת קרקע (02)867276

מטפלות

★ בתנוקיה התפנה מקום. תנוקיה — הסידור האידיאלי לתינוקות במחיר כינכלי (03)1706722

אבידות

★ נמצא תיק ג'יבס בונד (מסודר) בירושלים בצפני לקבל ע"פ סימנים (02)289852

★ אבדה שרשרת זהב בסביבות גאולה, שטראוס קבר־רחל המוצא יתקשר (02)381559

בני־ברק

למכירה

★ 4 באבטליק, גדולה בכיוהה, ק"א + בטבח מטופח "אינטרסט־תל" 706117

להשכרה

★ 3 בגאולה, מרוהטת ק"ב משופצת לחצי שנה — 3,400 ק"ד לשנה (תשלום מראש)—320; למשרד ק"ב 2 — 300; דירת חדר (10 הודשים) —150; המפתחות: "התווך" כלבי ישראל 6 10.00 — 12.00

מכירות וקניות

★ הערב בין 7.30 — 10.00 בסורוצקין 47 מיטב הזברת אנגליה ואיטליה. בגדי קטיפה לילדים וילדות שמלות לאירועים כיוחדים בגדי ומעילי תינוקות

קורסים

★ סריגה לנשים! יסודי סריגה למתחילות ולמתקדמות. (02)824172 ההרשמה מסתיימת 8.11.87

כלי מטה

★ פוך פולני "מקור השמיכה" קליין רבינא 3. (03)176896 אחה"צ וערב

מכירה מאנגליה
בגדי חורף לילדים
בטיב משובח ביותר
היום מ־8.30 עד 10.00 בערב חזון איש 7 בני ברק, ק"ב

מכירה
של מלאי חדיש
ואופנתי עילית
יצרני ארה"ב
ואירופה
המכירה היום יום ד'
בין 9 — 9 בערב
רח' מצודה 9 בני ברק

בלוס־אנג'לס
דרושה בחורה
לטיפול בילד
המורה איש מלא
לפרטים לפנות לטל.
[illegible]
בין דשעה 7—9
לפנה"צ

מכירה מאנגליה
[illegible]

פניני ניימן
הכי זול והכי יפה
שרות לבית הלקוח
אמרי ברוך 5 זיו נ"ץ ב"ב
טל. 762877

למכירה דירה
לכניסה מידית באשדוד
[illegible]
לפרטים: דרשה: 531890

לוח היום

בס"ד יום ד' פ' וירא
י"ב מרחשון תשמ"ח
הדף היומי בבלי: ב"ב קע"ב
ירושלמי: בבא קמא ג
משנה יומית: כלאים ד', ז־ח
הלכה יומית: או"ח סב. ב־ד

קריאת שמע	7.53
תפילת השחר	9.02
שקיעת החמה	4.51
מחר:	
עלות השחר	4.25
הנץ החמה	5.55

קול הדף

[illegible]

הודעות בתי כנסת

[illegible]

הודעות בתי חולים

[illegible]

המודיע
עתון יומי — ירושלים
המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל
העורך הראשון: ר' י' ל' לוין ז"ל
•
איזור התעשיה מקור ברוך
רח' יהודה המכבי 5
8-539255 • ת"ד 1306
•
דפוס "הד", בע"מ
•
[illegible]
•
סניף ת"א: אלנבי 132, ת"ד 1869
טלפון 624353
בשעות הערב: טלפון 614950
•
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן
•
סוכנות בארצות־הברית:
R. LICHTENSHTEIN
124 Ave. I
Brooklyn, N.Y. 11230
U.S.A.

המודיע — עמ' ה'
יום ד' י"ב מרחשון תשמ"ח

יושב ראש וועדת הכספים פועל להקדמת הסיוע למושבים במצוקה

שר האוצר מתנגד להעניק ערבות מדינה

מאת סופרנו הכלכלי

יו"ר וועדת הכספים ח"כ הרב אברהם שפירא פועל להקדמת הסיוע למושבים החקלאיים שבמצוקה. שפירא שוחח בימים האחרונים בנושא זה עם מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ועם שר האוצר משה נסים.

בישיבתה של הוועדה אתמול מסר הרב אברהם שפירא, כי ההרשם שפרס נוטה להעניק ערבות מדינה בסך של 350־300 מיליון ש"ח לישובים החקלאיים בקו העימות.

האוצר מתנגד להענקת ערבות המדינה מאחר וחושש שהמושבים לא יחזירו את חובם והנטל יפול בסופו של דבר על המדינה וכן בשל חשש שגם גופים אחרים יתבעו ערבות מדינה. לפיכך מתעכבת לפי שעה העברת הסיוע למושבים שבמצוקה. ההערכה היא שרוב החברים בוועדת הכספים יתנגדו למתן ערבות מדינה לישובים החקלאיים.

ח"כ הרב א. שפירא אמר, כי גם אם האוצר יסכים להעניק ערבות מדינה הרי שהדבר לא יהיה פשוט מאחר וועדת הכספים אינה חותמת גומי ובעבר קרו מקרים שהוועדה לא אישרה את הצעות הממשלה, כמו למשל, ההצעה להטיל אגרת חינוך.

שר האוצר משה נסים אמר אתמול לנציגי ההתיישבות החקלאית, כי משרדו העמיד בראש סולם העדיפויות וההתחייבויות את יישום הסכם התק"ם והסדר המושבים, וכי המשרד יעשה את כל המאמצים הנדרשים לפתרון הבעיה הכבדה.

הוא הדגיש, כי ההתיישבות היא בעיה לאומית־חברתית מדרגה ראשונה והיא מצריכה פתרון מיידי ללא דיחויים וממשלת ישראל כולה תמלא את חלקה בהסכמים ואף מעבר לכך. קיימים קשיים שאינם תלויים באוצר והאוצר מצידו יפעיל השפעתו כדי להתגבר עליהם.

נסים אמר, כי הצטער לראות את הלחצים המופנים לממשלה שרק מעכבים ומכבידים על דרך היישום.

הוא הדגיש, כי אינו יכול להסכים לדרישות התק"ם העלולים לשבש את מסגרת התקציב. המדינה הראשון התקציבי, "לא אתן את ידי לערבות מדינה" — אמר נסים.

בעניין תחזר ואשראי מרוכז שהעלו החקלאים אמר השר, כי בדו"ח וועדת רביד היה תנאי שלא יהיה אשראי מרוכז אך יחד עם זאת במשרד בודקים כיצד ניתן להקל על הבעיות שהם תיארו.

עשרה רימוני יד צהליי"ם נתגלו אתמול בירושלים

ארגז בקבוקי תבערה נתגלה ביפו

10 רימוני יד צהליים נתגלו אתמול, בסמוך לשעה 9 בבוקר, ליד גן סאקר בירושלים. הרימונים היו ארוזים בקופסאות קרטון והונחו בסמוך לחומת אבן בתחום הגן.

כוחות משטרה שהגיעו למקום חסמו את כביש שדרות בן צבי בסמוך לגן סאקר ופינו את כל האיזור מעוברי אורח ומעשרות כלי רכב שנעו בכביש. חבלני המשטרה בדקו את הרימונים שהיו בתוך הארוזות ולאחר שנוכחו לדעת, כי אינם ממולכדים, פתחו את האיזור לתנועה.

ארגז ובו 19 בקבוקי תבערה התגלה אתמול בבוקר ברחוב אילת 52 ביפו, באיזור בו מרוכזים בתי מלאכה רבים.

המשטרה פתחה בחקירה. נבדק החשד, כי בקבוקי התבערה נועדו לצורך פיגוע חבלני.

הפרות סדר בעזה

הפרות סדר קלות היו אתמול בעזה. בסמוך לשעה 8 בבוקר השליכו נערים אבנים על רכב ישראלי מנועי הקלים ברצועה שעבר באיזור מחנות הפליטים שליד עזה. השמשה הקדמית של האוטובוס נופצה. איש לא נפגע. שני נערים בני 16 נעצרו לחקירה.

בעיר עזה עצמה ובמחנות הפליטים לידה הבעירו תלמידים צמיגים ברחובות ובמרכז עזה, ברחובות עומר אלמוכתר ואל ואחדה ניפצו המפגינים את שמשותיהן של 3 מכוניות ישראליות שעברו שם. איש מהנוסעים לא נפגע.

סוחר צמיגים עזתי נפל קורבן להפרות הסדר שנערכו לאחרונה בעיר. זאת כאשר גילה שביום ב' בלילה נלקחה ממחסנו כמות גדולה של צמיגים חדשים ואלה הובערו על ידי מפגינים, ככל הנראה, ברחובות העיר. (עתי"ם).

פורצים גנבו ספר תורה וחיללו ארון קודש באור עקיבא

ספר תורה וארגז מצופה זהב נגנבו מארון הקודש בבית הכנסת "בני עקיבא" באור עקיבא אור ליום שלישי.

הפורצים ניסרו את אחד מסורגי החלון, נכנסו לבית הכנסת ופרצו את ארון הקודש.

הערך הכספי של הגניבה נאמד ב־60,000 דולר.

משטרת חדרה פתחה בחקירה. (עתי"ם).

קורפו: שיטת הקצאה למוניות תהיה על בסיס כלכלי

משרד התחבורה עתיד להעביר את כל שיטת ההקצאות למוניות לשיטה על בסיס כלכלי: חלוקת מספרים על פי כדאיות כלכלית. זאת אמר השר חיים קורפו בכנס נהגי מוניות ראשון מסוגו אשר התקיים בירושלים.

השר קורפו הוסיף, כי הוא רואה בהתפתחות התחבורה הציבורית תפקיד חיוני לענף המוניות. "במצב תחבורתי כפי שאנו נמצאים כיום לא תהיה ברירה אלא לפתוח את הרכב, המוניות והתחבורה הציבורית. המוניות לצד התחבורה הציבורית יובילו את הבאים אל הרכבת ויהוו גורם מרכזי ומתערך בתחבורה העירונית".

השר ציין עוד כי בעליית המחירים האחרונה בתחבורה הציבורית הקפיד משרדו, כי עליית תעריפי המוניות תהיה גדולה מהמודד "ועשינו זאת כשאינטרס הענף עמד לנגד עינינו". כן הודיע השר קורפו כי הוא נענה לבקשת נהגי המוניות לאשר יבוא אישי למוניות והנהגים יוכלו לייבא מוניות ביבוא אישי לצורך עבודתם.

בכנס השתתפו כ־500 נהגי מוניות יהודים וערבים ולצד השר קורפו השתתפו גם מנכ"ל משרד התחבורה, המפקח הארצי על התעבורה, מנהל אגף הרישוי ויו"ר ארגון בעלי המוניות בירושלים יואב נעימי. (עש"ח־ילמ"ם).

רימון יד על רכב צבאי בשומרון

רימון נזרק אמש לעבר רכב צבאי ליד הכפר מובס בצפון השומרון. הרימון התפוצץ, אך לא נגרם נזק.

כוחות הבטחון פתחו בסריקות לאיתור זורק הרימון (עתי"ם).

מרפאות החוץ בקופת חולים יסגרו היום ומחר

הרופאים: 30,000 ממתינים לניתוחים, 50 אחוז מהם מתים עד לניתוח ★ משבוע הבא יעבדו הרופאים 3 ימים בשבוע

מרפאות החוץ בבתי החולים של קופת חולים היו סגורות אתמול. מרפאות החוץ יהיו סגורות גם מחר ומחרתיים.

ביום חמישי יתכנסו הרופאים לישיבה מיוחדת כדי לדון בהמשך צעדיהם. הרופאים הודיעו, כי יחריפו את השביתה והחל מהשבוע הבא יעברו לעבוד 3 ימים בשבוע, עד לסגירתם של כל בתי החולים של קופת חולים.

יו"ר ועד הרופאים ד"ר אליאס וילקובסקי אמר, כי הנהלת קופת חולים חייבת להבין עד כמה דחוף וחמור מצב בתי החולים המחייב הפעלת חדרי ניתוח גם בשעות אחר הצהריים בגלל התורים שהצטברו בעקבות העיצומים.

אתמול עבדו במתכונת שבת, בתי החולים "העמק" בעפולה ו"מאיר" בכפר סבא. היום יעבדו במתכונת שבת בית חולים "סורוקה" בבאר שבע ובית חולים "שלוותה" במגדיאל.

היום בשעות 6־4 אחר הצהריים יקיים צוות מתוגבר של רופאים "קו פתוח" ממלון "רמדה" בתל אביב. הרופאים יענו בעשרה קווים לפניות הציבור על כל הקשור בעיצומים של הרופאים.

הרופאים דחו את פניית הנהלת קופת חולים לדחות את העיצומים ולתת למזכ"ל ההסתדרות פסק זמן כדי לטפל בבעיה. "נתנו פסק זמן של ארבע שנים, חייבים לדחות על החותה היום", אמרו.

לדברי הרופאים, כל הויכוחים אודות מספר המבוטחים הממתינים לניתוחים רק מרחיקים את הפתרון לבעיה. לדבריהם, מנתונים שאספו באמצעות מנהלי המחלקות מתברר, כי 30,000 חולים ממתינים לניתוחים, כאשר 50 אחוז מהם מתים עד לניתוח, במיוחד אלה הזקוקים לניתוחים קרדיולוגים.

הרופאים יצאו נגד אדישותם של המבוטחים עצמם. "אנשים משלמים עבור ביטוח בקופת חולים עשרות שנים, וכאשר הם נאלצים לעבור ניתוח הם ממתינים תקופה ארוכה ומתרישים", אמר ד"ר וילקובסקי. לדבריו ממתינים מאות ילדים לצנתורי לב כשנה בבית חולים "בילינסון" בפתח תקוה. (עתי"ם).

הערב כינוס חרום של תושבי רמות לבניית מקוה

תושבי השכונות החרדיות, בשכונת רמות בירושלים, מקיימים הערב בשעה תשע, כנס חרום מיוחד בבית־הכנסים אוהל יוסף שברמות פולין בראשות רבני השכונה בכדי למחות על המחסור החמור במקוואות בשכונה המונה אלפי משפחות.

את הכנס מארגן ועד פעילים המורכב מכל נציגי השכונות לצרכיהם והוגיהם הקובלים על העדר מקוה ראויה לשמה בשכונות כה גדולה. בכנס ימסר דו"ח ע"י עסקנים, יקבעו מסקנות והחלטות ויבחר ועד נרחב של עסקנים ואישי ציבור.

אשה נפטרה ושניה במצב קשה מהרעלת דגים משומרים מעושנים

אישה בת 60, תושבת ירושלים, נפטרה בראשית השבוע ובת משפחתה בת 40 מאושפזת במצב קשה בבית חולים "הדסה" בירושלים לאחר שנפגעו מהחיידק הבוטוליזם המצוי בדגים משומרים שהובאו על ידי בן משפחה בהמודה מארצות הברית. משרד הבריאות הודיע על המקרה לשלטונות הבריאות של ארה"ב.

ד"ר צלמה אבני, ראש שרותי בריאות הציבור במשרד הבריאות, מסרה כי מדובר בחיידק נדיר, שנמצא בדגים שאינם משומרים כראוי. ד"ר אבני ציינה, כי בשנת 1971 נתגלה מקרה דומה בישראל. היא ממליצה שלא להביא דגים משומרים מחו"ל.

האישה שנפטרה הגיעה במוצאי שבת במצב קשה לבית החולים "שערי צדק" בירושלים ונפטרה כעבור כמה שעות, מבלי שהרופאים הצליחו לזהות את סיבת המוות.

יומים לאחר מכן אושפזה קרובת משפחה בת 40 במצב קשה בבית חולים "הדסה" בירושלים.

בני המשפחה סיפרו, כי טעמה מהדג המעושן הקרוי הדג הלבן, הדג הובא בשימורים מברוקלין על ידי קרוב משפחה.

המקרה עורר את חשדם של הרופאים ולאחר התייעצות בין ד"ר אלכס לבנטל, הרופא המחוזי בירושלים, והווטרינר ד"ר יגאל חסיס, התעורר חשד, כי מדובר בחיידק הבוטוליזם המצוי בדרך כלל בדגים ובבשר ופוגע במערכת העצבים המרכזית וגורם לשיתוק המערכת האחראית על הנשימה.

בעקבות תצפית קלינית אחר החולה ולפי הסימנים הקליניים החליטו הרופאים כי מדובר בחיידק הבוטוליזם, דגימות נלקחו מהחולה ונשלחו לבדיקה. (עתי"ם).

תרופה הדביקה טיסה מהולנד

אשה חולה אפילפסיה (מחלת הנפילה) אשר טסה בחברת התעופה ההולנדית ק.ל.מ. מאמסטרדם לתל אביב גילתה במצוקה של המיכה, כי השאירה בנמל התעופה סכיפהול בהולנד את התרופה לה היא נזקקת שלוש פעמים ביום.

עם הגילוי באויר, נזעק הטייס והעביר על כך שדר למרכז הרפואי של החברה באמסטרדם, אשר דיווח כדין למנכ"ל ק.ל.מ. בישראל. כאשר התקבל השדר בתל־אביב, עשו אנשי ק.ל.מ. לאיתור תרופה מקבילה ותואמת בישראל. הצליחו למצאה ולהביאה לנתב"ג עם נחיתת המטוס — בדיוק לזמן בו נזקקה הנוסעת לתרופה.

עליה לציון כ"ק האדמו"ר מטשורטקוב זצוק"ל

בש"ק פ' וירא, ט"ו במרחשון, הוא יום ההילולא של כ"ק האדמו"ר רבי שלמה מטשורטקוב זצוק"ל. עליה לציונו בבית־העלמין בנחלת יצחק, תל־אביב, תיערך ביום חמישי, י"ג מרחשון. נפגשים בשעה 3 אחה"צ ליד שער בית־העלמין.

שני בקבוקי תבערה נזרקו על אוטובוס "אגד" בירושלים

שני בקבוקי תבערה נזרקו ביום ב' סמוך לחצות על אוטובוס של "אגד" שנסע ברחובה הראשי של שכונת שועפט בצפון ירושלים. אחד הבקבוקים התפוצץ, אך לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק.

שני נהגים נפצעו אמש קשה בתאונה בצומת בית עובד

שני נהגים נפצעו קשה בתאונת דרכים שארעה אמש בצומת בית עובד.

התאונה ארעה כאשר מכונית, שבאה מכיוון נס ציונה, סטתה מהכביש וירדה לשוליים. הנהג, שביקש להחזיר את הרכב לכביש, התהפך בעשותו זאת ופגע בשני כלי רכב, שהגיעו מכיוון בית עובד.

כתוצאה מכך נלכדו שני נהגים בכלי רכבם והיה צורך בעזרת ציוד של מכבי האש כדי לחלצם מהמכוניות בהן נלכדו. שני הנהגים הועברו לביה"ח קפלן על ידי אמבולנסי מד"א. המשטרה פתחה בחקירה.

וועדת הכספים דחתה הדיון בנושא ביטוח רכב

ארגוני העצמאים ליו"ר וועדת הכספים לחכות לדו"ח ששינסקי

מאת סופרנו הכלכלי

וועדת הכספים של הכנסת דחתה אתמול ההכרעה בהצעת האוצר לקבוע תקנה קבועה של הסדר הביטוח, שהופעל בשנה האחרונה כהסדר זמני.

נושא ביטוח הרכב נידון ללא הממונה על ההגבלים העיסקיים שיוכל להעיד על החשדות שמא פעלו חברות הביטוח תוך תיאום ביניהם והפרת כללי התחרות החופשית ביניהם.

לשכת ארגוני העצמאים פנתה ליו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא, להקפיא את הדיון בהצעה לתיקון 76 לפק' מס הכנסה, עד לסיום עבודת ועדת ששינסקי, המגבשת עתה את מסקנותיה.

ארגוני העצמאים אומרים בפנייתם ליו"ר ועדת הכספים כי ועדת ששינסקי דנה ובוחנת נושאים שונים הכלולים בתיקון 76, הן מהבחינה המינהלית הכוללת — פישוט הליכי גביית המס והן מהבחינה הספציפית כגון ביטול זכויות סוציאליות לקרובי בעלי שליטה.

לשכת ארגוני העצמאים מציינת בפנייתה, כי מעבר לכך תיקון 76 כולל בתוכו שורה שלמה של הכבדות חדשות ותוספות על כלל ציבור משלמי המס והוראות שיכבידו דווקא על ציבור משלמי מס אמת הכלולים במערכת.

הושעתה חקירת פרשת נאפסו

מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס הורה לראש צוות החקירה החוקר את החשדות של עדות שקר של אנשי השב"כ המעורבים בפרשת נאפסו תת־ניצב זכריה בנאי, להפסיק את עבודתו לעת־עתה.

מפכ"ל המשטרה הורה זאת בעקבות בקשה שהיפנה אליו היועץ המשפטי לממשלה, להשעות את החקירה, זאת עד שהיועץ המשפטי לממשלה יגבש את דרכי פעולתו לאור מסקנות ועדת לנדוי. (עתי"ם).

נבדקת הצעה חדשה לחיסול הסכסוך ברשות השידור

יועץ שר החינוך והתרבות לענייני שידור, מר ישראל כהן, מסר כי באוצר נבדקת הצעה חדשה לישוב הסכסוך ברשות השידור.

אותר מקור זיהום המים שהיה באופקים

אותר מקור החיידק הקולי, במי השתיה של העיירה אופקים בצינור של מוביל המים הארצי.

— כך הודיעו מלשכת הבריאות המחוזית לראש מועצת אופקים יחיאל בנמוב.

הוארך מעצרם של שני מסתננים ממצריים

שופט שלום בבאר־שבע ציווה להאריך את מעצרם של שני אזרחים מצריים, שחצו את הגבול ונכנסו לישראל שלא כחוק.

נציג המשטרה ביקש בבית המשפט להאריך את מעצם של שניים מתושבי חצי האי סיני במצריים. לדבריו, סיור צה"ל הבחין בשניים ביום ב' בשעה 8 בבוקר, ליד הר חריף בנגב, ועצר אותם לביקורת. בחקירותם הם סיפרו שהם אזרחים מצריים מחצי האי סיני ושתוך כדי רדיפה אחרי גמלים שנמלטו מידיהם עברו בלא משים את הגבול. נציג המשטרה ציין, שמעצרם של המסתננים דרוש, כדי שיועברו לחקירה של שירותי הביטחון.

השופט שמואל מינצר נעתר לבקשת המשטרה והורה לעצור את שני המסתננים ל־10 ימים (עתי"ם).

● ירושלים — חוליית פיקוח של אגף העתיקות במשרד החינוך והתרבות לכדה, בתום מארב לילי ממושך, שלושה שודדי עתיקות מהכפר אורטה שליד חברון. השלושה נתפסו בעת חפירה לא חוקית במערת מגורים עתיקה, מימי בית שני, סמוך למושב צפרירים. הם עסקו גם בעבר בשוד עתיקות באיזור השפלה וגרמו נזקים חמורים ביותר לאתרי עתיקות.

בקבוק תבערה לרכב מג"ב בשכם

בקבוק תבערה הושלך אמש לעבר רכב מג"ב בשכם. הדבר היה בעת שסיור של משמר הגבול היה במשימה שגרתית ברחובה הראשי של שכם. הבקבוק התפוצץ אך לא נגרם נזק ולא היו נפגעים.

כוחות הבטחון פתחו בסריקות נרחבות לגילוי הזורקים (עתי"ם).

בית המשפט הורה להחזיר 270,000 דולר שהוחרמו בנסיון הברחת מט"ח

המדינה חייבת להחזיר 270 אלף דולר מחצית הסכום שהוחרם מצעיר ירושלמי שהורשע בהברחת מט"ח מישראל.

ההחלטה ניתנה בבית המשפט המחוזי בתל אביב בפסק דין על ערעורו של ישראלי, בעל מעמד פורמלי של תייר, אשר הורשע בבית משפט השלום ברמלה על פי חוק הפיקוח על המטבע והוחרמו ממנו 550,000 דולר שנתפסו על גופו בשדה התעופה בלוד. לפי פסק הדין, על המדינה להחזיר מחצית הסכום 270,000 דולר.

הצעיר הורשע בכך, שבנובמבר 1983 קיבל עבור אביו 550,000 דולר במזומן, והביאם בו ביום לישראל. האב נדון לקנס בסך 20,000 ש"ח ולשמונה חודשי מאסר על תנאי. הבן נדון ל־10,000 ש"ח קנס ולחמישה חודשי מאסר על תנאי. בנוסף, הורה ביהמ"ש השלום לאוצר, לחלט את כל המזומנים שהיו ברשות הבן כשנתפס.

השניים ערערו לבית המשפט המחוזי באמצעות עו"ד פרופ' דוד ליבאי. הם טענו ששניהם בעלי מעמד של תושבי חוץ, ואינם אזרחים ישראליים: האב בעל דרכון קנדי והבן בעל דרכון אמריקני. הם טענו, שכתיירים לא חל עליהם חוק הפיקוח על מטבע חוץ.

השניים הורשעו, כאילו היו אזרחים ישראלים. ביתם של השניים בישראל, ואין להם מקום מגורים אחר, נאמר בפסק הדין.

בפסק הדין שניתן ברוב דעות של השופטים נגד דעת מיעוט נאמר, כי זהו נסיון מובהק לנצל פרצה בחוק ולהנות מזכויות של "תושבי חוץ". במובן הטכני פורמאלי של המושג, אף שבפועל הם תושבי ישראל.

אולם במקרה זה, לא עלה הנסיון יפה, מאחר שהעסקה שהשניים ביקשו לעשות במט"ח, היתה חייבת בהיתר, והיתר כזה — הם לא השיגו. מכאן, שההרשעה של בית משפט השלום היא כדין.

אשר לעניין העונש, קבע בית המשפט שבהברחת מטבע בקנה מידה כזה ראויה היתה לעונש של מאסר, ל"מען יראו וייראו". אך משלא הוגש ערעור מטעם המדינה לעניין זה, אין אפשרות להתערב להחמרה.

בעניין החילוט רואה ביהמ"ש גם כן עונש. אולם נראה לה, כי מותר להתחשב בכך שמאז שחולט הכסף ועד היום, איבד הנכס הזה כבר הרבה מערכו, עקב הירידה הגדולה בערך הדולר. לפיכך, הורתה על חילוט מחצית הסכום שהוברח, ועל החזרת המחצית השניה למערערים בשקלים חדשים לפי שער הדולר היום. (עתי"ם).

בוועדת החוץ והבטחון הוחלט:

וועדת משנה מצומצמת תעיין בדו"ח על השב"כ

ש. פרס: במשך 16 שנה לא ידעתי שהשב"כ רימה בבהמש"פ

מאת צבי רוזן
כתב "המודיע" בכנסת

"הדו"ח על השב"כ משקף את התקלות בכל הכרוך בין שלטון החוק לבין תגובה רצחנית" — כך אמר אתמול מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, בעת שהופיע בפני וועדת חוץ ובטחון בכנסת לדיון על דו"ח השב"כ שפורסם השבוע.

מליאת הוועדה שדנה אתמול במימצאי הדו"ח חלקה שבחים לוועדת לנדוי על הגילויים והממצאים. יחד עם זאת החליטה הוועדה, שרק חברי הוועדה המצומצמת לעניני מודיעין תעיין בדו"ח, כדי לא לחשוף דברים חסויים מתחום הבטחון. נציגי האופוזיציה הביעו את התנגדותם להחלטה זו, אך היא נתקבלה ברוב קולות.

השר פרס אמר בוועדה, כי הדו"ח מציג אפשרות שהיא כבר בחינת הרע במיעוטו. לדבריו הדו"ח כתוב בצורה מאוזנת, אך בזהירות. הוא הדגיש, כי הוא מקבל את הדו"ח, אם כי הוא מצטער שבמשך 16 שנה לא ידע שהשב"כ רימה בביהמ"ש.

בסיום דבריו קבע, כי ישראל זקוקה לכללי־יסוד בכדי שהשלטון האזרחי יפקח על השב"כ.

ח"כ דן מרידור מהליכוד, ששיבח את האומץ של מחברי הדו"ח, טען כי לדעתו ההחלטה שלא להעמיד את אנשי השב"כ לדין על מעשיהם היא אמיצה וכן ההחלטה שקיימים מקרים מסויימים שמותר להשתמש בכוח פיזי, אלא שיש כמובן לפקח פיקוח אזרחי על כוח זה, לבל ינוצל שלא כראוי.

במהלך הדיון בוועדה התנהל פולמוס חריף בין נציגי השמאל לח"כ הרב חיים דרוקמן בדבר הצורך לאפשר משפט חוזר לאנשי המחתרת היהודית, שחלקם יושב בכלא עקב עדויות השב"כ.

חקירת הצתות במוסדות חינוך באשקלון

מפקד משטרת מרחב לכיש ניצב משנה מוכיה פולן מינה צוות חקירה מיוחד בעקבות שורה של הצתות ופגיעות במוסדות חינוך הפוקדת בימים האחרונים את אשקלון.

בנוסף לשתי הצתות, עליהן נמסר בראשית השבוע, נגרם נזק במזכירות בית הספר התיכון הדתי ע"ש רוגוזין בשכונת שמשון באשקלון. עובדי המזכירות והמורים, שהגיעו לבית הספר, גילו סימני הצתה, למקום הוזעקה המשטרה. גם גן הילדים "הרס" בשכונת ברנע ניזוק מהצתה זדונית. המשטרה הטילה איפול על מהלך החקירה ולא נמסר על מעצרים (עתי"ם).

● תא"ל אלקנה הר־נוף מונה לתפקיד מזכיר צבאי לשר־הבטחון. תא"ל הרנוף יחליף בתפקידו את תא"ל חגי רגב, היוצא לחופשה ללא תשלום, וימלא את תפקיד יועץ שר־הבטחון, במקום צבי בר־משה.

תחנת אוטובוס הוצתה בירושלים

תחנת אוטובוס הוצתה אתמול לפנות בוקר ברחוב עמק רפאים בירושלים. התחנה נשרפה כליל.

● באר שבע — בעקבות מקרי ההרעלה של כבאי באר שבע מדליפות גזים רעילים בשבוע שעבר, החליט משרד הבריאות להציב מכשירי ניתור בתחנת הכיבוי של באר שבע, שיתריעו מיד על כל זיהום אויר באיזור.

כזכור, נפגעו לפני שבוע 5 כבאים שנזקקו לטיפול רפואי, בעקבות גזים רעילים באיזור התעשיה. (עתי"ם).

עירית בני ברק
סמינר בית יעקב בני ברק
רח' הרב הירש 27 ת.ד. 1105 טל. 783211, 706138

הננו לברך מעומקא דלבא את אלמנת מנהיגנו ומנהלינו ומורה דרכינו זצ"ל
הרבנית מרת ל. וולף תחי'
ובנה מנהלינו הדגול שומר הגחלת
הרב זאב א. וולף שליט"א
וכל המשפחה הכבודה שיחי'
בברכת מזל טוב
לארוסי נכדתה ובתם מרת מרים בלומה תחי'
תלמידתנו
יתן ה' שהזיווג יעלה יפה ויתברכו בכל מילי דמיטב
כעתירת
סמינר "בית יעקב" בני ברק
הרבנים, המורים, הסגניות, המורות והצוות הטכני

"פאר" מכון לבדיקה וכל צרכי סת"ם
רח' חזון איש 2 בני ברק
ברכת מזל טוב
שלוחה בזה לעובדנו המסור והנאמן
הר"ר יצחק גרוס הי"ו
מנהל המכון
לרגל הולדת בנו בשעטו"מ
יהי"ר שיזכו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים ולהכניסו בבריתו של א"א בעיתו ובזמנו
כעתירת
ישראל יוד, וצוות מכון פאר

ברכת מזל טוב להצלחה
לידידינו עוז, מכובדנו מאוד מעלה, בחור מעם, הנגיד התורני
הרה"ת ר' משה כהן הי"ו
מבני ברק
אשר נשאו לבו אותו בחכמה לברר מקחו של צדיק השכיל בתבונה לעזור ואחיסמך למשפחות לומדי תורה בחנכו את מפעלו החדש בקרתא קדישא הדין
שא את ברכתנו מעמקא דליבא יתן ה' ותראה ברכה במאודך הצלחת עולם בכל משלח ידך
ובקיום הפסוק ויהי נועם
ה' א עלינו ומעשה ידנו כוננה עלינו וגו'
כעתירת ועד הקהילה חסידי גור ערד ת"ו

בס"ד
מפעל הש"ס
בשורה טובה לעולם התורה
שמחים אנו להודיע בזה על הופעת הספר החשוב
כור המבחן
הכולל כאלפיים שאלות ותשובות לסיכום הסוגיות במסכת
בבא קמא
שנועד להקל ולעזור לברר וללבן את פשט הסוגיות גמרא לחוד ותוס' לחוד ולסכם השיטות
להשיג במשרד מפעל הש"ס
מכון לשו"ת שע"י מפעל הש"ס

בס"ד
קריאה נרגשת
לאחינו בני ישראל, רחמנים בני רחמנים
בדבר משפחה ברוכה ילדים נזקקים הצריכים מאוד. העומדים להקים בתים קדושים בישראל, שהגיעו לפת לחם ממש
ואשר ראש המשפחה הוא תלמיד חכם מופלג, ירא שמים והרבותיו
עלו ראש והנשה בא לקחת ולדש אין כל המצוקה רבה
ע"כ אתבע"י נרבנים ורחמנים בואו ליטול חלק במצוה רבה וחשובה
זו. והעוסקים והמסייעים יתברכו מהשמים
תרומות אפשר להעביר לכתובות דלהלן:
הרב שמעלקא הלפרט רח' זכריה 5 בני ברק
הרב משה דוויטש רח' אברהם שפירא 1 נתניה
הרב נחמן פוגל רח' התקוה 9 רחובות
הרב אברהם רוזנר אלי הכהן 15 ירושלים
הרב משה סירד נתיב אליעזר 7 רמת ויזניץ חיפה

מוסדות ויזניץ בארץ הקודש
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
קרית ויזניץ בני ברק
ברכת צאתכם לשלום
שלוחה בזה לידידנו הדגול והנכבד, איש המעש ורב הפעלים, העוסק ללא ליאות למען מוסדותינו הק'
הרה"ח ר' ברוך ולצר הי"ו
מ"מ מנכ"ל מוסדותינו הק'
היוצא בשליחות קודש לטובת המוסדות
יהי רצון וחפץ ה' בידו יצליח, תהא דרכו צלחה ופעלו יהי ברוך
ההנהלה

"והיטי שרייבר"
הרצוג 3 בני ברק
(כניסה מרח' עלי הכהן)
טלפון: 03-707560
מבחר גדול של
כסאות תוצרת חוץ
שולחנות וכו'
מהיבואן לצרכן
פתוח: א'-ה': מ־5.00 — 7.00
ב' מ־8.00 — 4.00
ו' מ־8.00 — 12.00

שער
אינסטלטור
שמבצע לשירותך
באלו עבודות צי' מכשיר
אלקטרוני
03-799996

מעילים ושמלות אלגנטיות וחלוקים מארה"ב
לנשים ונערות והלבשה לילדים, חולצות ותאלאטים לגברים
הערב ומחר 10 — 7 בערב בבתי אונגין 79

סט כלים
סט חותמות
אקורדיון
ב"חבקוק" מלכי ישראל 14 ר"ם

"המרתף"
הלבשה לכל המשפחה
רח' ר' עקיבא 42 ב"ב
פיז'מות חורף לילדים
רק 13 ש"ח

"המרתף"
המרכז הגדול של כלים חד־פעמיים
רח' ר' עקיבא 42 ב"ב
עושים "חומש סעודה"
אל תעבדו קשה
אצלינו מבחר עצום ופה ולא יקר

דרוש ר"מ
בעל נסיון
בישיבה קטנה בב"ב
להתקשר מ־10 בערב
טל. 03-790038

מושלה!
האם יש לך כבר
גם בן חומש
מאירת עינים
המצויר המבואר
עם כ־700 שאלות ותשובות

אצל אנגל
השומר 59 פנת רוזנהיים ב"ב
המבצע נמשך!

פירות גאולה
רח' מלכי ישראל 5 (בחצר)
טלפון למשלוחים 244760
בפארן
עדיין קיץ ולכן, האבטיח שם אדום ומתוק כמו
שבפארן
יודעים לגדל אבטיחי פארן באחריות 1:40
הזולים ביותר בעיר
להתראות!

דרושה טבחית אחראית
לישיבה ות"ת בירושלים
דרושה טבחית מומחית ואחראית
לעבודה לפנה"צ
להתקשר 02-822966
בין השעות 1 — 9 לפנה"צ

לה"מודה
אופנת נעלי נשים
ר' עקיבא 137 ב"ב
חיסול כל המלאי במחירים זולים
כל הקודם זוכה!

שר צמוד לכל קניה מעל 100 ש"ח
ב"תבשיטון"
רשבים 2 ב"ב

פינוקיו עילית
היום וביום רביעי
פתוח
מ־10.00 עד 6.00 רצוף
בר־אילן 20 בנין תעשיה ר"ם

ריתמיקה בחיפה
לגננות ומגננות
הקורס אי"ה מחר
יום ה' בשעה 8.00 בערב
בגן רח' בצלאל 24 חיפה
פרטים: 04-640349

מכירה
חולצות, תחרות יפהפיות, במבחר דגמים ספורט אלגנט האלגנס גם אפלקציות תחרה
ברח' שאולזון 50 קב. ר"ם
היום מ־7 — 10 בערב

להתשבי חיפה והצפון
מחר, יום ה' בשעה 8.00 בערב מתארגנת הסעה לצפת ליום היארצייט של הרב לייב בעל היסורים (סגולה לזיווג)
ההרשמה טל. 04-669793
04-666995
חוזר דרך מירון
מקומות מיוחדים לנשים
וכן ניתן לקבל מוניות, סדרים מיניבוסים ואוטובוסים לכל ארוע במחיר מבצע

מכירה אקסלוסיבית
מבחר בגדי נשים ונערות תוצרת חוץ
במוצש"ק ובימים א' ב' ג' בין 10 — 7 ברח' (אשל אברהם) מצדה 2 פנת השומר ב"ב ק"ב

מהיר ירושלים
285103/4 83 מא"ש
הנהלת החברה שמחה להודיע כי קבלה צי חדש של אוטובוסים מיניבוסים מדגם 1988 מפוארים ומבצעים כל סוגי הנסיעה בעיר ומחוץ לעיר
* שרות מסור * צוות נהגים מנוסים * קשר אלחוטי בכל כלי הרכב מחירים מיוחדים לרגל חידוש הצי

מבצע השבוע
סוודרים כחול כהה
לתלבושת מס' 16 — 6
19 ש"ח
רוכסן 22 ש"ח
הגיע משלוח חדש גופיות סוג ב'
"מחסן מכירות"
עמוס 8 ר"ם

ארוע משפחתי
נסיעת בזק ללונדון
הזול ביותר בשוק
רעננה טורס בע"מ
טל. 03-241925, 03-245486
בן יהודה 15 תל אביב
נציגות בארץ של
UNIGLOBE BLUE-LINE

הופמן ובניו
ירושלים יונה 1 טל. 272222
בני ברק ר' עקיבא 120 טל. 781484
נסיעות לצפת
יומא דהילולא דר' ליב בעל היסורים זיע"א
החל בשבת
1) מחר מירון צפת עמוקה טבריה
2) ליל שישי מירון, צפת שעה 8.00 מבני ברק 9.15
3) יום שישי צפת מירון חזרה במוצש"ק